

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2026
Decizia protocolară nr. _____/2026

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

Privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.

(2) Scopul prezentei legi este asigurarea unui mecanism unitar, transparent și controlabil de determinare și transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice aferente procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, realizat de către autoritățile publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale, stabilite la art. 9 alin. (3) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională (în continuare – *autoritate publică deținătoare a activelor cu destinație militară*) și de către alte autorități publice competente, potrivit prezentei legi.

(2) Transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra activelor cu destinație militară se realizează conform prevederilor prezentei legi și ale altor acte normative.

Articolul 3. Noțiuni

În sensul prezentei legi, noțiunile principale utilizate au următoarele semnificații:

1. *active cu destinație militară* – bunuri destinate realizării misiunilor de apărare națională, deținute de forțele destinate apărării naționale, inclusiv armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare;

2. *excedent neutilizat* – active cu destinație militară care, potrivit evaluării autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară, nu mai sunt necesare și/sau nu pot fi utilizate pentru exercitarea misiunilor și necesităților operaționale ale forțelor destinate apărării naționale.

Capitolul II

PROCESUL DE DETERMINARE EXCEDENTULUI NEUTILIZAT AL ACTIVELOR CU DESTINAȚIE MILITARĂ

Articolul 4. Etapele procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează după cum urmează:

a) inițierea procesului de determinare și solicitare a propunerilor de la autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară;

b) inventarierea activelor cu destinație militară care nu mai sunt necesare și/sau nu pot fi utilizate conform destinației, în exercitarea misiunilor și necesităților operaționale;

c) examinarea activelor cu destinație militară de către comisiile specializate din cadrul autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară și formularea propunerilor de includere în proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

d) examinarea propunerilor prevăzute la lit. c), după caz, de către colegiile autorităților publice a activelor cu destinație militară sau de către organul colegial de conducere;

e) transmiterea propunerilor de includere în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară de către autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară către Ministerul Apărării;

f) centralizarea propunerilor remise de către autoritățile publice deținătoare ale activelor cu destinație militară și întocmirea de către Ministerul Apărării a proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

g) consultarea interinstituțională a proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

h) examinarea proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară de către Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

i) examinarea și aprobarea de către Parlament a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, prezentată de către Guvern;

j) reevaluarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, cel puțin o dată la 2 ani, în cazul în care anumite active cu destinație militară din Lista excedentului neutilizat, aprobată de către Parlament, nu au fost valorificate, cu efectuarea, după caz, a modificărilor în hotărârea Parlamentului, aprobată în acest sens;

k) reluarea procedurii de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și consultarea interinstituțională, cel puțin o dată la 2 ani, în scopul actualizării Listei de excedent neutilizat al activelor cu destinație militară, de către autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară.

(2) Inventarierea și reevaluarea activelor cu destinație militară care fac obiectul propunerilor de includere în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează periodic, conform planului anual aprobat de către autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară, precum și ori de câte ori există modificări relevante în starea tehnică sau operațională a activelor cu destinație militară.

Articolul 5. Criterii de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) La evaluarea activelor cu destinație militară susceptibile de a fi incluse în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se aplică următoarele criterii de determinare:

a) imposibilitatea reparării sau restabilirii capacității de utilizare potrivit destinației, ca urmare a deteriorării tehnice ori a uzurii fizice sau a învechirii tehnologice;

b) nerentabilitatea utilizării, determinată de schimbarea condițiilor de exploatare ori de costuri disproporționate de operare/întreținere raportate la utilitatea activului;

c) lipsa perspectivei exploatării ulterioare, inclusiv din cauza imposibilității asigurării mentenanței, pieselor de schimb sau suportului tehnic;

d) incompatibilitatea activelor cu destinație militară cu standardele tehnice sau operaționale ori depășirea termenului de exploatare stabilit de producător;

e) necesitatea substituirii activelor cu destinație militară, ca urmare a modernizării/reechipării sau înlocuirii cu echipamente mai performante;

f) existența unui surplus de active cu destinație militară, inclusiv ca urmare a reorganizării, reechipării sau recepționării unor donații;

g) costurile disproporționate de depozitare și păstrare în raport cu utilitatea activelor cu destinație militară;

h) existența unor restricții de securitate, siguranță ori obligații internaționale care impun retragerea din exploatare.

(2) La determinarea uzurii fizice reale, se ia în considerare capacitatea de funcționare, starea tehnică, costurile estimate pentru reparații, raționalitatea exploatării și utilizării ulterioare.

(3) În cazul activelor cu destinație militară care conțin metale prețioase și pietre prețioase, evaluarea acestora se realizează în conformitate cu prezenta lege, precum și cu Legea nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase.

(4) Nu pot fi incluse în Lista excedentului neutilizat activele cu destinație militară incluse în dotarea și în tabelele de echipament ale structurilor forțelor destinate apărării naționale.

Capitolul III

AUTORITĂȚI PUBLICE CU ATRIBUȚII ÎN DETERMINAREA EXCEDENTULUI NEUTILIZAT AL ACTIVELOR CU DESTINAȚIE MILITARĂ ȘI TRANSMITEREA DREPTULUI DE PROPRIETATE SAU FOLOSINȚĂ ASUPRA ACESTORA

Articolul 6. Autorități publice și alte entități juridice implicate în procesul de determinare și aprobare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

Autoritățile publice și alte entități juridice implicate în procesul de determinare și aprobare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară sunt:

- a) Președintele Republicii Moldova;
- b) Parlamentul;
- c) Guvernul;
- d) Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;
- e) autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară;
- f) colegiile autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară, sau după caz alte organe colegiale;
- g) comisia specializată pentru evaluarea și determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, creată în cadrul autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară.

Articolul 7. Președintele Republicii Moldova

Președintele Republicii Moldova coordonează proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară în conformitate cu art. 13 alin. (6).

Articolul 8. Parlamentul

Parlamentul examinează și aprobă în ședință închisă Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, prezentată de către Guvern.

Articolul 9. Guvernul

Guvernul exercită următoarele atribuții:

- a) prezintă Parlamentului spre aprobare proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în baza recomandărilor Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, cu respectarea legislației cu privire la secretul de stat;
- b) aprobă transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, ca urmare a desfășurării procedurilor prevăzute în capitolul IV;
- c) alte atribuții stabilite de prezenta lege.

Articolul 10. Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) În scopul asigurării coordonării și controlului asupra gestionării eficiente a activelor cu destinație militară, de către autoritățile publice și alte entități juridice implicate în procesul de determinare și aprobare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, se instituie Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.

(2) Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Regulamentului său de activitate.

(3) Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară exercită următoarele atribuții principale:

- a) examinează proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în conformitate cu art. 13 alin. (5);
- b) stabilește prețul exact al activelor cu destinație militară, în cazul în care expertiza nu poate fi efectuată din motive obiective (lipsa experților, caracterul special sau secret al activelor cu destinație militară, imposibilitatea evaluării tehnice etc);
- c) coordonează activitatea și exercită controlul asupra gestionării eficiente a activelor cu destinație militară de către autoritățile publice implicate în procesul de valorificare a activelor cu destinație militară;
- d) monitorizează desfășurarea procedurilor de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;
- e) examinează rezultatele transmiterii dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și

formulează propuneri pentru îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.

(4) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și componența acesteia se stabilește de către Guvern.

Articolul 11. Comisia specializată pentru evaluarea și determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Comisia specializată pentru evaluarea și determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară (în continuare – *comisie specializată*) se instituie prin ordin al conducătorului autorității publice/autorității administrative din subordine, deținătoare a activelor cu destinație militară.

(2) În componența comisiei specializate se includ, în calitate de președinte, conducătorul sau adjunctul autorității publice/autorității administrative din subordinea autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară, inclusiv reprezentanți ai subdiviziunilor responsabile de gestionarea activelor cu destinație militară, logistică și exploatare/mentenanță, finanțe/contabilitate, precum și ai subdiviziunii responsabile de securitate/informații cu accesibilitate limitată (după caz), din cadrul acestora.

(3) În funcție de natura activelor cu destinație militară examinate, în comisiile specializate sunt cooptați specialiști calificați (interni sau externi) din domeniul tehnic, al evaluării stării tehnice, al mentenanței ori altor domenii relevante.

(4) Comisia specializată are următoarele atribuții:

a) examinează rezultatele inventarierii excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și propunerile parvenite de la subdiviziunile de specialitate ale autorității publice/autorității administrative din subordinea autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară pentru a fi incluse în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

b) asigură evaluarea stării tehnice a excedentului neutilizat, conform criteriilor de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, prevăzute la art. 5;

c) stabilește prețul inițial al activelor cu destinație militară propuse a fi incluse în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, pe baza valorii de bilanț, a gradului de uzură fizică, a valorii estimate și a cererii de pe piață;

d) întocmește propunerile de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, care se consemnează prin proces-verbal;

e) înaintează spre aprobare colegiului sau, după caz, altui organ colegial al autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară, propunerile de

includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

f) exercită alte atribuții, care îi sunt atribuite, în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul de organizare și funcționarea a acesteia.

(5) În cazul în care valoarea de bilanț a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară propuse spre transmitere cu drept de proprietate sau de folosință este nulă ori nu corespunde valorii reale, prețul exact al activelor cu destinație militară se determină în baza unei expertize de specialitate.

(6) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei specializate, precum și componența acesteia se stabilesc prin ordin al conducătorul autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară.

Articolul 12. Ministerul Apărării

Ministerul Apărării este autoritatea publică centrală care organizează, conduce și coordonează, potrivit legii, procesul de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, inclusiv:

a) inițiază colectarea propunerilor de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, conform modelului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, aprobat de către ministrul apărării;

b) întocmește proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară în baza propunerilor parvenite, cu indicarea autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară și a prețului inițial al activelor cu destinație militară;

c) inițiază consultările interinstituționale asupra proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și asigură definitivarea acestuia;

d) înaintează spre examinare Guvernului proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

e) inițiază reevaluarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară nu mai rar decât o dată la 2 ani, în cazul în care anumite active cu destinație militară din Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, aprobată de Parlament, nu au fost valorificate;

f) exercită alte atribuții, care îi sunt atribuite, în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.

Articolul 13. Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor de excedent neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Comisia specializată întocmește, în termen de până la 2 luni, la solicitarea Ministerului Apărării, propunerile de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei de excedent neutilizat al activelor cu destinație militară.

(2) Comisia specializată înaintează spre aprobare colegiului sau, după caz, altui organ colegial al autorității publice deținătoare a activelor cu destinație

militară propunerile pentru a fi incluse în proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, care, în termen de 5 zile lucrătoare, prin scrisoarea autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară, le remite Ministerului Apărării.

(3) Ministerul Apărării, după generalizarea tuturor propunerilor, întocmește proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și îl transmite spre consultare autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară.

(4) Ulterior consultării interinstituționale, proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se înaintează Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.

(5) Comisia specializată examinează, în termen de 10 zile, proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și formulează recomandările sale pe care le transmite Ministerului Apărării.

(6) Proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, însoțit de recomandările Comisiei specializate, se supune coordonării de către Președintele Republicii Moldova în termen de până la 20 zile lucrătoare de la momentul recepționării.

Capitolul IV

PROCEDURILE DE TRANSMITERE A DREPTULUI DE PROPRIETATE SAU A DREPTULUI DE FOLOSINȚĂ A EXCEDENTULUI NEUTILIZAT AL ACTIVELOR CU DESTINAȚIE MILITARĂ

Articolul 14. Formele de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează în baza Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, aprobate de către Parlament, prin următoarele forme:

- a) vânzare-cumpărare;
- b) donație;
- c) schimb;
- d) închiriere.

(2) Aprobarea transmiterii dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară incluse în Lista aprobată de către Parlament, se realizează în baza hotărârii Guvernului.

(3) În funcție de regimul juridic aplicabil informațiilor din Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, examinarea proiectului

hotărârii Guvernului prevăzut la alin. (2) se poate realiza în ședință închisă, cu respectarea legislației cu privire la secretul de stat.

Articolul 15. Condiții generale de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează cu respectarea intereselor de securitate națională, a angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, a legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, conform prevederilor prezentei legi și ale altor acte normative.

(2) Autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară, care intenționează să transmită în proprietate sau folosință excedentul neutilizat al activelor cu destinație militară, prin contract de stat, înaintează Ministerului Afacerilor Externe o solicitare privind examinarea oportunității documentului din punctul de vedere al promovării obiectivelor politicii externe a Republicii Moldova, care se pronunță, în temeiul prevederilor legislației, dacă documentul întrunește sau nu elementele constitutive ale unui tratat internațional.

(3) La licitațiile organizate pentru transmiterea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, ca beneficiari, pot participa, persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state, în cazul îndeplinirii criteriilor prevăzute de Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, de prezenta lege și de alte acte normative.

(4) În situația în care, ca urmare a adoptării hotărârii Guvernului privind aprobarea transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință a activelor cu destinație militară, beneficiarul efectiv nu își îndeplinește obligațiile contractuale cu privire la recepționarea, achitarea și/sau oricare alte obligații care fac imposibilă transmiterea activelor cu destinație militară, autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară va iniția și va elabora, în termen de până la 3 luni, proiectul hotărârii de Guvern de abrogare a hotărârii de Guvern aprobate în acest sens.

Articolul 16. Vânzarea-cumpărarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Vânzarea-cumpărarea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat se efectuează prin transmiterea dreptului de proprietate asupra acestora, contra plată, în condițiile legislației, cu respectarea principiului eficienței economice.

(2) Vânzarea-cumpărarea activelor cu destinație militară se realizează, de regulă, în cadrul licitațiilor organizate de către autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară, conform prevederilor prezentei legi și actelor normative.

(3) Unele active cu destinație militară pot fi transmise, prin vânzare-cumpărare, prin negocieri directe cu potențialii dobânditori, fără desfășurarea licitațiilor, cu respectarea criteriilor prevăzute la art. 17.

(4) Autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară negociază cu potențialii beneficiari prețurile și, după caz, alte condiții financiare și contractuale aferente vânzării-cumpărării. În urma negocierilor se întocmesc procese-verbale, la care se anexează Lista activelor cu destinație militară supuse procedurii de inițiere a vânzării-cumpărării, cu indicarea prețurilor și a celorlalte condiții obligatorii.

(5) Autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară, în urma desfășurării acțiunilor prevăzute la alin. (4), remit spre avizare Serviciului de Informații și Securitate cererile de ofertă înaintate de către participanții la licitație sau de către potențialii dobânditori ai activelor care sunt incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară cu care s-au purtat negocieri directe, actele de constituire ale persoanelor juridice, datele de identificare ale persoanelor fizice care participă la licitație sau la negocieri directe, precum și certificatele de utilizator final al activelor cu destinație militară supuse procedurii de inițiere a vânzării-cumpărării.

(6) Serviciul de Informații și Securitate, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la primirea documentelor și informațiilor prevăzute la alin. (5), prezintă avizul autorității publice deținătoare de active cu destinație militară care a inițiat procedura de vânzare-cumpărare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, cu concluzii și recomandări argumentate.

(7) Autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară înaintează spre adoptare Guvernului proiectul hotărârii privind aprobarea transmiterii dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, însoțit de actele prevăzute la alin. (4)-(6).

(8) Transmiterea activelor cu destinație militară vândute se efectuează doar după achitarea integrală a prețului de vânzare al acestora.

Articolul 17. Criteriile privind transmiterea dreptului de proprietate a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, fără desfășurarea licitației

(1) Transmiterea dreptului de proprietate a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară fără desfășurarea licitației are caracter excepțional și se aprobă de către Guvern.

(2) Guvernul aprobă transmiterea dreptului de proprietate a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară fără desfășurarea licitației dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) activele cu destinație militară sunt incluse în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară aprobate de către Parlament;

b) există o justificare temeinică privind necesitatea și oportunitatea aplicării procedurii fără licitație prevăzute la alin. (3);

c) sunt respectate interesele de securitate națională, angajamentele internaționale ale Republicii Moldova și legislația aplicabilă, inclusiv legislația privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.

(3) Transmiterea dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară fără desfășurarea licitației poate fi aprobată, în special, în cazul în care:

a) desfășurarea licitației poate afecta interesele de securitate națională sau poate duce la divulgarea unor informații atribuite la secret de stat;

b) transmiterea dreptului de proprietate se realizează în executarea obligațiilor asumate prin tratate internaționale sau contracte de stat, în sensul art. 2 al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova;

c) din considerente tehnice sau ale regimului special al activelor cu destinație militară, licitația să se poată organiza pentru un cerc mai restrâns de subiecți, care sunt eligibili ori un singur potențial dobânditor eligibil;

d) procedura de licitație a fost organizată în condițiile legislației, dar a fost anulată din motive temeinice și reluarea acesteia nu este oportună;

e) amânarea transmiterii dreptului de proprietate pentru organizarea licitației ar genera cheltuieli disproporționate de păstrare, conservare ori securizare a activelor cu destinație militară sau ar crea riscuri semnificative de degradare a acestora;

f) activele cu destinație militară necesită demilitarizare, dezmembrare, neutralizare, reciclare ori alte operațiuni specializate care pot fi efectuate numai de către operatori autorizați, în condițiile legislației;

g) în alte situații excepționale, temeinic justificate.

Articolul 18. Donația excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Donația excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară constă în transmiterea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate asupra activelor cu destinație militară către autorități ale administrației publice, instituții publice sau alte autorități, alte state, guverne ale statelor, entități nestatale, persoane fizice sau juridice, în condițiile Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, ale prezentei legi și ale altor acte normative.

(2) Donația excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează cu avizul obligatoriu al Serviciului de Informații și Securitate, în condițiile art. 16 alin. (5) și (6).

(3) Transmiterea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară donate se efectuează în temeiul hotărârii Guvernului privind aprobarea donării activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, cu respectarea intereselor de securitate națională și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Articolul 19. Schimbul excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Schimbul excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează cu respectarea principiului echivalenței economice, astfel încât valoarea reală a activelor cu destinație militară oferite să fie cel puțin egală cu valoarea activelor cu destinație militară dobândite, stabilită prin evaluarea efectuată în condițiile prezentei legi.

(2) Schimbul excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează cu avizul obligatoriu al Serviciului de Informații și Securitate, în condițiile art. 17 alin. (5) și (6).

(3) Transmiterea activelor cu destinație militară prin schimb se efectuează în temeiul hotărârii Guvernului privind aprobarea schimbului activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, cu respectarea intereselor de securitate națională și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Articolul 20. Închirierea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

(1) Închirierea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat constă în transmiterea temporară a dreptului de folosință asupra activelor cu destinație militară, pe o perioadă determinată, cu plată, fără transferul dreptului de proprietate.

(2) Închirierea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează în baza unui contract care stabilește durata, destinația, condițiile de utilizare, cuantumul plății de închiriere, obligațiile privind menținerea integrității activelor cu destinație militară, interdicția de transmitere a acestora către terți, alte condiții contractuale, conform legislației.

(3) Cuanțul chiriei nu poate fi mai mic decât cuantumul minim al chiriei, calculat conform legii bugetului de stat pentru anul respectiv.

(4) Închirierea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se realizează cu avizul obligatoriu al Serviciului de Informații și Securitate, în condițiile art. 17 alin. (5) și (6).

(5) Transmiterea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară date în închiriere se efectuează în temeiul hotărârii Guvernului privind aprobarea închirierii activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat și a contractului de închiriere încheiat în acest sens, doar după îndeplinirea condițiilor financiare și a altor condiții prevăzute în contract.

Articolul 21. Caracterul subsidiar al donației, schimbului și închirierii excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

Donația, schimbul și închirierea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat sunt admise numai în cazurile în care vânzarea-cumpărarea nu este oportună sau nu corespunde intereselor de securitate națională.

Articolul 22. Controlul comerțului cu mărfuri strategice

În cazul în care activele incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, în privința cărora s-a dispus transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință constituie mărfuri strategice, în sensul Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, autoritatea publică, deținătoare a acestor active cu destinație militară va remite către Comisa națională de control al comerțului cu mărfuri strategice cererea pentru obținerea autorizației corespunzătoare, în vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice.

Articolul 23. Informarea privind rezultatele transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară

Autoritățile publice deținătoare a activelor cu destinație militară informează, în termen de 30 zile din momentul aprobării Hotărârii Guvernului privind transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, despre rezultatele acesteia Președintele Republicii Moldova, conducerea Guvernului și Parlamentul.

Capitolul V**DESTINAȚIA MIJLOACELOR FINANCIARE
ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREVEDERILOR
PREZENTEI LEGI****Articolul 24.** Destinația mijloacelor financiare obținute

Mijloacele financiare parvenite din transmiterea dreptului de proprietate oneroasă a activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat se virează integral la bugetul de stat.

Articolul 25. Consecințele încălcării dispozițiilor prezentei legi

Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, contravențională, civilă și penală, în condițiile actelor normative.

Capitolul VI**DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII****Articolul 26.** Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în conformitate cu aceasta;

b) va institui Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

c) va aproba Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei specializată, precum și componența acesteia.

(3) Până la instituirea Comisiei specializate, atribuțiile acordate acesteia prin lege vor fi exercitate de către Comisia guvernamentală pentru comercializarea activelor Forțelor Armate.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 27-28, art. 126), cu modificările ulterioare.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora (număr unic 19/MA/2026)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora a fost elaborat de către Ministerul Apărării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora este elaborat în scopul perfecționării și actualizării cadrului normativ în domeniul apărării naționale.

Elaborarea proiectului este determinată de modificările recente operate în domeniul apărării naționale și securității naționale, inclusiv cele introduse prin Legea nr. 230/2025 pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind sistemul național de apărare), care impun revizuirea și actualizarea cadrului normativ subsecvent aplicabil gestionării și valorificării activelor cu destinație militară.

Consecvent, proiectul vizează aspecte ce țin de aplicarea prevederilor Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și ale Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, astfel cum aceasta a fost modificată.

Totodată, proiectul este corelat cu obiectivele documentelor de politici în domeniul securității și apărării naționale, inclusiv cu Strategia militară a Republicii Moldova pentru anii 2025–2035, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2025, care prevede implementarea unor măsuri de optimizare și reducere a costurilor de exploatare, inclusiv modernizarea, revitalizarea și redistribuirea resurselor militare. În acest context, perfecționarea cadrului normativ privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora este necesară pentru asigurarea unui mecanism juridic unitar, clar și actualizat.

2.2 Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusive a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, gestionarea și valorificarea armamentului, munițiilor, dispozitivelor militare, tehnicii militare și produselor cu dublă utilizare (civilă și militară) aflate în proprietatea statului sunt reglementate printr-un ansamblu de acte normative și norme învechite.

Astfel, la momentul actual modul de comercializare (vânzare) a bunurilor Forțelor Armate ale Republicii Moldova este reglementat prin Hotărârea Parlamentului nr.283/1999 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova. Regulamentul respectiv vizează, în principal, comercializarea (vânzarea) tehnicii militare, armamentului și altor

mijloace tehnice militare și este conceput în special pentru bunurile de care dispun Forțele Armate, limitându-se practic la forma de comercializare a acestora.

Ulterior, aprobării Hotărârii Parlamentului nr. 283/1999, în domeniul respectiv au fost aprobate și ulterior modificate două legi-cadru esențiale, precum: Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, au fost reglementate mai multe forme de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra activelor cu destinație militară, inclusiv vânzare-cumpărare, donație, schimb și închiriere, precum și a fost stabilită atribuția Guvernului de a aproba efectuarea acestor operațiuni.

În același timp, pentru implementarea acestei atribuții, se constată necesitatea revizuirii și substituirii Hotărârii Parlamentului nr.283/1999 în vigoare, care reglementează în mod limitativ doar comercializarea (vânzarea) tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare. În acest context, problema principală o constituie faptul că actul normativ subsecvent în vigoare – Regulamentul aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999, nu mai corespunde noilor reglementări, din următoarele considerente:

- acoperă exclusiv comercializarea (vânzarea) tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare, fără a reglementa în mod unitar și detaliat donația, schimbul sau închirierea excedentului neutilizat, deși aceste forme sunt prevăzute expres în Legea nr. 147/2017 (art. 61) și în Legea nr. 345/2003 (art. 27 alin. (2) lit. b¹));

- este elaborat într-un context instituțional în care noțiunea de „Forțe Armate” avea o altă componentă decât în prezent: la data aprobării Regulamentului, în structura Forțelor Armate erau incluse mai multe entități militare, în timp ce, ca urmare a reformelor ulterioare ale sistemului național de apărare, componenta acestora a fost restrânsă la două structuri principale: Armata Națională și Inspectoratul General de Carabinieri (art.9 alin.(1) Legea nr.345/2003). În aceste condiții, Regulamentul nu mai reflectă pe deplin arhitectura actuală a sistemului național de apărare și nu acoperă integral situațiile de gestionare și valorificare a excedentului neutilizat de active cu destinație militară și produse cu dublă utilizare, aflate în gestiunea tuturor deținătorilor din sistem;

- a fost elaborat într-un context normativ anterior adoptării Legii nr. 147/2017 și al modificărilor recente operate prin Legea nr. 230/2025, ceea ce determină necorelări cu regimul actual de evidență, securitate, control și trasabilitate a armamentului, munițiilor, mijloacelor speciale, dispozitivelor militare și produselor cu dublă utilizare.

Experiența aplicării legislației a evidențiat, de asemenea, o serie de lacune și neclarități, în special privind:

- delimitarea atribuțiilor dintre Guvern, Ministerul Apărării și alte structuri din sistemul național de apărare în procesul de identificare, declarare, evaluare și valorificare a activelor excedentare;

- procedurile de selectare și verificare a beneficiarilor (naționali și străini), inclusiv din perspectiva riscurilor de securitate națională și a respectării obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova privind controlul armamentului, munițiilor și produselor cu dublă utilizare;

- metodologia de evaluare a bunurilor excedentare și stabilirea condițiilor economice pentru vânzare, donație, schimb sau închiriere;
- regulile privind evidența, raportarea și utilizarea veniturilor provenite din valorificarea excedentului, precum și modul de reflectare a acestor operațiuni în contabilitatea și bugetele autorităților competente.

În paralel, documentele de planificare strategică în domeniul apărării, inclusiv Strategia militară a Republicii Moldova pentru anii 2025–2035, prevăd modernizarea și optimizarea resurselor militare, prin înlocuirea treptată a tehnicii învechite, reducerea costurilor de exploatare și utilizarea eficientă a resurselor bugetare. Fără un cadru normativ nou, unitar și corelat cu modificările recente ale Legii nr. 345/2003 și Legii nr. 147/2017, procesul de valorificare a excedentului neutilizat rămâne fragmentat, parțial neadaptat la realitățile actuale și cu riscuri sporite sub aspectul securității, transparenței și eficienței utilizării fondurilor publice.

În aceste condiții, se impune intervenția normativă prin elaborarea și aprobarea unui nou proiect de lege, care:

- să extindă sfera de aplicare a legii asupra forțelor destinate apărării naționale, stabilite la art. 9 alin. (3) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională;
- să determine excedentul neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora realizat de autoritățile publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale, stabilite la art. 9 alin. (3) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, și de alte autorități publice competente, potrivit legii;
- să detalieze procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare;
- să extindă reglementarea de la simpla comercializare la întregul spectru de forme de transmitere a drepturilor asupra activelor (vânzare-cumpărare, donație, schimb, închiriere);
- să substituie/actualizeze cadrul instituit prin Hotărârea Parlamentului nr.283/1999, în măsura în care acesta este depășit de noile reglementări.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul principal al proiectului de lege constă în instituirea unui cadru normativ unitar și actualizat privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.

În acest sens, proiectul prevede, în principal:

- definirea noțiunilor de bază „active cu destinație militară” și „excedent neutilizat”;
- stabilirea domeniului de aplicare al legii asupra autorităților publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale, prevăzute la art. 9 alin. (3) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, precum și asupra altor autorități publice competente, potrivit legii;
- reglementarea etapelor procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;
- stabilirea criteriilor de identificare și evaluare a activelor cu destinație militară susceptibile de a fi incluse în Lista excedentului neutilizat;

- determinarea autorităților competente implicate în procesul de determinare, examinare, aprobare și transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și a atribuțiilor acestora;

- reglementarea procedurilor de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, inclusiv prin vânzare-cumpărare, donație, schimb și închiriere;

- stabilirea condițiilor generale și speciale aplicabile diferitelor forme de transmitere, inclusiv a cerințelor privind verificarea beneficiarilor, controlul comerțului cu mărfuri strategice, precum și a altor garanții necesare din perspectiva securității naționale;

- reglementarea condițiilor privind transmiterea dreptului de proprietate fără desfășurarea licitației;

- stabilirea normelor privind informarea autorităților competente, destinația mijloacelor financiare obținute și răspunderea pentru nerespectarea prevederilor legii.

Prin proiect se urmărește:

1) instituirea unui cadru normativ special, coerent și actualizat, subsecvent modificărilor operate în Legea nr. 345/2003 și Legea nr. 147/2017;

2) extinderea reglementării de la simpla comercializare a unor bunuri militare la întregul spectru al formelor de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat;

3) asigurarea unui mecanism transparent, previzibil și eficient de valorificare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în concordanță cu cerințele de securitate și cu obiectivele stabilite în documentele de planificare strategică din domeniul apărării

Concomitent, în situația în care beneficiarul efectiv nu își îndeplinește obligațiile contractuale cu privire la recepționarea, achitarea și/sau oricare alte obligații care fac imposibilă transmiterea activelor cu destinație militară, autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară va iniția și elabora în termen de până la 3 luni proiectul hotărârii de Guvern de abrogare a hotărârii de Guvern, aprobate în acest sens. Litigiile apărute în legătură cu executarea obligațiilor beneficiarului se vor soluționa pe cale amiabilă, iar în caz de nesoluționare, de către instanța de judecată competentă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul de elaborare a proiectului au fost examinate următoarele opțiuni alternative:

1) menținerea cadrului normativ existent (fără intervenție normativă):

Această opțiune ar presupune menținerea în vigoare a Hotărârii Parlamentului nr. 283/1999 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova și neadoptarea unui nou Regulament, ceea ce ar duce la următoarele consecințe:

- Regulamentul aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.283/1999 reglementează preponderent comercializarea (vânzarea) tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare, fără a acoperi în mod unitar și detaliat donația, schimbul și închirierea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

- acesta a fost elaborat într-un context normativ anterior adoptării și modificării Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și ale Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor special și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, nefiind corelat cu atribuțiile actuale ale Guvernului și cu noul regim al armamentului, munițiilor, dispozitivelor militare și produselor cu dublă utilizare;

- menținerea situației actuale ar fi contrară art.IV al Legii nr. 230/2025 pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind sistemul național de apărare), care impune modificarea actelor normative în termen, precum și obiectivelor asumate prin documentele de planificare strategică (Planul Național de Dezvoltare, Planul național de reglementări și Strategia militară).

2) O altă opțiune examinată a fost ajustarea Regulamentului existent prin modificări și completări succesive, pentru a introduce noile forme de transmitere (donație, schimb, închiriere), noțiunea de excedent neutilizat și produsele cu dublă utilizare, precum și noile mecanisme de coordonare și control.

Această opțiune nu a fost reținută deoarece:

- regulamentul actual are o structură și un limbaj învechit, iar dacă ar fi modificat doar fragmentat, textul ar deveni de aplicat, cu riscul de prevederi care se contrazic între ele;

- volumul și complexitatea modificărilor necesare ar fi, în fapt, echivalente cu reproducerea unui nou proiect, astfel încât soluția rațională este aprobarea unei noi legi moderne și sistematizate;

- modificările izolate nu ar asigura un nivel suficient de claritate, transparență și predictibilitate pentru gestionarea unor bunuri sensibile, cum sunt armamentul, munițiile, tehnica militară și produsele cu dublă utilizare.

3) S-a examinat și opțiunea ca regulile detaliate privind transmiterea dreptului de proprietate sau de folosință să fie stabilite exclusiv prin hotărâri ale Guvernului și prin acte interne (ordine, instrucțiuni) ale Ministerului Apărării și ale altor autorități competente. Această opțiune nu a fost acceptată, din motivul că:

- în prezent există în vigoare un Regulament aprobat prin hotărâre a Parlamentului (HP nr.283/1999), care urmează a fi abrogat, fie înlocuit printr-o reglementare de același nivel, pentru a evita suprapunerea și conflictul de norme;

- luând în considerare natura bunurilor vizate (armament, muniții, tehnică militară și produse cu dublă utilizare) și impactul asupra securității naționale, se impune ca principiile, limitele și arhitectura generală a modului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra să fie stabilite la nivel lege, iar actele Guvernului și ale autorităților din sistemul de apărare să aibă caracter subsecvent și de punere în aplicare;

- o reglementare exclusiv prin acte interne ar reduce gradul de transparență și control parlamentar asupra procesului de înstrăinare a excedentului neutilizat de active cu destinație militară.

În consecință, s-a optat în vederea elaborării și aprobării unui noi legi, care:

- actualizează cadrul depășit instituit prin Hotărârea Parlamentului nr.283/1999;

- creează un mecanism clar, transparent și eficient pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1 Impactul asupra sectorului public

Implementarea prezentului proiect de lege va avea impact, în principal, asupra autorităților și instituțiilor publice din sistemul național de apărare și a altor autorități cu atribuții conexe, fără a implica crearea unor structuri noi sau majorarea efectivelor-limită.

Prin aprobarea proiectului de lege:

- se clarifică și se structurează atribuțiile Parlamentului, Guvernului, Ministerului Apărării și ale altor autorități din sistemul național de apărare în procesul de identificare, declarare, aprobare și valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

- se consolidează rolul Parlamentului în calitate de autoritate care aprobă, prin lege, cadrul normativ general privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, precum și în calitate de beneficiar al rapoartelor periodice privind rezultatele valorificării acestor active;

- se detaliază atribuțiile Guvernului, inclusiv prin instituirea procedurilor de examinare la nivel de Comisie pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, aprobarea hotărârilor privind transmiterea dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat;

- se precizează rolul Ministerului Apărării și al altor structuri cu atribuții în domeniul apărării naționale, inclusiv în ceea ce privește:

- a) inventarierea și evaluarea activelor cu destinație militară;

- b) identificarea și declararea excedentului neutilizat, prin întocmirea și prezentarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

- c) monitorizarea executării operațiunilor de înstrăinare;

- se consolidează cooperarea interinstituțională cu alte autorități ale administrației publice;

- se creează premise pentru optimizarea cheltuielilor bugetare ale autorităților din sistemul național de apărare, prin reducerea treptată a costurilor legate de depozitarea, paza și întreținerea bunurilor învechite sau neutilizate, precum și prin valorificarea acestora în condiții legale și transparente.

Aplicarea noilor reglementări nu implică instituirea unor autorități/structuri noi ale administrației publice, majorarea efectivului-limită al autorităților implicate, sau crearea unor categorii suplimentare de funcții publice sau funcții de demnitate publică.

Activitățile suplimentare generate de noile prevederi vor fi realizate în cadrul structurilor existente, cu utilizarea resurselor umane și materiale deja aprobate, eventual necesitând doar:

- actualizarea unor acte interne (regulamente interne, instrucțiuni, proceduri operaționale);

- asigurarea unui minim proces de informare/formare a personalului relevant privind noile proceduri și cerințe.

Concluzionând, impactul asupra sectorului public este preponderent:

- organizațional și procedural (clarificarea și standardizarea fluxurilor de lucru, a responsabilităților și a mecanismelor de coordonare/raportare);

- pozitiv, prin creșterea transparenței, a disciplinei de gestionare a activelor cu destinație militară și a nivelului de control parlamentar și guvernamental asupra

procesului de valorificare a excedentului neutilizat, fără a genera necesitatea unor resurse bugetare suplimentare pentru funcționarea instituțiilor publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect de lege nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat și nu implică majorarea efectivelor-limită sau crearea unor structuri noi în cadrul autorităților publice implicate.

Cheltuielile legate de punerea în aplicare a proiectului de lege vor fi acoperite din limitele bugetare aprobate pentru Ministerul Apărării și pentru celelalte autorități ale administrației publice cu atribuții în domeniu, în special pentru:

- organizarea și desfășurarea inventarierilor, evaluărilor și a altor lucrări tehnice necesare identificării și declarării excedentului neutilizat;
- activitatea comisiilor și colegiilor (ședințe, analiză de documente, pregătirea și circulația materialelor aferente listelor de excedent);
- actualizarea actelor interne (regulamente, instrucțiuni, proceduri) și instruirea minimă a personalului asupra noilor prevederi procedurale.

Aceste activități sunt, în mare parte, continuarea unor procese deja existente (inventarieri periodice, evidență a tehnicii, activitatea colegiilor și comisiilor), iar noile reglementări le standardizează și ordonează, fără a genera o categorie nouă de cheltuieli recurente.

În același timp, aplicarea cadrului normativ propus este de natură să genereze efecte financiare pozitive pentru bugetul public, prin:

- obținerea de venituri suplimentare la bugetul de stat din vânzarea excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară);
- reducerea treptată a cheltuielilor suportate de autorități pentru depozitarea, paza, întreținerea și conservarea bunurilor învechite sau neutilizate;
- posibilitatea de utilizare mai eficientă a resurselor bugetare, inclusiv prin canalizarea economiilor obținute către activități de modernizare și înzestrare conform documentelor de planificare strategică în domeniul apărării.

Dimensiunea exactă a acestor efecte financiare nu poate fi cuantificată ex ante, întrucât:

- volumul și structura excedentului neutilizat pot varia de la un an la altul;
- prețurile de vânzare și condițiile economice ale operațiunilor de donație, schimb sau închiriere depind de situația concretă a pieței, de starea tehnică a bunurilor și de cererea existentă.

Cu toate acestea, se poate aprecia că, pe termen mediu și lung, impactul financiar al proiectului va fi neutru sau pozitiv, prin raportare la bugetul de stat, în sensul că:

- nu sunt necesare cheltuieli bugetare suplimentare pentru funcționarea instituțiilor publice;
- se creează premisa creșterii veniturilor nefiscale la buget și a reducerii costurilor de întreținere a bunurilor învechite, cu respectarea cerințelor de securitate națională și a reglementărilor privind controlul armamentului și produselor cu dublă utilizare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul nu introduce obligații generale și nu creează costuri noi pentru majoritatea operatorilor privați. Impactul vizează doar persoanele fizice și juridice care vor dori să participe la procedurile de valorificare a excedentului neutilizat.

Prin proiectul de lege:

- se asigură un cadru mai clar și previzibil pentru participarea la vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere a activelor cu destinație militară;
- se mențin cerințele existente de conformitate și control (utilizator final, verificări de securitate), fără introducerea unor noi taxe sau licențe speciale;
- se pot crea oportunități suplimentare de afaceri pentru operatorii din domenii conexe (industrie de apărare, servicii tehnice, transport, depozitare, dezmembrare etc.).

În ansamblu, impactul asupra sectorului privat este limitat, ținut și, preponderent, de natură pozitivă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul de lege are ca obiect, în principal, reglementează raporturile juridice aferente procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora realizat de autoritățile publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale. Cu toate acestea, natura bunurilor vizate face ca dimensiunea de mediu să fie relevantă, chiar dacă impactul este în mare parte indirect.

Prin aprobarea proiectului se creează premise pentru reducerea riscurilor de mediu, prin faptul că:

- se încurajează valorificarea într-un termen mai scurt a excedentului neutilizat, ceea ce limitează perioadele îndelungate de stocare a armamentului, munițiilor și tehnicii militare, cu potențial de degradare a ambalajelor, scurgeri de substanțe periculoase, acumulare de deșeuri sau incidente cu impact asupra solului, apei și aerului;
- reduce riscul ca armamentul și munițiile vechi să rămână pe termen nedefinit în depozite, în afara unor programe planificate de gestionare și, implicit, să devină o sursă latentă de riscuri pentru mediu.

Astfel, proiectul nu generează un impact negativ semnificativ asupra mediului și este compatibil cu cerințele de protecție a mediului prevăzute de cadrul normativ în vigoare.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

Prezentul proiect nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (<https://www.army.md>), la compartimentul „Transparența Decizională”, rubrica „Anunțurile privind inițierea elaborării deciziei” și „Anunțurile privind organizarea consultării publice”, precum și pe platforma guvernamentală <https://particip.gov.md>

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/hotararea-parlamentului-privind-elaborarea-regulilor-de-transmitere-a-dreptului-de-proprietate-asupr/15378>

Proiectul legii a fost avizat de către Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Agenția Servicii Publice, Ministerul Justiției și Centrul Național Anticorupție. Propunerile și recomandările expuse în avizele recepționate au fost reflectate în sinteza la proiect.

Totodată, ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost revizuit conceptual, redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora și a fost supus avizării repetate cu Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor (inclusiv Serviciul Vamal), Ministerul Justiției (inclusiv Administrația Națională a Penitenciarelor), Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice), Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat și Agenția Servicii Publice. Propunerile și recomandările expuse în avizele recepționate au fost reflectate în sinteza la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Conform prevederilor art.36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege a fost prezentat Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție și expertizei juridice, recomandările cărora au fost luate în considerare și incluse în sinteza la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prevederile proiectului se aplică în corelare cu dispozițiile Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și ale Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova.

După intrarea în vigoare a prezentei legi, de către Guvern va fi instituită Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și se va aproba Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și componența acesteia. Concomitent, în cadrul autorităților din sistemul național de apărare (inclusiv Ministerul Apărării) vor fi ajustate, după necesitate, actele interne

(regulamente, instrucțiuni, proceduri) pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea prezentului proiect va genera integrarea actului normativ în cadrul normativ existent, în acest sens, fiind necesară revizuirea și actualizarea actelor interne ale autorităților din sistemul național de apărare (în special ale Ministerului Apărării), prin:

- organizarea mecanismelor de coordonare și decizie, prevăzute în proiectul legii, inclusiv prin:

- asigurarea unui minim proces de informare și instruire a personalului relevant din cadrul autorităților implicate;

- consolidarea mecanismelor de evidență și raportare;

- coordonarea interinstituțională cu alte autorități competente (Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Externe etc.).

Toate aceste măsuri urmează a fi realizate în limitele efectivelor și ale resurselor bugetare aprobate, fără crearea unor structuri noi sau instituirea unor funcții suplimentare, prin reorganizarea și eficientizarea proceselor interne ale autorităților publice vizate.

Ministru

Anatolie NOSATÎ

SINTEZA OBIECȚILOR ȘI PROPUNERILOR

la proiectul legii privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora (număr unic 19/MA/2026)

Participantul la avizare (expertizare) consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Serviciul de Protecție și Pază de Stat Aviz nr. 2/119 din 19.01.2026	1.	<p>Serviciul de Protecție și Pază de Stat a examinat proiectul de hotărâre a Parlamentului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) (<i>număr unic 19/MA/2026</i>) și intervine cu următoarele aprecieri și propuneri.</p> <p>1. De ordin conceptual: Potrivit proiectului, Regulamentul cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) urmează a fi aprobat prin hotărâre de Parlament.</p> <p>Astfel, conform pct.1 din Regulament, acesta stabilește procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară), prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere.</p> <p>Conform art.28 alin.(4) lit.i) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională, <i>Ministerul Apărării realizează excedentul neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și alte bunuri în conformitate cu actele normative</i>, or, potrivit art.27 alin.(2) lit.b1), <i>Guvernul aprobă</i></p>	<p>SE ACCEPTĂ.</p> <p>Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost revizuit conceptual, redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>

transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra1 excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin acte translativ de proprietate sau de folosință, conform procedurilor stabilite de actele normative.

De menționat că în conformitate cu art.14 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, *hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor.*

Complementar, alin.(2) al aceluiași articol prevede că *hotărârea Guvernului cu caracter normativ poate conține, după caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, standarde.*

În această ordine de idei, luând în considerare prevederile și regulile stabilite de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul Regulamentului trebuie să fie aprobat prin hotărâre de Guvern.

În acest sens, Regulamentul, aprobat prin hotărâre de Guvern, ar constitui un mecanism de aplicare a prevederilor Legii nr.345/2003 cu privire la apărarea națională, în partea în care ar fi vizat doar Ministerul Apărării, or, în viziunea noastră, această abordare ar fi una corectă din punct de vedere juridic.

Subsidiar, este de menționat că în conformitate cu pct.2 din proiect, acțiunea Regulamentului se extinde asupra Forțelor Armate și altor forțe destinate apărării naționale.

Potrivit art.9 alin.(3) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională, *forțele destinate apărării naționale includ Forțele Armate, subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, ale Ministerului Justiției, ale Ministerului Finanțelor, ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, ale Serviciului*

	<p><i>de Protecție și Pază de Stat, ale Centrului Național Anticorupție, formațiunile de apărare teritorială și alte formațiuni armate legale [...].</i></p> <p>Astfel, în acest caz, luând în considerare că proiectul conține prevederi care vizează un domeniu special (complex) al relațiilor sociale, acțiunea căruia se extinde asupra Forțelor Armate și altor forțe destinate apărării naționale, precum și implică mai multe entități la realizarea prevederilor acestuia, considerăm oportun ca acest proiect trebuie să fie aprobat prin lege organică sau ordinară, în conformitate cu Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>În acest sens, proiectul urmează a fi revizuit integral, inclusiv denumirea acestuia, or, proiectul de lege trebuie să conțină norme juridice generale.</p>	
	<p>2. De ordin normativ, în eventualitatea elaborării unui proiect de lege (cu referire la normele prevăzute în proiectul supus avizării):</p> <p>1) Pentru a stabili o claritate și consecutivitate a normelor prevăzute în proiect, precum și pentru a se exclude orice echivoc, considerăm oportun ca conținutul proiectului să fie revizuit, în vederea aducerii în concordanță a prevederilor acestuia cu punctul 5 al proiectului, or, punctul 5 stabilește într-un mod expres 4 etape consecutive de pregătire și efectuare a operațiunilor de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat;</p>	<p>SE ACCEPTĂ.</p> <p>Proiectul este expus în redacție nouă, ceea ce va asigura claritate, consecutivitate și va delimita etapele procesului de realizare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, inclusiv prin precizarea competențelor autorităților competente, în corespundere cu prevederile legale aplicabile.</p>
	<p>2) Propunem revizuirea lit. d) din punctul 6, prin care sunt stabilite criteriile de determinare a activelor care urmează a fi incluse în listele excedentului neutilizat. Astfel, considerăm că norma prevăzută în proiect este una limitată și condiționată de „modificarea structurii organizatorice și statelor de personal”, or, în acest sens, la revizuirea acestei norme se va lua în considerare și faptul doar a „existenței unui</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Criteriile de determinare a activelor care constituie excedent neutilizat au fost extinse, fiind inclusă și existența unui surplus de active învechite și/sau neutilizate, independent de modificările structurii organizatorice sau ale statelor de personal.</p>

		surplus” a activelor în cadrul entității, care sunt învechite și/sau neutilizate;	
		<p>3) La fel, propunem revizuirea normei prevăzute la punctul 28, care stabilește că persoanele fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state pot participa la concursurile organizate pentru înstrăinarea activelor care fac parte din excedentul neutilizat și sunt incluse în listele aprobate de Parlament sau, după caz, pentru selectarea beneficiarilor donației, schimbului ori închirierii acestora.</p> <p>Astfel, pentru a exclude orice echivoc, norma ar trebui să conțină prevederi care ar stabili criteriile de eligibilitate pentru participarea persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state la concursurile organizate la înstrăinarea activelor care fac parte din excedentul neutilizat, precum și tipurile de active pasibile înstrăinării pentru persoanele fizice și juridice;</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>Proiectul a fost completat cu prevederi care permit stabilirea condițiilor de eligibilitate și delimitarea tipurilor de active supuse transmiterii, cu respectarea legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, a intereselor de securitate națională și a angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.</p>
		<p>4) De asemenea, considerăm oportun revizuirea normei prevăzute la punctul 32, în vederea stabilirii responsabilităților pentru toți participanții în acest proces (stabilite în pct.7 din proiect), or, fiecare autoritate implicată în aplicarea acestor norme trebuie să-și asume responsabilități în limitele competențelor sale și deciziilor aprobate/emise.</p>	<p>SE ACCEPTĂ.</p> <p>Prevederile proiectului au fost revizuite în vederea delimitării clare a responsabilităților tuturor autorităților implicate în proces, precum și a consolidării mecanismelor de control și monitorizare, în limitele competențelor legale ale fiecărei autorități.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție Aviz nr. 06/2/1436 din 27.01.2026</p>	<p>2.</p>	<p>Art. 27 alin. (1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională stabilește că Guvernul răspunde de organizarea activităților și de realizarea măsurilor privind apărarea națională, în limitele împuternicirilor prevăzute de actele normative, iar alin.(2) al aceluiași articol enumeră atribuțiile Guvernului în acest domeniu.</p> <p>Coroborat cu aceste dispoziții, art. 28 din Legea nr. 345/2003 prevede că Ministerul Apărării este organul central de specialitate al administrației publice centrale care organizează, conduce, coordonează și desfășoară, potrivit legii,</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului</p>

	<p>activitățile în domeniul apărării naționale și securității militare.</p> <p>Subsecvent, alin. (4) lit. i) al art. 28 stabilește că Ministerul Apărării este principalul beneficiar de stat în ceea ce privește evaluarea, achiziționarea, crearea, fabricarea, repararea și testarea armamentului, tehnicii militare și a altor bunuri tehnico-militare, precum și realizarea excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și alte bunuri, în conformitate cu actele normative.</p> <p>În mod similar, art. 61 din Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, statuează că transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere se aprobă prin hotărâre de Guvern.</p> <p>În plus, potrivit art. 3 din proiect, Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova se abrogă. În acest sens, statuăm că, Regulamentul menționat stabilește modul de comercializare (vânzare) a bunurilor Forțelor Armate ale Republicii Moldova și aparent aceeași procedură ar descrie și proiectul supus avizării, raportat la denumirea acestuia „cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții,</p>	<p>de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>
--	---	---

	<p>dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară)”. Art. 27 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, indicat în proiect drept temei legal pentru adoptarea Hotărârii de Parlament, prevede aprobarea de către Guvern a transmiterii dreptului de proprietate și a dreptului de folosință a excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară, aspect care generează o neconcordanță la fundamentarea proiectului de act normativ. În acest context, raportat la temeiul juridic de elaborare și la competențele expres stabilite de Legea nr. 345/2003, de ordin conceptual, se impune reconsiderarea temeiului legal de aprobare în vederea asigurării conformității cu principiile ierarhiei actelor normative reglementate de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	
	<p>Cu referire la proiectul de Regulament: La pct. 3, definiția noțiunii de „înstrăinare”, care potrivit proiectului poate fi realizată prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere, este formulată neclar și imprecis din punct de vedere juridic. În prim plan, includerea închirierii în categoria formelor de înstrăinare este neconformă naturii juridice a acestui contract, întrucât închirierea nu presupune transmiterea dreptului de proprietate, ci doar transmiterea temporară a folosinței bunului. Totodată, raportat la obiectul acestor contracte, și anume ansamblul activelor cu destinație militară și produsele cu dublă utilizare (civilă și militară) care nu mai sunt necesare, sunt de prisos, uzate, învechite sau neutilizate, precum și la criteriile stabilite la pct. 6, nu este clar determinată categoria concretă de active care pot face obiectul</p>	<p>SE ACCEPTĂ Noțiunile utilizate în proiect au fost revizuite și clarificate din punct de vedere juridic. În acest sens, denumirea proiectului va constitui ”Legea privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora”. Respectiv, a fost definită în proiectul legii noțiunea de ”închiriere – actul juridic prin care autoritatea publică centrală/autoritatea administrativă centrală se obligă să asigure unei părți terțe folosința temporară a activelor cu destinație militară, contra plată, pentru o perioadă determinată, fără transferul dreptului de proprietate.”</p>

	<p>schimbului sau al închirierii. Deși autorul precizează la pct. 23 din proiectul Regulamentului că schimbul activelor este admis cu respectarea echivalenței economice a valorii transferate, această obiecție este formulată în sensul sprijinirii intenției autorului proiectului de modernizare și înzestrare a domeniului apărării.</p>	
	<p>Capitolul II „ETAPELE PREGĂTIRII ȘI APROBĂRII OPERAȚIUNILOR DE TRANSMITERE A ACTIVELOR”, urmează a fi completat cu o normă prin care se determină autoritatea responsabilă de realizarea excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară, în corespundere cu art. 28 alin.(4) lit. i) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională.</p> <p>Activitățile de inventariere generală și inventariere detaliată, indicate la pct. 5, urmează a fi definite în proiect, or, în sensul Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, inventarierea este definită ca un procedeu de control și autentificare documentară a existenței activelor, capitalului propriu și datoriilor care aparține și/sau se află în gestiunea temporară a entității. Astfel, rămâne neclar ce presupune fiecare procedură în mod distinct, care este relația dintre acestea și dacă inventarierea detaliată reprezintă o etapă subsecventă ori un rezultat al inventarierii generale.</p> <p>Potrivit pct. 28, la concursurile organizate pentru înstrăinarea activelor care fac parte din excedentul neutilizat, pot participa persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state, acest aspect impune o atenție deosebită asupra dispozițiilor pct. 24 care stabilește că „închirierea activelor care fac parte din excedentul neutilizat și sunt incluse în listele aprobate de Parlament se realizează în baza unui contract care stabilește cel puțin durata,</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și completat cu prevederi exprese prin care se va stabili autoritatea responsabilă de realizarea procesului de inventariere a excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare și tehnică militară, în conformitate cu competențele prevăzute la art. 28 alin.(4) lit. i) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională.</p> <p>Concomitent, proiectul a fost completat cu prevederi ce atribuie Guvernului autoritatea finală de aprobare prin hotărâre de Guvern a transmiterii activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat incluse în Listă, aprobate anterior de Parlament.</p>

	<p>destinația, condițiile de utilizare, cuantumul plății de închiriere, obligațiile privind menținerea integrității activelor, precum și interdicția de transmitere a acestora către terți fără acordul prealabil al Guvernului”. Prin urmare, proiectul urmează a fi completat în sensul reglementării exprese a atribuțiilor autorităților competente, precum și a mecanismului de monitorizare și control.</p>	
	<p>Pct. 32 urmează a fi revizuit în partea referitoare la atribuirea integrală a responsabilității în sarcina ministerului sau a autorității administrative care a realizat înstrăinarea activelor, având în vedere că înstrăinarea activelor ce fac parte din excedentul neutilizat, realizată de ministere și alte autorități publice, constituie ultima etapă a acestui proces. Având în vedere obiecțiile formulate, în special cele referitoare la temeiul juridic al adoptării, se recomandă autorului corelarea proiectului cu cadrul normativ în vigoare.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Pct. 32 a fost revizuit în partea referitoare la atribuirea integrală a responsabilității în sarcina ministerului sau a autorității administrative care a realizat înstrăinarea activelor și expusă în redacție nouă.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne Aviz nr. 38/334 din 30.01.2026</p>	<p>3. Se recomandă revizuirea prevederilor privind sfera de aplicare a Regulamentului, deoarece acesta instituie un lanț decizional foarte amplu, implicând comisii departamentale, colegii, Președintele Republicii Moldova, Comisia guvernamentală, Guvernul, Comisia parlamentară, Parlamentul, ulterior din nou Guvernul (pentru transmiterea propriu-zisă). Regulamentul instituie un mecanism în care Parlamentul aprobă listele activelor excedentare, Guvernul aprobă ulterior transmiterea dreptului de proprietate sau de folosință asupra acelorși active. Această dublare decizională creează confuzie între competențele de reglementare și control parlamentar și competențele executive de administrare a proprietății publice. Se propune revizuirea mecanismului decizional, în sensul clarificării rolului Parlamentului (aprobarea</p>	<p>SE ACCEPTĂ În vederea asigurării clarității instituționale și a respectării principiului separației competențelor, proiectul a fost revizuit din punct de vedere conceptual, fiind delimitat rolul autorităților implicate în acest proces, inclusiv stabilite competențele acestora. Menționăm, că aprobarea inițială a proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în baza recomandărilor Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară prin hotărâre de Guvern este determinată de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Ulterior aceasta va fi transmisă Parlamentului spre aprobare. Și doar în baza Listei activelor aprobate de Parlament, care se va realiza cu o periodicitate foarte limitată, vor putea fi înstrăinate acestea prin hotărâre de Guvern. Acest mecanism va asigura</p>

	<p>cadralui general și/sau a principiilor), consolidării competenței Guvernului în ceea ce privește deciziile concrete de transmitere a drepturilor asupra activelor.</p>	<p>luarea deciziei și controlul Guvernului asupra activelor cu destinație militară ce urmează a fi înstrăinate. Menționăm în acest sens, art.14 al proiectului Legii care stabilește criteriile privind transmiterea dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară, fără desfășurarea licitației. Totodată, art.21 din proiect prevede informarea autorităților supreme privind rezultatele transmiterii excedentului neutilizat.</p>
	<p>Pentru asigurarea unei interpretări uniforme și corecte a prevederilor proiectului se propune completarea pct. 2, cu definirea noțiunii de „valoare reziduală”, cu prezentarea unei formule contabile privind calcularea acestora. În context atenționăm că, atât Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 216/2015 cât și Standardele Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 151/2025, în vigoare din 01.01.2027, nu definesc această noțiune, ceea ce va crea impedimente la aplicarea prevederilor pct. 10 și 11 din proiectul Regulamentului menționat supra.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Obiecția a fost examinată în corelare cu avizul Ministerului Finanțelor, autoritatea competentă în domeniul evidenței contabile și raportării financiare în sectorul public. Având în vedere că actele normative aplicabile în domeniul contabilității din sectorul public nu definesc noțiunea de „valoare reziduală”, iar Ministerul Finanțelor a recomandat utilizarea noțiunii de „valoare de bilanț”, proiectul va fi revizuit corespunzător prin substituirea acesteia cu noțiunea contabilă consacrată de „valoare de bilanț”. În aceste condiții, nu se impune definirea sau instituirea unei formule contabile distincte în cuprinsul proiectului de lege, aplicarea prevederilor urmând a se realiza în conformitate cu normele contabile aprobate de Ministerul Finanțelor, evitându-se astfel paralelisme normative și eventualele neconcordanțe cu cadrul contabil aplicabil.</p>
	<p>De asemenea, se propune completarea pct. 2 și a frazei a doua din pct. 4 din Regulament, cu textul „menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice”, reieșind din faptul că conform prevederilor actelor normative de constituire, subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, au misiunea de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice</p>	<p>NU SE ACCEPTĂ. Sfera de aplicare a proiectului este stabilită în concordanță cu prevederile Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, care delimitează clar domeniul apărării naționale de domeniul ordinii și securității publice. Proiectul de lege reglementează proceduri aferente activelor cu destinație militară, în</p>

		<p>contextul apărării naționale, iar completarea propusă ar extinde nejustificat obiectul de reglementare către un domeniu distinct, care este guvernat de acte normative speciale ce reglementează activitatea Ministerului Afacerilor Interne.</p>
	<p>La pct. 3 din Regulament, definiția noțiunii „înstrăinare”, care, potrivit proiectului, poate lua forma vânzării-cumpărării, donației, schimbului sau închirierii, este formulată în mod confuz din punct de vedere juridic. În special, includerea închirierii în categoria formelor de înstrăinare este necorespunzătoare naturii juridice a acestui contract, întrucât închirierea nu constă în transferul dreptului de proprietate, ci doar transmiterea folosinței temporare a bunului. Mai mult, raportat la obiectul acestor contracte, și anume ansamblul activelor cu destinație militară și a produselor cu dublă utilizare (civilă și militară) care nu mai sunt necesare, sunt de prisos, uzate, învechite sau neutilizate, acesta nu clarifică categoria concretă de active susceptibile a face obiectul schimbului sau închirierii. Deși autorul precizează la pct. 23 din proiectul Regulamentului că schimbul activelor este admis cu respectarea echivalenței economice a valorii transferate, această obiecție este formulată în sensul sprijinirii intenției autorului proiectului de modernizare și dotare a domeniului apărării.</p>	<p>SE ACCEPTĂ. Definiția noțiunii „înstrăinare” a fost revizuită în vederea asigurării conformității cu natura juridică a operațiunilor reglementate. În acest sens, noțiunea de „închiriere” a fost exclusă din sfera formelor de înstrăinare și definită în sensul normelor legale. Totodată, ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora. În acest sens, art.5 stabilește criteriile de identificare și evaluare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p>
	<p>Reieșind din faptul că, în textul proiectului de act normativ este utilizată de câteva ori expresia „comisia departamentală”, în vederea oferirii clarității normei de reglementare, se recomandă a utiliza inițial expresia „Comisia departamentală de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară)”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. În acest sens, ”Comisia departamentală” a fost substituită cu ”Comisia specializată pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”.</p>

	<p>Se propune completarea listei criteriilor de determinare a activelor care urmează a fi incluse în listele excedentului neutilizat (pct. 6 din proiect), care ar permite o apreciere mai cuprinzătoare a situațiilor în care activele devin excedentare, fără a afecta logica Regulamentului și fără a schimba caracterul lui general, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) incompatibilitatea activelor cu standardele tehnice sau operaționale în vigoare; b) depășirea termenului de exploatare stabilit de producător; c) imposibilitatea asigurării mentenanței, pieselor de schimb sau suportului tehnic; d) necesitatea înlocuirii activelor ca urmare a proceselor de modernizare sau reechipare; e) costurile disproporționate de depozitare și păstrare în raport cu utilitatea activului; f) existența unor restricții de securitate, siguranță sau obligații internaționale care impun retragerea din exploatare. 	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>În vederea asigurării unei evaluări complete și obiective a situațiilor în care activele cu destinație militară devin excedentare, lista criteriilor prevăzută la pct. 6 a fost completată cu criterii suplimentare de ordin tehnic, operațional, logistic și de securitate, astfel cum au fost propuse (a se vedea art.5).</p> <p>Completarea criteriilor nu modifică obiectul și caracterul general al proiectului, ci contribuie la creșterea clarității, predictibilității și aplicabilității acestuia, permițând o apreciere mai cuprinzătoare și fundamentată a stării și utilității activelor.</p>
	<p>La pct. 7, autorul indică, printre autoritățile implicate în aplicarea prevederilor Regulamentului, <i>inter alia</i>, și „colegiile ministerelor/autorităților administrative (după caz)”.</p> <p>În acest context, se constată că, în prezent, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne nu există un colegiu militar, fapt ce face ca includerea acestei structuri în mecanismul de aplicare a Regulamentului să nu corespundă realităților instituționale actuale.</p> <p>Totodată, competența colegiului Ministerului Afacerilor Interne, instituit în temeiul pct. 16 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 693/2017, se limitează la examinarea chestiunilor ce țin de organizarea activității Ministerului, promovarea</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Menționăm, că ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p> <p>În acest sens, art.7 alin.(1) lit.f) a fost expusă cu următorul cuprins:</p> <p>”f) colegiile autorităților publice, după caz alte organe colegiale;”</p>

	<p>politicilor în domeniile gestionate, soluționarea problemelor stringente, precum și la examinarea proiectelor de acte normative și a rapoartelor structurilor subordonate, actele acestuia având caracter de recomandare.</p> <p>Prin urmare, atribuirea unui rol decizional colegiului în procedurile reglementate de proiect nu este susținută de cadrul normativ în vigoare.</p>	
	<p>La pct. 8, în vederea evitării interpretărilor discreționare și a asigurării unei terminologii unitare, se consideră oportună substituirea sintagmei „directorului general (directorului) al autorității administrative” cu sintagma „conducătorul autorității administrative”, având în vedere diversitatea titlaturilor utilizate în cadrul autorităților administrative („director”, „director general”, „șef” etc.).</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>În vederea asigurării unei terminologii unitare și a evitării interpretărilor diferite determinate de diversitatea titlaturilor utilizate în cadrul autorităților administrative, sintagma „directorului general (directorului) al autorității administrative” a fost substituită cu sintagma „conducătorul autorității administrative”.</p>
	<p>Cu referire la pct. 9, lit. f) și h), pentru evitarea eventualelor interpretări neuniforme privind competența decizională și juridică a acesteia în formularea „perfectează contractele de vânzare-cumpărare sau alte acte juridice de înstrăinare”, poate fi interpretată fie ca atribuind comisiei un rol strict tehnic și procedural (organizează concursuri, evaluează activele, negociază condițiile și întocmește proiectele de acte juridice, iar decizia finală și semnarea contractelor aparțin autorității superioare, cum ar fi ministerul competent sau Guvernul), fie ca atribuind un rol decizional-executiv, inclusiv competența de a încheia contracte juridice de înstrăinare.</p> <p>Recomandarea logică, având în vedere aceste diferențe de interpretare, este clarificarea expresă a rolului comisiei în textul Regulamentului. Aceasta poate fi realizată prin formulări care să indice că comisia pregătește și negociază proiectele de contracte, dar decizia finală și semnarea actelor juridice aparțin autorității competente. O astfel de clarificare nu afectează</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Articolul 11 se expune în redacție nouă cu specificarea autorității, modul de organizare și funcționare a Comisiei specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Respectiv, au fost revizuite și actualizate competențele acesteia.</p>

		mecanismul general al Regulamentului, menține atribuțiile comisiei și, în același timp, crește securitatea juridică, coerența procedurală și predictibilitatea aplicării Regulamentului.	
		La pct. 17 urmează a fi concretizat faptul prin care act de aprobare (hotărâre, ordonanță sau dispoziție), Guvernul poate aproba recomandările Comisiei guvernamentale privind listele activelor care fac parte din excedentul neutilizat. În mod corespunzător, cuvântul „propunerile” din punctele 18 și 19 din proiect, va fi substituit cu denumirea actului care va fi aprobat în condițiile pct. 17.	SE ACCEPTĂ În vederea asigurării clarității și a unei aplicări uniforme a prevederilor invocate, art.8 și respectiv art.9 au fost revizuite și expuse în redacție nouă, cu specificarea aprobării prin hotărâre de Guvern a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.
		Potrivit pct. 33 din Regulament, monitorizarea implementării procedurilor de înstrăinare a activelor excedentare îi revin Comisiei pentru securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului. Monitorizarea implementării unui act normativ are caracter executiv și administrativ, iar atribuirea acesteia unei comisii parlamentare contravine principiului separației puterilor în stat. Se sugerează revizuirea pct. 33, prin păstrarea rolului Parlamentului exclusiv în sfera controlului parlamentar.	SE ACCEPTĂ Art. 21 din proiectul legii stabilește informarea autorităților supreme privind rezultatele înstrăinării excedentului neutilizat, care se aduc la cunoștința Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate, conducerii Guvernului și Parlamentului.
		În textul din pct. 27 al proiectului, se recomandă ca, după cuvântul „Legii” să fie completat cu numărul și anul adoptării actului normativ la care s-a făcut referirea	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.
		Reieșind din faptul că în pct. 27 din proiect se conferă dreptul Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice de a decide asupra oportunității emiterii autorizației corespunzătoare, se recomandă de completat Proiectul cu pct. 27 ¹ prin care să fie reglementate acțiunile/inacțiunile, termenul de readresare a autorității publice deținătoare de active neutilizate, în cazul refuzării eliberării autorizației.	SE ACCEPTĂ În vederea asigurării clarității procedurale și a predictibilității aplicării prevederilor proiectului, art.19 a fost revizuit, și expus în redacție nouă, prin care se va solicita avizul Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice, care va avea caracter de recomandare.

	<p>Subsecvent, se propune modificarea sintagmei „în conformitate cu legislația” din pct. 28 din proiect, cu sintagma „în cazul întrunirii criteriilor prevăzute de cadrul normativ”, care va asigura interpretarea corectă și uniformă a prevederii din punctul nominalizat</p>	<p>SE ACCEPTĂ Art.12 alin.(3) a fost revizuit și va fi expus cu următorul cuprins: ”(3) La concursurile organizate pentru înstrăinarea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, pentru selectarea beneficiarilor donației, schimbului ori închirierii acestora, pot participa, în cazul întrunirii criteriilor prevăzute de cadrul normativ, persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state.</p>
	<p>Ținem să atragem atenția că, la pct. 9 lit. h), pct. 22 și pct. 28 din Regulament este prevăzută posibilitatea donării excedentului neutilizat către persoane fizice și juridice din Republica Moldova, fără a fi determinate situațiile concrete și scopul utilizării acestuia, fapt ce conferă normelor respective un caracter abstract și lipsit de previzibilitate.</p>	<p>SE ACCEPTĂ În vederea asigurării clarității și previzibilității normelor juridice, prevederile referitoare la donarea excedentului neutilizat vor fi revizuite prin determinarea expresă a situațiilor în care această formă de transmitere este admisă, precum și a scopului utilizării activelor donate, în limitele stabilite de cadrul normativ aplicabil.</p>
	<p>Prin urmare, se recomandă completarea proiectului cu o dispoziție expresă care să instituie posibilitatea suplinirii, din excedentul neutilizat, a rezervelor instituțiilor prevăzute la art. 37 alin. (1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, în vederea asigurării capacității de reacție a statului în situații de asediu sau de război.</p>	<p>NU SE ACCEPTĂ. Propunerea vizează instituirea unui mecanism de redistribuire a activelor din excedentul neutilizat către rezervele instituțiilor prevăzute la art. 37 alin. (1) din Legea nr. 345/2003, aspect care excede obiectului și scopului proiectului. Constituirea, administrarea și suplinirea rezervelor destinate situațiilor de asediu sau de război sunt reglementate distinct prin norme speciale ale cadrului legislativ în domeniul apărării naționale și al pregătirii pentru apărare, iar intervenția prin prezentul proiect ar genera suprapuneri normative și confuzii de competență. În aceste condiții, includerea unei asemenea dispoziții nu este justificată și nu este acceptată.</p>
	<p>Se propune autorilor examinarea posibilității includerii în proiect a prevederilor privind acordarea dreptului de preemțiune a instituțiilor statului, care asigură apărarea națională, menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și</p>	<p>NU SE ACCEPTĂ. Propunerea vizează instituirea unui drept de preemțiune în cadrul procedurilor de vânzare-cumpărare, schimb sau închiriere, care nu mai fac parte din obiectul de reglementare al proiectului.</p>

	<p>securității publice, în cadrul participării la licitațiile de vânzare-cumpărare, schimb, închiriere a excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară). Implementarea acestei reglementări vine în contextul prevederilor art. 37 alin. (1) și (2) din Legea nr. 345/2003 privind apărarea națională, care prevăd că Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în limitele atribuțiilor legale, coordonează cu Statul Major General al Forțelor Armate măsurile de menținere a regimului stării de asediu sau al stării de război și participă la operațiunile de apărare a țării.</p>	<p>Proiectul a fost revizuit din punct de vedere conceptual, fiind excluse procedurile de înstrăinare, licitațiile și transmiterea dreptului de folosință asupra activelor, astfel încât instituirea unui drept de preemțiune devine lipsită de obiect. Totodată, aspectele ce țin de constituirea, gestionarea și utilizarea resurselor necesare în situații de asediu sau de război sunt reglementate distinct prin cadrul normativ special, iar includerea unor norme suplimentare în prezentul proiect ar genera suprapuneri și confuzii de competență.</p>
	<p>Cu referire la aspecte de tehnică legislativă, se înaintează observații, în ordinea ce perindă.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost ajustat în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă și asigurării clarității, coerenței și unității terminologice a textului proiectului.</p>
	<p>Se recomandă completarea proiectului hotărârii Parlamentului cu Art. 3., care să reglementeze expres data intrării în vigoare a actului normativ, în vederea asigurării clarității și previzibilității aplicării acestuia.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost completat cu norme ce prevăd intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>
	<p>La numerotarea elementelor structurale ale proiectului actului normativ se va ține cont de art. 52 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative or, punctele se numerotează cu cifre arabe, urmate de punct și pot fi divizate în subpuncte, care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detalieri necesar.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>La capitolul II al Regulamentului se recomandă corelarea titlului cu conținutul acestuia, deoarece conținutul nu se limitează doar la „pregătire”, ci la întregul circuit decizional.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>La pct. 7 din capitolul III se recomandă revizuirea modului de enumerare a autorităților implicate,</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

		prin ordonarea acestora în funcție de ierarhia autorităților publice, în vederea asigurării coerenței instituționale și a clarității normei.	Au fost efectuate modificările de rigoare. Menționăm, că enumerarea autorităților are caracter funcțional și descriptiv, reflectând participarea acestora la aplicarea prevederilor proiectului, fără a institui raporturi de subordonare sau superioritate între ele.
		În final, se atrage atenția asupra necesității respectării exigențelor statuate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în sensul corectării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație admise în conținutul proiectului și excluderii erorilor de ordin tehnico-normativ.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.
Serviciul de Informații și Securitate Aviz nr. 1757-18-69-498 din 15.01.2026	4.	<p>Titlul și pct. 1 din proiect, relatează despre transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare.</p> <p>Totodată, pct. 3 definește „înstrăinarea” incluzând și închirierea, deși potrivit art. 1251 din Codul civil, închirierea nu este o înstrăinare a dreptului de proprietate, ci doar o transmitere temporară a folosinței. Se apreciază că termenul „înstrăinare” este utilizat impropriu pentru închiriere. Prin urmare, considerăm oportun efectuarea unei limitări clare, astfel încât termenul „înstrăinare” să fie utilizat expres pentru formele de transmitere a dreptului de proprietate (vânzare-cumpărare, donație, schimb), iar „închirierea” să fie tratată distinct ca formă de transmitere a folosinței.</p> <p>Concurent, titlul Regulamentului face referire generic la ”transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință”, însă în conținutul predominant utilizarea termenului ”înstrăinare”, fără a se face mereu distincția necesară între două noțiuni.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Definiția noțiunii „înstrăinare” a fost revizuită în vederea asigurării conformității cu natura juridică a operațiunilor reglementate.</p> <p>În acest sens, noțiunea de „închiriere” a fost exclusă din sfera formelor de înstrăinare și definită în sensul normelor legale.</p> <p>Totodată, ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost redenumit și va fi expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>
		II. La pct. 7 lit. c), Președintele este enumerat ca autoritate competentă, iar implicarea concretă apare la pct. 14 (după coordonarea cu	SE ACCEPTĂ Art.10 a fost completat cu alin.(3) cu următorul cuprins:

	<p>Președintele), dar nu se precizează natura coordonării – aviz obligatoriu sau consultative, termenul și consecințele unui refuz.</p> <p>Astfel, după pct.14 propunem introducerea unui punct nou, cu următorul cuprins:</p> <p>„15. Coordonarea cu Președintele Republicii Moldova are caracter obligatoriu și se realizează în termen de 10 zile lucrătoare de la data prezentării listelor.”</p>	<p>”(3) Coordonarea cu Președintele Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate are caracter obligatoriu și se realizează în termen de 10 zile lucrătoare de la data prezentării listelor.”</p>
	<p>III. În ceea ce privește stabilirea prețului activelor propuse spre înstrăinare, se constată lipsa de unitate normativă. Regulamentul face trimitere la diferite norme (pct. 9 lit. d), pct. 10 lit. a), pct. 11) privind valoarea reziduală contabilă, uzura fizică, valoarea estimată și cererea de pe piață, fără a stabili un mecanism unic de stabilire a prețului.</p> <p>Astfel propunem după pct. 10, introducerea unui punct nou, cu următorul cuprins:</p> <p>„11. Prețul inițial al activelor propuse spre înstrăinare se stabilește în baza valorii contabile reziduale, a gradului de uzură fizică, a valorii estimate și a cererii de pe piață.</p> <p>În cazul în care valoarea reziduală a activelor propuse spre înstrăinare este nulă ori nu corespunde valorii reale, prețul se determină în baza unei expertize de specialitate.</p> <p>Dacă expertiza nu poate fi efectuată din motive obiective, prețul se stabilește de către Comisia guvernamentală.”</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Art.9 a fost completat cu alin.(5) – (7) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5) Prețul inițial al activelor cu destinație militară propuse spre înstrăinare se stabilește în baza valorii contabile/de bilanț, a gradului de uzură fizică, a valorii estimate și a cererii de pe piață.</p> <p>(6) În cazul în care valoarea de bilanț a activelor propuse spre înstrăinare este nulă ori nu corespunde valorii reale, prețul se determină în baza unei expertize de specialitate.</p> <p>(7) Dacă expertiza nu poate fi efectuată din motive obiective, prețul se stabilește de către Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.”</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 15/1-314 din 02.02.2026</p>	<p>5. În vederea corelării prevederilor proiectului hotărârii Parlamentului cu Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, se propune substituirea sintagmei „produse cu dublă utilizare (civilă și militară)” cu sintagma „mărfuri strategice” pe tot parcursul textului.</p>	<p>NU SE ACCEPTĂ</p> <p>Propunerea de substituție, a sintagmei „produse cu dublă utilizare (civilă și militară)” cu „mărfuri strategice” nu poate fi acceptată, întrucât noțiunile nu sunt echivalente din punct de vedere juridic. Conform art. 2 pct. 21 din Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, produsele cu dublă utilizare constituie doar o categorie distinctă a mărfurilor strategice, iar extinderea terminologică ar conduce la</p>

		modificarea nejustificată a obiectului de reglementare al proiectului.
	Totodată, la punctul 27 din proiectul hotărârii Parlamentului, sintagma „Legii controlul comerțului cu mărfuri strategice” se va înlocui cu „Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice”.	SE ACCEPTĂ La art.19 alin.(1) sintagma „Legii controlul comerțului cu mărfuri strategice” a fost substituită cu „Legii nr.213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice”.
	Totodată, proiectul hotărârii Parlamentului urmează a fi racordat și la prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, cu modificările operate prin Legea nr. 328 din 29 decembrie 2025. În special, în denumirea proiectului, precum și pe întreg parcursul textului hotărârii Parlamentului, sintagma „excedent neutilizat” se va substitui cu sintagma „activ neutilizat”. Menționăm că noțiunea de „excedent” presupune existența unui surplus determinat prin raportare la un necesar stabilit, aspect care nu reflectă în mod corespunzător situația bunurilor vizate de prezenta hotărâre, respectiv armament, muniții, tehnică militară și produse cu dublă utilizare, care nu mai sunt utilizate din considerente operaționale, tehnice sau strategice. Totodată, utilizarea noțiunii de „activ neutilizat” este mai adecvată din perspectiva regimului juridic al proprietății publice, asigură corelarea cu cadrul normativ general privind administrarea patrimoniului statului și facilitează aplicarea unitară și coerentă a procedurilor de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra bunurilor respective.	NU SE ACCEPTĂ Deși Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice are caracter general, regimul juridic al armamentului, munițiilor, tehnicii militare și al altor bunuri tehnico-militare este reglementat prin legislație specială în domeniul apărării naționale, în special prin Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, care utilizează expres noțiunea de „excedent neutilizat”. Noțiunea de „excedent” este adecvată domeniului militar, fiind determinată prin raportare la necesitățile operaționale, tehnice și strategice ale sistemului de apărare, iar substituirea acesteia cu noțiunea generală de „activ neutilizat” ar conduce la modificarea nejustificată a obiectului și a logicii reglementării, precum și la necorelări cu cadrul normativ special aplicabil.
	Referitor la procedurile de transmitere cu titlu gratuit, inclusiv donația, atenționăm că acestea contravin prevederilor art. 10 alin. (8) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, potrivit cărora nu se permite înstrăinarea cu titlu gratuit sau darea în comodat persoanelor fizice ori persoanelor juridice cu	NU SE ACCEPTĂ Prevederile art. 10 alin. (8) din Legea nr. 121/2007 au caracter general și reglementează administrarea bunurilor din domeniul privat al statului în afara domeniilor supuse unor regimuri juridice speciale.

		<p>capital privat a bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale. Prin urmare, se impune revizuirea prevederilor proiectului în partea ce ține de reglementarea mecanismelor de transmitere gratuită, în vederea asigurării conformității cu cadrul normativ în vigoare.</p>	<p>Regimul juridic al armamentului, munițiilor, dispozitivelor militare, tehnicii militare și al altor bunuri tehnico-militare este reglementat prin legislație specială în domeniul apărării naționale, în special prin Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, care prevede expres posibilitatea realizării/valorificării excedentului neutilizat în condițiile stabilite de actele normative speciale.</p> <p>În acest sens, potrivit art.5 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.</p> <p>În aceste condiții, procedurile de transmitere cu titlu gratuit reglementate de proiect, aplicabile exclusiv bunurilor supuse regimului special al apărării naționale și realizate în condițiile cadrului normativ special, nu contravin prevederilor Legii nr. 121/2007.</p>
<p>Ministerul Finanțelor Aviz nr. 07/4-03/18/107 din 02.02.2026</p>	<p>6.</p>	<p>Denumirea proiectului de Regulament, se recomandă a fi completată cu sintagma „prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere”, fiind în conformitate art.6¹ din Legea nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>La pct.3, se propune substituirea cuvântului noțiunii „înstrăinare” cu cuvântul „transmitere”, reieșind din denumirea Regulamentului și revizuirea textului acestuia, pentru aducerea în concordanță cu recomandarea dată</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>Denumirea proiectului a fost revizuită și expusă în proiect de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p> <p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Având în vedere revizuirea conceptuală a proiectului, denumirea proiectului a fost revizuită și expusă în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora. Respectiv, au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	La pct.6 lit.d), pentru clarificare, după cuvântul „surplus” urmează a se completa cu cuvintele „de active”.	SE ACCEPTĂ În vederea asigurării clarității și preciziei terminologice, la art.5 alin.(1) lit.f), după cuvântul „surplus” a fost completat cu cuvintele „de active”.
	La pct.7, litera c) se propune a fi revizuită, deoarece, conform Constituției RM, Președintele RM are atribuții de Șef/Șefă al statului și este comandantul suprem al forțelor armate, motiv pentru care includerea acestuia în lista autorităților implicate este inoportună.	NU SE ACCEPTĂ Potrivit art.87 al Constituției Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova este Comandant Suprem al Forțelor Armate, atribuție care se exercită exclusiv în raport cu Forțele Armate, și nu se extinde asupra altor structuri ale sistemului de apărare națională sau de ordine publică. Totodată, art.25 alin.(2) lit.a) prevede că Președintele Republicii Moldova exercită conducerea generală a sistemului național de apărare și coordonează activitatea autorităților administrației publice în domeniul apărării naționale. În acest sens, rolul Președintelui în mecanismul reglementat are un caracter de informare și coordonare la nivel strategic, corespunzător rolului său constituțional de garant al suveranității, independenței și securității statului, fără a afecta delimitarea competențelor între autoritățile publice și fără a extinde atribuțiile sale asupra altor structuri decât Forțele Armate.
	La pct.9 lit. d), cuvântul „reziduale” se va substitui cu cuvintele „de bilanț”.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. (A se vedea art.11)
	La pct.10 lit. a) se expune în următoarea redacție: „a) determină valoarea justă a activelor propuse spre înstrăinare, pornind de la valoare de bilanț.”	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. (A se vedea art.11 alin.(4) lit.c))
	Pct.10 lit. b) urmează a fi exclusă.	SE ACCEPTĂ Art.11 a fost revizuit și expus în redacție nouă, cu luarea în considerare a propunerilor înaintate.
	La pct.11, sintagma „valoarea reziduală” se substituie cu sintagma „valoarea de bilanț”.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. În tot textul proiectului sintagma „valoarea reziduală” a fost substituită cu sintagma „valoarea de bilanț”.

	<p>La pct.12, se menționează că, odată cu aprobarea Hotărârii Guvernului nr.549/2010 cu privire la dizolvarea Vistieriei de Stat, modificarea, completarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului, Ministerul Finanțelor, și respectiv instituțiile publice pentru care acesta exercită calitatea de fondator, nu dețin careva competente în comercializarea metalelor prețioase. Prin urmare, punctul respectiv necesită a fi reformulat reieșind din prevederile pct.14 al Hotărârii Guvernului nr.500/1998 despre aprobarea Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloace fixe, care stipulează că metalele prețioase obținute în urma prelucrării și afinării acestora se vând pe piața internă de către persoanele fizice și juridice, inclusiv finanțate de la buget, în baza contractelor încheiate între părți la prețuri de piață.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. În acest sens art.5 alin.(2) a fost expus cu următorul cuprins: ”(2) În cazul activelor cu destinație militară care conțin metale prețioase, evidența, separarea, depozitarea, valorificarea și alte operațiuni conexe se realizează în condițiile în condițiile legislației speciale aplicabile metalelor prețioase.”</p>
	<p>La pct.24, la final, se completează astfel: „Cuantumul chiriei nu poate fi mi mic decât cuantumul minim al chiriei, calculat conform legii bugetului de stat pentru anul respectiv”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Art.17 a fost completat cu alin.(3) cu următorul cuprins: ”(3) Cuantumul chiriei nu poate fi mi mic decât cuantumul minim al chiriei, calculat conform legii bugetului de stat pentru anul respectiv.”</p>
	<p>La pct.26 după cuvintele „potențialii dobânditori” să se completeze cu sintagma „, , persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. (A se vedea art.13 alin.(5) din proiect).</p>
<p>Aparatul Președintelui Republicii Moldova Aviz nr. 2/2-06-151 din 29.01.2026</p>	<p>7. Aparatul Președintelui Republicii Moldova a examinat proiectul de Hotărâre a Parlamentului pentru aprobarea <i>Regulamentului cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară)</i>, cu numărul unic 19/MA/2026, însoțit de nota de fundamentare, și, având în vedere competența sa funcțională, comunică susținerea proiectului</p>	<p>SE ACCEPTĂ. Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost redenumit și expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de</p>

	<p>actului normativ, cu condiția revizuirii acestuia, conform observațiilor și propunerilor de îmbunătățire a textului, înaintate în prezentul aviz, suplimentar la cele comunicate în cadrul ședinței din 23 ianuarie 2026.</p> <p>I. Observații asupra proiectului Hotărârii Parlamentului</p> <p>Regulamentul are ca obiect transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra unor bunuri aparținând statului, respectiv armament, muniții, tehnică militară și alte bunuri cu regim special. Iar, orice normă care stabilește modalități de înstrăinare, condiții, limitări sau proceduri privind exercitarea dreptului de proprietate se circumscrie regimului juridic general al proprietății, domeniu rezervat în mod expres legii organice.</p> <p>Totodată, art. 12 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative stabilește în mod limitativ sfera de reglementare a hotărârilor Parlamentului, care nu include instituirea sau modificarea drepturilor reale asupra bunurilor statului. În consecință, o hotărâre a Parlamentului nu poate crea, modifica ori stinge drepturi reale, competența de reglementare în această materie aparținând exclusiv legii organice. Reglementarea procedurilor de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului de armament, muniții, tehnică militară și produse cu dublă utilizare intră în sfera regimului juridic general al proprietății și a securității naționale, domenii rezervate de Constituție legii organice.</p> <p>În consecință, se impune reglementarea acestui domeniu prin lege organică, hotărârile Parlamentului neputând fi utilizate decât pentru domeniile expres și limitativ prevăzute la art. 12 din Legea nr. 100/2017, orice altă abordare fiind contrară cadrului constituțional și principiului ierarhiei actelor normative.</p>	<p>transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>
--	--	---

	<p>1. Cu privire la pct. 1, se impune eliminarea textului „(denumit în continuare excedent neutilizat), prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere”, întrucât modalitățile de valorificare sunt definite în mod expres la pct. 3. Menținerea acestei enumerări la pct. 1 nu este justificată, întrucât obiectul actului normativ trebuie să se limiteze la stabilirea cadrului general de reglementare, fără a include definiții ale noțiunilor sau detalii procedurale, care sunt tratate distinct în punctele ulterioare.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul legii a fost expus în redacție nouă, respectiv, art.(1) și (2) prevede obiectul și scopul legii.</p>
	<p>2. Cu privire la pct. 2, se recomandă completarea textului prin indicarea expresă a entităților vizate de textul „altor forțe destinate apărării naționale”, cu trimitere la actul normativ care le definește, respectiv art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova, pentru a asigura claritate și evitarea unor interpretări neunitare.</p>	<p>SE ACCEPTĂ La art.2 alin.(1) a fost completat cu mențiunea art.9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova</p>
	<p>3. La pct. 3: 3.1. referitor la noțiunea „înstrăinare”, se constată necesitatea clarificării acesteia. Utilizarea expresiilor „excedentul neutilizat” și, ulterior, „produse ... declarate excedentare neutilizate” generează redundanță. Având în vedere că în continuare este definit „excedentul neutilizat”, nu este necesară enumerarea componentelor din categoria acestuia, pentru a menține coerența și claritatea definiției;</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. În vederea asigurării coerenței și clarității definițiilor utilizate, art. 3 a fost revizuit și expus în redacție nouă.</p>
	<p>3.2. noțiunea „active (cu destinație militară)” cuprinde atât armele, munițiile, dispozitivele militare și tehnica militară, cât și produsele cu dublă destinație (civilă și militară). În ceea ce privește definirea „excedentului neutilizat”, se recomandă reformularea acesteia, deoarece în prezent include ansamblul activelor cu destinație militară (care include deja produsele cu dublă destinație) și, suplimentar, produsele cu dublă utilizare (civilă și militară) menționate separat,</p>	<p>SE ACCEPTĂ. Au fost efectuate modificările de rigoare. În vederea asigurării coerenței și clarității definițiilor utilizate, noțiunile au fost revizuite și expuse în redacție nouă.</p>

	<p>ceea ce generează incoerență din punct de vedere conceptual;</p> <p>3.3 pe tot parcursul textului sunt utilizate în mod neuniform expresiile „<i>proceduri</i> de transmitere a dreptului de proprietate”, „<i>proceduri</i> de transmitere a activelor”, „<i>operațiuni</i> de transmitere a dreptului de proprietate” și „<i>operațiuni</i> de transmitere a activelor”, deși acestea pot avea semnificații juridice diferite. Termenii „<i>proceduri</i>” și „<i>operațiuni</i>” sugerează naturi diferite ale procesului. Utilizarea aleatorie a acestor noțiuni poate genera incertitudine juridică, interpretări divergente și dificultăți în aplicarea normelor, inclusiv în stabilirea efectelor juridice exacte ale transferului.</p> <p>4. La pct. 14 formularea „după coordonarea acestora cu Președintele Republicii Moldova” este neclară și lipsită de precizie juridică, întrucât regulamentul nu definește conținutul, forma și efectele juridice ale acestei „coordonări”. Nu este clar: dacă „coordonarea” presupune un aviz obligatoriu sau consultativ; dacă aceasta se realizează în scris sau verbal și prin ce act formal; dacă lipsa coordonării sau un eventual refuz al Președintelui produce efecte juridice asupra procedurii de transmitere a listelor; care este temeiul legal al implicării Președintelui Republicii Moldova (și nu a Comandantului Suprem al Forțelor Armate) în această etapă procedurală.</p> <p>În lipsa acestor clarificări, noțiunea de „coordonare” poate fi interpretată arbitrar, ceea ce afectează claritatea, previzibilitatea și aplicarea unitară a regulamentului. Prin urmare, se impune înlocuirea acestuia cu o noțiune juridică precisă (de exemplu, „aviz”, „aprobare” sau „informare prealabilă”), cu indicarea clară a naturii și efectelor sale juridice.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. Textul proiectului a fost revizuit prin uniformizarea terminologiei utilizate, cu aplicarea consecventă a aceluiași noțiuni.</p> <p>SE ACCEPTĂ. Art.10 alin.(4) va avea următorul cuprins: ”(4) Listele excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară propuse spre înstrăinare sau transmitere în folosință, cu avizul Președinției Republicii Moldova se transmit Ministerului Apărării, în vederea centralizării și definitivării acestora.”</p>
--	---	--

		În cazul în care „coordonarea” are caracter de aviz consultativ, este necesar să se precizeze expres acest lucru, întrucât, în lipsa unei reglementări clare, ar putea fi suficientă o scrisoare semnată de consilierul Președintelui Republicii Moldova pe domeniul de competență, fără implicarea directă a Președintelui.	
		III. Observații privind la nota de fundamentare 1. A se completa secțiunea 3 „Obiectivele urmărite și soluțiile propuse” cu precizări exprese privind extinderea sferei de aplicare a Regulamentului, prin enumerarea instituțiilor vizate potrivit art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova, având în vedere utilizarea noțiunii „altor forțe destinate apărării naționale”.	SE ACCEPTĂ Nota de fundamentare a fost completată cu precizări exprese privind extinderea sferei de aplicare a Regulamentului, prin enumerarea instituțiilor vizate potrivit art. 9 alin. (2) din Legea nr.249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova.
		2. Se impune clarificarea și reglementarea expresă a situațiilor și condițiilor în care beneficiarul final al operațiunilor juridice de înstrăinare poate fi o persoană fizică sau juridică din sectorul privat. În forma actuală, cadrul normativ nu stabilește limite clare, criterii de eligibilitate sau garanții adecvate privind implicarea sectorului privat în procurarea bunurilor supuse regimului de înstrăinare, inclusiv a bunurilor cu destinație specială.	SE ACCEPTĂ PARȚIAL Observația este formulată în raport cu un mecanism de înstrăinare către sectorul privat, care nu mai face obiectul proiectului, urmare a revizuirii conceptuale a acestuia. Proiectul a fost ajustat prin excluderea procedurilor de înstrăinare și a implicării sectorului privat în calitate de beneficiar final, fiind limitat la stabilirea cadrului de identificare, evidență și inventariere a bunurilor neutilizate, în condițiile legislației speciale în domeniul apărării naționale.
		3. Se constată că actul normativ nu conține prevederi referitoare la data sau condițiile de intrare în vigoare, și nota de fundamentare nu specifică acest moment. Este recomandată completarea textului cu o normă privind intrarea în vigoare, pentru a asigura previzibilitate și securitate juridică.	SE ACCEPTĂ Proiectul legii și Nota de fundamentare au fost completate cu prevederi referitoare la data sau condițiile de intrare în vigoare.
Ministerul Justiției Aviz nr. 04/2-1402 din 11.02.2026	8.	Ministerul Justiției a examinat proiectul hotărârii Parlamentului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui	SE ACCEPTĂ Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de

	<p>de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) (număr unic 19/MA/2026) și, în limitele competențelor funcționale, relevă următoarele.</p> <p>Potrivit notei de fundamentare, elaborarea proiectului respectiv este determinată de modificările recente operate în Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională (în continuare – Legea nr. 345/2003) și în Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova (în continuare - Legea nr. 147/2017), incluse prin intermediul Legii nr. 230/2025 pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind sistemul național de apărare), care impun revizuirea și actualizarea cadrului normativ subsecvent aplicabil gestionării și valorificării activelor cu destinație militară, inclusiv ajustarea cadrului legal privind excedentul neutilizat de active cu destinație militară.</p> <p>Aferent redacției proiectului se expun următoarele observații și propuneri de îmbunătățire a calității acestuia.</p> <p>La proiectul hotărârii:</p> <p>Potrivit art. 12 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), hotărârea Parlamentului cu caracter normativ este un act adoptat pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea activității interne a Parlamentului și a structurilor ce intră în componența acestuia; - aprobarea sau modificarea structurii organelor și instituțiilor create de către Parlament, precum și pentru organizarea activității acestora;	<p>implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost revizuit conceptual, redenumit și va fi expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>
--	---	--

	<p>- reglementarea altor domenii care nu necesită adoptare de legi.</p> <p>În context, având în vedere că prin hotărârea Parlamentului se adoptă acte normative care, în mod principal, au ca obiect organizarea și funcționarea Parlamentului și a instituțiilor create de acesta, se consideră că obiectul hotărârii examinate nu se circumscrie categoriei de acte normative adoptate de Parlament prin hotărâre. Astfel, se va revizui oportunitatea promovării prin lege a respectivului proiect și nu prin hotărâre a Parlamentului. Respectiv, atât denumirea, cât și întregul proiect necesită a fi revăzut redacțional, întru corespunderea caracteristicilor structurale și de conținut ale unei legi.</p>	
	<p>De asemenea, se va analiza expunerea reglementărilor cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) în proiectul nemijlocit al legii și nu într-un regulament aprobat în acest sens prin lege. Astfel, art. 1 din proiect urmează a fi exclus.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost revizuit conceptual, redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>
	<p>În art. 2, după referința la Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova, se va indica sursa publicării acestei hotărâri, după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 27-28, art. 126)”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost completat prin indicarea sursei de publicare, în conformitate cu cerințele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative.</p>
	<p>La anexa proiectului - Regulamentul cu privire la procedurile de transmitere a dreptului de</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

	<p>proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) (în continuare - Regulament):</p> <p>Având în vedere termenii definiți în pct. 3, se propune ca din pct. 1, textul „de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) (denumit în continuare excedent neutilizat)” să fie substituit cu cuvintele „de active cu destinație militară”.</p>	<p>Textul proiectului a fost ajustat prin utilizarea noțiunii „active cu destinație militară”, în vederea asigurării unității terminologice și evitării repetării exhaustive a categoriilor de bunuri reglementate în cuprinsul legii.</p>
	<p>În pct. 2, cuvintele „Forțelor Armate și altor forțe destinate apărării naționale” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „forțelor destinate apărării naționale”, în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și doar în măsura în care termenul propus înglobează toate structurile statului cu competență în apărarea națională care dețin active cu destinație militară (observație valabilă pentru tot textul proiectului).</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Textul proiectului a fost ajustat prin utilizarea sintagmei „forțele destinate apărării naționale”, în vederea asigurării concordanței terminologice cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova și aplicării uniforme a noțiunii pe tot parcursul actului normativ.</p>
	<p>Totodată, se va revizui redacția punctului citat mai sus, având în vedere că potrivit conținutului proiectului, acțiunea Regulamentului se extinde inclusiv asupra Parlamentului, organelor colegiale ale ministerelor și ale altor autorități administrative centrale, comisiilor create de către aceste autorități cu competențe în determinarea activelor care cad sub incidența excedentului neutilizat, Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice, precum și asupra persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate, potențiali beneficiari ai activelor incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, urmare încheierii actelor translativ de proprietate sau de folosință.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Sfera de aplicare a fost reformulată pentru a reflecta corect destinatarii direcți ai normei – autoritățile publice responsabile de identificarea și gestionarea activelor cu destinație militară.</p>

	<p>La pct. 3: - textul „active (cu destinație militară)” sugerăm a fi substituit cu cuvintele „activele cu destinație militară”. Subsecvent, în tot textul proiectului se va utiliza nemijlocit acest termen în loc de termenul prescurtat „active”. Aferent, noțiunii date termenului „active cu destinație militară” propunem ca aceasta să fie completată cu textul „deținute de forțele destinate apărării naționale”;</p>	<p>SE ACCEPTĂ Noțiunea a fost reformulată și utilizată unitar pe tot parcursul proiectului, iar definiția „activelor cu destinație militară” va avea următorul cuprins: ”1. <i>active cu destinație militară</i> - bunuri destinate realizării misiunilor de apărare națională, deținute de forțele destinate apărării naționale, inclusiv armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare;”</p>
	<p>- la noțiunea termenului „înstrăinare”, considerăm necesară substituirea textului „excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) declarate excedentare neutilizate” cu cuvintele „activelor incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, aprobată de Parlament”, în vederea utilizării terminologiei propuse în proiect. În altă ordine de idei, termenul „închirierea”, care reprezintă acțiunea de a ceda sau a lua în folosință temporară un bun în schimbul unei sume de bani numită chirie, nu poate fi atribuit la definiția termenului de „înstrăinare” și, respectiv, urmează a fi exclus din această definiție. Mai mult, se atestă utilizarea în proiect atât a termenului „înstrăinare”, cât și a caracteristicilor definiției acestui termen și anume „vânzare-cumpărare, donație, schimb” (a se vedea, de ex. pct. 5 lit. b) și pct. 20). Tot cu aceeași semnificație în proiect se utilizează și expresiile „de transmitere a activelor” (a se vedea denumirea capitolului II), „de transmitere a activelor cu destinație militară” (a se vedea pct. 4), „transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat (a se vedea pct. 5), „operațiunilor de transmitere” (a se vedea pct. 6), „transmiterea activelor care fac parte din excedentul neutilizat și sunt incluse în listele aprobate de Parlament” (a</p>	<p>SE ACCEPTĂ Noțiunea a fost reformulată și va avea următorul cuprins: ”3. <i>înstrăinare</i> – transmiterea dreptului de proprietate asupra activelor incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, aprobată de Parlament, realizată prin vânzare-cumpărare, donație sau schimb;”. Respectiv, textul proiectului a fost revizuit și ajustat conform propunerilor invocate.</p>

	<p>se vedea pct. 29), ș.a., ceea ce nu corespunde regulilor de tehnică legislativă. Prin urmare, terminologia utilizată în textul actului normativ va fi constantă și uniformă și va corespunde celei utilizate în alte acte normative tangente subiectului abordat în proiect;</p>	
	<p>- la noțiunea „excedent neutilizat”, cuvintele „și produsele cu dublă utilizare” se vor exclude, ca fiind inutile. Or, termenul de „active cu destinație militară” utilizat în prima parte a normei, cuprinde și referința la produsele cu dublă utilizare. Totodată, textul „nu mai sunt necesare și sunt de prisos, uzate, învechite sau neutilizate” se va revizui, în scopul evitării tautologiilor juridice. Complementar, se va preciza domeniul în care nu mai sunt necesare aceste active.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Definiția noțiunii „excedent neutilizat” a fost revizuită prin eliminarea formulărilor redundante și va avea următorul cuprins: ”2. <i>excedent neutilizat</i> - activele cu destinație militară care, potrivit evaluării autorităților competente, nu mai sunt necesare și/sau nu pot fi utilizate pentru exercitarea misiunilor și necesităților operaționale ale forțelor destinate apărării naționale;”</p>
	<p>La pct. 4: - cuvintele „au fost supuse inventarierii generale și detaliate de către autoritățile competente și”, se vor exclude, având în vedere că această procedură este detaliată în punctele ulterioare, nefiind necesar a face referire în acest punct. Totodată, cuvintele „listele excedentului neutilizat” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară”. Suplimentar, în tot textul proiectului, atunci când se face referire la activele care urmează a fi incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, sugerăm să se opereze cu sintagma „propunerile de includere în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară”, iar atunci când se face referire la activele deja aprobate de Parlament, sugerăm a se opera cu sintagma „activele care fac parte din Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară”, pentru delimitarea clară a statutului juridic al acestor active;</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>- al doilea alineat se propune a fi expus într-un element structural distinct (articol distinct).</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

		Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare prevederea a fost separată într-un articol distinct. (A se vedea art.6)
	Subsecvent, capitolul I „Dispoziții generale” se va completa cu o normă referitoare la faptul că prevederile legii în cauză nu aduc atingere prevederilor Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.	SE ACCEPTĂ La art.12 alin.(1) s-a inclus o normă ce ține de respectarea intereselor de securitate națională, a angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, a legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice și a legislației.
	La capitolul II, menționăm că reglementările din acest capitol prevăd procedura de pregătire și aprobare a Listei excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară și nu însăși a operațiunilor de înstrăinare a acestor active. Prin urmare, denumirea capitolului II și dispoziția introductivă a pct. 5 urmează a fi reformulate.	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.
	La pct. 5: - din dispoziția introductivă, cuvântul „presupun” se recomandă a fi substituit cu cuvintele „constă în”;	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.
	- referitor la dispoziția lit. a), nu este clar ce presupune inventarierea generală și cea detaliată, precum și care este diferența dintre aceste proceduri. De asemenea, nu este clar dacă în toate cazurile va fi necesară efectuarea inventarierii generale și ulterior a inventarierii detaliate, sau ultima poate fi realizată și în lipsa inventarierii generale (observație valabilă și pentru pct. 9 lit. b)). Totodată, în proiect nu este specificată care este periodicitatea efectuării unor asemenea inventarieri și cine are competența de a propune inițierea acestor proceduri de inventariere a activelor cu destinație militară. Este de menționat faptul că, potrivit art. 28 alin. (4) lit. i) al Legii nr. 345/2003, în domeniul apărării naționale și securității militare, Ministerul Apărării este principalul beneficiar de stat în ce privește evaluarea, achiziționarea, crearea, fabricarea, repararea și testarea armamentului, a tehnicii	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare. În acest sens, art.4 alin.(2) prevede: ”(2) Ministerul Apărării este autoritatea publică centrală care organizează, conduce și coordonează, potrivit legii, procesul de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, inclusiv: a) inițiază colectarea propunerilor de includere a activelor cu destinație militară în Lista excedentului neutilizat; b) întocmește Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară în baza propunerilor parvenite, cu indicarea autorității publice deținătoare a activelor; c) inițiază consultările interinstituționale asupra proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și asigură

	<p>militare și a altor bunuri tehnico-militare; realizează excedentul neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și alte bunuri în conformitate cu actele normative. Respectiv, un rol centralizator de organizare a procesului de inițiere a determinării activelor cu destinație militară care se propun a fi incluse în Lista excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară, aprobată de Parlament, îi revine Ministerului Apărării. Acest rol centralizator poate viza aspecte organizatorice ce constă în solicitarea de la autoritățile publice care dețin active cu destinație militară, a propunerilor de includere a unor active în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară. Urmare propunerilor parvenite, se va întocmi un singur proiect de listă a excedentului neutilizat de active cu destinație militară. Lista poate cuprinde o rubrică, în care se va prevedea autoritatea publică deținătoare a activului cu destinație militară. Proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea listei respective se propune a fi definitivat de Ministerul Apărării și remis spre consultare către autoritățile competente stabilite în proiectul Regulamentului și ulterior către Guvern. În acest sens, a doua parte a dispoziției pct. 5 lit. b), care prevede examinarea propunerilor de includere în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară de către autoritățile competente, se consideră relevant a o indica ca o etapă distinctă, inițiator al consultărilor fiind Ministerul Apărării. Mai mult, etapele prevăzute în pct. 5 urmează a fi revăzute, în scopul completării acestora cu atribuirea competențelor organizatorice ale Ministerului Apărării aferente determinării excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară. De asemenea, și unele reglementări din proiect ce vizează atribuția altor entități de</p>	<p>definitivarea acestuia pentru promovare Guvernului;</p> <p>d) informează Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate privind proiectul final al Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;</p> <p>e) înaintează spre aprobare Guvernului proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;</p> <p>g) înaintează spre examinare și aprobare Parlamentului Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.”</p> <p>Consecvent, au fost revizuite toate competențele autorităților implicate în procesul de determinare și aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p>
--	---	---

	<p>remitere spre consultare a propunerilor de includere în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară următoarei autorități publice competente conform ierarhiei prevăzute în proiect, urmează a fi revăzute (a se vedea pct. 14, care prevede competența colegiilor ministerelor de a transmite propunerile de includere în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară către Comisia guvernamentală sau pct. 16, care prevede competența Comisiei guvernamentale de a transmite aceste propuneri Guvernului). Or, toate aceste procese de transmitere a propunerilor de includere în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, către următoarea autoritate publică spre consultare și promovare sugerăm a fi realizată de către Ministerul Apărării</p>	
	<p>În partea ce vizează referința din pct. 5 lit. a) la „comisiile departamentale” considerăm necesară includerea denumirii integrale a acestor comisii, precum și a indicării că aceste comisii sunt create de autoritățile publice care dețin active cu destinație militară (observație valabilă și pentru pct. 7 lit. a)). Totodată, sugerăm substituirea cuvintelor „comisiile departamentale” cu cuvintele „comisiile specializate”, în scopul corelării cu terminologia utilizată în art. 27 lit. b) al Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate (în continuare – Legea nr. 98/2012) (observație valabilă pentru tot textul proiectului);</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare textul „comisiile departamentale” a fost substituit cu textul ”comisiile specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, create în cadrul autorităților publice”.</p>
	<p>- referitor la dispozițiile lit.b), norma se recomandă a fi reformulată, or, nu se determină lista definitivă a excedentului neutilizat, ci propunerile de includere în lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară (observație valabilă și pentru pct. 9 lit. a), precum și pentru alte puncte din proiect care face referire la întocmirea de către comisia departamentală a</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare atribuțiile comisiei specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară au fost reformulate.</p>

	listei excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară).	
	La pct. 6: - dispoziția introductivă se propune a fi expusă după cum urmează: „La evaluarea activelor susceptibile de a fi incluse în lista excedentului neutilizat se aplică următoarele criterii de determinare:”. Reformularea propusă are drept scop sporirea clarității și a eficienței normei, prin utilizarea unei terminologii juridice mai adecvate și mai precise. Totodată, structurarea clară a normei facilitează aplicarea unitară a criteriilor de evaluare de către autoritățile competente, contribuind la creșterea previzibilității și coerenței procesului decizional;	SE ACCEPTĂ Art. 5 alin.(1) va fi expus cu următorul cuprins: ”(1) La evaluarea activelor susceptibile de a fi incluse în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se aplică următoarele criterii de determinare:”
	- în dispoziția lit. a) se vor revizui cuvintele „uzurii morale ori fizice”, deoarece nu este clar ce semnifică această expresie;	SE ACCEPTĂ Textul a fost revizuit prin utilizarea unor formulări clare și determinate privind starea tehnică și gradul de depreciere al activelor, în vederea eliminării ambiguităților de interpretare.
	- lit. d) se recomandă a fi revăzută, în scopul determinării dacă nu mai sunt și alte criterii de determinare a activelor cu destinație militară care se propun a fi incluse în Lista excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară, cum a fi, de exemplu, existența unui surplus de active, ca urmare a oferirii unor donații de active cu destinație militară autorității publice respective;	SE ACCEPTĂ Lista criteriilor de identificare și evaluare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară a fost completată inclusiv cu noi criterii, precum: prin includerea situațiilor de existență a unui surplus de active cu destinație militară, inclusiv în urma recepționării donațiilor, în vederea asigurării unei evaluări complete și obiective a caracterului excedentar al acestora, etc.
	- în partea ce vizează aplicarea criteriilor de determinare a activelor care se propun a fi incluse în Lista excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară, în proiect nu este specificat clar cine va asigura respectarea acestor criterii. În măsura în care criteriile prevăzute în pct. 6 vor fi aplicate de către comisiile departamentale, este necesar a specifica cine va face parte din componența acestor comisii și dacă vor fi incluși specialiști calificați în determinarea	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost completat cu norme care stabilesc autoritatea responsabilă de aplicarea criteriilor (comisiile specializate ale autorităților deținătoare), componența minimă și posibilitatea includerii specialiștilor calificați, pentru a asigura aplicarea unitară și fundamentată a criteriilor de determinare.

	uzurii/nerentabilității utilizării activelor cu destinație militară.	
	Sub aspect general, dispozițiile capitolului III urmează a fi revizuite și structurate astfel încât reglementările să fie expuse într-o succesiune logică firească. Or, se vor delimita clar atribuțiile autorităților competente până la aprobarea Listei excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară de către Parlament și atribuțiile acestora după acest eveniment. În caz contrar, unele atribuții prevăzute în proiect nu sunt determinate clar când pot fi realizate. Un exemplu relevant în acest sens este pct. 9 lit. d), în care nu este clar dacă înaintarea de propuneri de către comisia departamentală, a prețului inițial (pentru vânzare-cumpărare) sau, după caz, condițiile financiare pentru celelalte forme de transmitere (donăție, schimb, închiriere), în baza valorii contabile/reziduale, a valorii estimate și a cererii de pe piață, are loc în momentul procesului de operaționalizare a transiterii drepturilor asupra activelor beneficiarului efectiv, sau prețul inițial poate fi stabilit și până la etapa de aprobare a Listei excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară, acesta fiind inclus într-o rubrică a acestei liste pentru fiecare activ.	SE ACCEPTĂ Capitolul III a fost revizuit și structurat într-o succesiune logică, prin delimitarea atribuțiilor autorităților competente până la aprobarea Listei excedentului neutilizat de active cu destinație militară și a atribuțiilor ulterioare acestei etape, în vederea asigurării clarității procedurale și previzibilității aplicării normelor.
	La pct. 7: - în dispoziția lit.a), cuvintele „din cadrul ministerelor și autorităților administrative” se propun a fi substituite cu cuvintele „create de autoritățile publice care dețin active cu destinație militară” (observație similară și pentru lit. b))	SE ACCEPTĂ La art.7 alin.(1) lit.g) a fost expusă cu următorul cuprins: ”g) comisiile specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, create în cadrul autorităților publice care dețin active cu destinație militară.”
	- aferent colegiilor ministerelor și altei autorități administrative, la care se face referire în dispoziția lit. b), atragem atenția că potrivit art. 33 alin. (1) al Legii nr. 98/2012, colegiul nu este un organ consultativ obligatoriu. Or, crearea unui asemenea organ consultativ este un drept și nu o	SE ACCEPTĂ La art.7 alin.(1) lit.f) a fost revizuită și expusă fără caracter obligatoriu, în acest sens fiind expusă cu următorul cuprins: ”f) colegiile autorităților publice, după caz alte organe colegiale;”.

	<p>obligatie a ministerului și ale altei autorități administrative centrale. Respectiv, nu în toate aceste autorități sunt create colegii. În contextul dat, în măsura în care aceste colegii nu există într-o anumită autoritate publică care deține active cu destinație militară, nu este clar cum se va aplica pct.14 din proiectul Regulamentului, care atribuie colegiilor un rol relevant în examinarea și determinarea activelor care se propun a fi incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară;</p>	
	<p>- referitor la dispoziția lit. d), se va analiza oportunitatea modificării denumirii Comisiei guvernamentale pentru comercializarea activelor Forțelor Armate, având în vedere că organul respectiv nu va avea doar competența de a examina listele activelor propuse pentru comercializare, dar și a altor forme de transmitere a dreptului de proprietate sau celui de folosință asupra activelor cu destinație militară;</p>	<p>SE ACCEPTĂ Denumirea Comisiei a fost revizuită și va fi expusă cu următorul cuprins: ”Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”.</p>
	<p>- dispozițiile lit. g) și h) sugerăm a fi comasate, având în vedere că Comisia pentru securitatea națională, apărare și ordine publică este o comisie internă permanentă a Parlamentului, care își desfășoară activitatea pe întreaga perioadă a legislaturii.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Dispozițiile lit. g) și h) au fost revizuite și, în acest context, art.8 alin.(1) va avea următorul cuprins: ”(1) Parlamentul examinează hotărârea Guvernului privind aprobarea Listelor excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară după audierea, în ședință închisă, a raportului Comisiei pentru securitatea națională, apărare și ordinea publică și aprobă Listele excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară în scopul transmiterii dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință.”</p>
	<p>- în prim plan, considerăm necesar a determina statutul juridic al comisiei departamentale și cum aceasta va funcționa (se va crea ad-hoc sau va avea funcționalitate permanentă). De asemenea, sugerăm a reglementa cine va aproba regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea acestor comisii și, respectiv, cine va</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost completat cu prevederi privind statutul juridic și modul de funcționare al comisiilor specializate, inclusiv caracterul acestora, modul de aprobare a regulamentelor de organizare și funcționare, componența și participarea specialiștilor competenți. Totodată,</p>

	<p>aproba regulamentul propriu-zis al fiecărei comisii departamentale. Subsecvent, se va indica cine va mai face parte din componența comisiei departamentale, alții decât conducătorul autorității publice care a instituit comisia departamentală sau adjunctul acestuia. Totodată, la stabilirea componenței se va analiza includerea reprezentanților și specialiștilor calificați care au competența necesară de evaluare a activelor cu destinație militară prin prisma criteriilor prevăzute la pct. 6. De asemenea, se va revedea dacă specialiștii din domeniile asupra cărora operațiunile de înstrăinare a activelor pot avea impact (securitate, politică externă, economie etc.) vor putea fi incluși ca membri permanenți sau nu. În cazul în care aceștia vor fi cooptați opțional, la necesitate, care va fi rolul opiniilor acestora la luarea deciziilor de către comisia departamentală. Complementar, considerăm necesar a determina ce acte emit aceste comisii departamentale și care este puterea juridică a acestora;</p>	<p>vor fi stabilite tipurile de acte emise de aceste comisii și efectele juridice ale acestora.</p>
	<p>- textul „în mod obligatoriu” se recomandă a fi exclus, or, nu este necesară stipularea că o anumită regulă este obligatorie, deoarece, per a contrario, se poate presupune că celelalte reguli, dispoziții și norme nu sunt obligatorii.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Sintagma „în mod obligatoriu” a fost exclusă.</p>
	<p>La pct. 9: - din dispoziția lit. a) se propune excluderea textului „, , în condițiile prezentului regulament”, dat fiind faptul că actul normativ nu conține reglementări care să detalieze condițiile de întocmire a listelor de către comisia departamentală. În măsura în care în proiect se vor stabili condițiile de întocmire a proiectului de listă a excedentului neutilizat, la lit. a) se va face referire nemijlocită la elementul structural care prevede aceste condiții;</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	- dispoziția inclusă la lit. b) se propune a fi prevăzută anterior dispoziției lit. a), iar cuvântul „înstrăinare” se recomandă a fi substituit cu termenul „transmitere” (valabil pentru toate cazurile similare din proiect);	SE ACCEPTĂ Ordinea dispozițiilor a fost ajustată pentru coerență logică, iar termenul „înstrăinare” a fost substituit cu termenul „transmitere” în vederea utilizării unei terminologii unitare în cuprinsul actului normativ.
	- la lit. c), considerăm oportun a stabili ce tip de documente întocmește Comisia departamentală în urma evaluării stării tehnice și evaluării reale a activelor propuse spre includere în lista excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară;	SE ACCEPTĂ Art.11 alin.(9) a fost completat cu prevederi ce va stabili modul de organizare și funcționare, funcțiile, drepturile și actele emise de comisiile specializate prin actele normative aprobate de conducătorul autorității publice deținătoare de active cu destinație militară. Consecvent, art.11 alin.(4) lit.e) va avea următorul cuprins: ”e) întocmește Listele excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară spre transmitere și le consemnează în procesele-verbale;”
	- în dispoziția lit. d), după textul „(donăție, schimb, închiriere)” sugerăm a completa cu cuvintele „a activelor incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară”;	SE ACCEPTĂ Art. 11 alin.(4) lit. d) va avea următorul cuprins: ”d) înaintează prețul inițial al activelor cu destinație militară incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, pe baza valorii contabile;”
	- în dispoziția lit. f) și h), se va analiza substituirea referinței la „concurș” cu referința la „licitație” (sugestie valabilă și pentru pct. 20);	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și respectiv, textul ”concurș” a fost substituit cu textul ”licitație”.
	- în dispoziția lit.g), se va concretiza la ce proceduri se face referire;	SE ACCEPTĂ Norma care făcea trimitere generică la „proceduri” a fost exclusă/reformulată.
	- norma prevăzută la lit. i), se va reformula, în vederea stabilirii sub ce aspect Comisia departamentală verifică actele de constituire a persoanelor juridice și dacă aceasta are competența necesară de a realiza această verificare (ex. sub aspectul autenticității acestora). Totodată, se va prevedea concret la ce persoane juridice se face referire (ex. potențiali dobânditori ai activelor care sunt incluse în Lista	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.

	excedentului neutilizat de active cu destinație militară).	
	La pct. 10: - textul „În vederea întocmirii listelor activelor propuse spre înstrăinare,” se propune a fi exclus, întrucât nu are caracter normativ. Acesta se va include în nota de fundamentare, ca parte a argumentelor care justifică norma prevăzută la pct. 10;	SE ACCEPTĂ Textul a fost exclus din norma juridică și reflectat în nota de fundamentare, pentru respectarea cerințelor de tehnică legislativă privind caracterul normativ al dispozițiilor.
	- dispozițiile lit. a) și b) se propun a fi comasate într-o singură reglementare constituită din 2 enunțuri clar formulate, deoarece nu constituie operațiuni distincte, dar sunt interdependente și descriu un sigur proces, și anume, determinarea prețului. Subsecvent, se vor detalia cuvintele „valoarea reziduală contabilă” și cuvintele „uzura fizică reală”, întru claritatea și previzibilitatea normei.	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.
	La pct. 11, nu este clar în ce constă expertiza de specialitate și de către cine este realizată aceasta. Mai mult, se va analiza necesitatea efectuării expertizei de specialitate pentru toate cazurile de determinare a prețului inițial a activelor incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară și nu numai pentru cele la care valoarea reziduală contabilă este nulă ori nu corespunde valorii reale. Subsecvent, aferent enunțului „Dacă expertiza nu poate fi efectuată din motive obiective, prețul se stabilește către Comisia guvernamentală.” considerăm relevant a se determina care pot fi motivele obiective în acest context.	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare prevederile au fost completate prin precizarea tipului expertizei de specialitate, a entităților competente să o realizeze și a cazurilor în care aceasta este necesară. Totodată, au fost stabilite situațiile obiective în care expertiza nu poate fi efectuată și modul de determinare a prețului în aceste cazuri.
	La pct. 12, se va concretiza forma actului emis de către Ministerul Finanțelor care va confirma existența acordului prealabil din partea acestuia.	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare art.5 alin.(2) face referire generală la cadrul normativ și va avea următorul cuprins: ”(2) În cazul activelor cu destinație militară care conțin metale prețioase, evidența, separarea, depozitarea, valorificarea și alte operațiuni conexe

		se realizează în condițiile în condițiile legislației speciale aplicabile metalelor prețioase.”
	Dispoziția pct. 13 urmează a fi revăzută, întrucât nu este clar în ce moment al întregului proces de transmitere a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de active cu destinație militară intervine acțiunea de consemnare de către comisiile departamentale, în procesul-verbal a activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat (înainte de aprobarea listei respective de către Parlament sau după acest eveniment).	SE ACCEPTĂ Prevederea a fost revizuită prin indicarea expresă a etapei procedurale în care comisiile specializate consemnează activele în procesul-verbal, în vederea delimitării clare dintre etapa de propunere și cea ulterioară aprobării Listei.
	La pct. 15: - cuvintele „se instituie” propunem a fi substituite cu cuvintele „este instituită”, luând în considerare existența Comisiei guvernamentale pentru comercializarea activelor Forțelor Armate, al cărei componență și regulament de activitate sunt aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 61/2002. Totodată, considerăm oportun a indica în proiectul dat, statutul juridic al Comisiei guvernamentale; - referitor la calitatea de președinte al Comisiei guvernamentale, a viceprimministrului, se va indica concret la care viceprim-ministru se face referire (domeniul de care este responsabil), având în vedere că în cadrul Guvernului activează mai mulți viceprim-miniștri, care coordonează domeniile de activitate date în competența acestora prin hotărâre a Guvernului; - cuvintele „ministerelor și ai autorităților administrative respective” necesită a fi revăzute, în scopul stabilirii dacă vor fi membri ai acestei Comisii guvernamentale reprezentanți ai tuturor ministerelor și ai altor autorități ale administrației publice, sau doar reprezentanți ale anumitor entități concrete/acelor entități care dețin active cu destinație militară. Totodată, cuvintele citate mai sus se vor revizui, deoarece, potrivit Legii nr.	SE ACCEPTĂ Art.10 a fost revizuit și reformulat. Respectiv, denumirea Comisiei guvernamentale ia forma Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Tot în acest sens, statutul, unele atribuții și prevederile ce țin de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, componența, funcțiile, drepturile, precum și modul de organizare a activității acesteia vor fi stabilite prin hotărâre de Guvern. Menționăm, că la momentul actual aceasta este reglementat de Hotărârea Guvernului nr.61/2002 cu privire la Comisia guvernamentală pentru comercializarea activelor Forțelor Armate, prin care se aprobă Componența și Regulamentul acesteia, reglementări care vor fi supuse modificării sau abrogării după caz.

	<p>98/2012, ministerele la fel sunt autorități administrative. Respectiv, din punct de vedere redacțional mai corect ar fi de utilizat expresia „ministerele și alte autorități administrative centrale” (observație valabilă pentru tot textul proiectului). Mai mult, se atestă utilizarea neuniformă în textul proiectului a referinței la aceste autorități (ministerelor și autorităților administrative; ministerelor/autorităților administrative; ministerelor și ai autorităților administrative respective, ministerele și alte autorități publice deținătoare ale acestor active), ceea ce este contrar regulilor de tehnică legislativă. Menționez că, potrivit art. 54 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 100/2017, în textul actului normativ terminologia utilizată trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative.</p>	
	<p>Pct. 17 recomandăm a fi reformulat, în vederea expunerii că Guvernul, în cadrul ședinței sale (a se indica formatul ședinței-de tip închis sau public), examinează și, după caz, aprobă proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la Lista excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară (sau de modificare a acesteia), luând în considerare recomandările Comisiei guvernamentale, și îl transmite Parlamentului spre examinare și adoptare.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Prevederea a fost reformulată prin indicarea expresă a examinării proiectului în cadrul ședinței Guvernului, aprobării acestuia cu luarea în considerare a recomandărilor Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și transmiterii ulterioare Parlamentului spre examinare și aprobare.</p>
	<p>Referitor la pct. 19, considerăm relevant a specifica în proiect prin ce act al Parlamentului se aprobă Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară și dacă această Listă aprobată de Parlament va fi supusă publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform procedurii de publicare a actelor normative sau va fi restricționată. Totodată, în cazul înstrăinării unor active din Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, nu este clar dacă hotărârea Parlamentului de aprobare a acesteia va</p>	<p>SE ACCEPTĂ Prevederea a fost completată prin indicarea actului Parlamentului de aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, stabilirea regimului de publicare al acesteia. (a se vedea art.8 alin.(2)). Respectiv, Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară va fi supusă procedurilor de modificare, conform regulilor generale de modificare actului normativ.</p>

	fi supusă procedurilor de modificare, conform regulilor generale de modificare actului normativ.	
	La pct. 20, considerăm relevant a stabili care sunt criteriile în temeiul cărora Guvernul poate decide că activele pot fi înstrăinate fără desfășurarea concursului. Identificarea acestor criterii va asigura claritatea, transparența și previzibilitatea decizională.	SE ACCEPTĂ Prevederea a fost completată prin stabilirea criteriilor în baza cărora Guvernul poate decide transmiterea activelor fără desfășurarea procedurii competitive, în vederea asigurării transparenței și previzibilității decizionale. În acest sens, art.14 reglementează detaliat acest proces.
	Aferent, cuvintelor „la decizia Guvernului” utilizate în textul pct. 20, 21 și 25, acestea urmează a fi revăzute, or, deciziile pot fi emise de către Prim-ministru și nu de către Guvern. Totodată, normele de la punctele citate care prevăd adoptarea unei decizii de către Guvern se vor analiza suplimentar, prin prima pct. 51 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, în scopul corespunderii acestora cu obiectul de reglementare pentru care se poate emite decizia Prim-ministrului (observație valabilă și pentru pct. 9 lit. f) și h)).	SE ACCEPTĂ Formulările au fost revizuite prin utilizarea tipului corespunzător de act al autorității executive, în conformitate cu Regulamentul Guvernului aprobat prin HG nr. 610/2018.
	Suplimentar, în partea ce vizează actele emise de Guvern necesare procesului de înstrăinare a activelor, se atestă unele confuzii și contradicții între reglementările proiectului. Astfel, unele puncte prevăd emiterea de decizii ale Guvernului (a se vedea pct. 20, 21, 25), iar altele prevăd adoptarea de hotărâri ale Guvernului (a se vedea pct. 22, ș.a.). Mai mult, nu este clar dacă în procesul de înstrăinare a anumitor active, Guvernul va fi necesar să emită mai multe acte normative (ex. decizia pentru organizarea concursurilor/licitațiilor de înstrăinare a activelor (a se vedea pct. 21), decizia pentru aprobarea de către Guvern ca ministerele și autoritățile administrative publice deținătoare ale activelor care fac parte din Lista excedentului neutilizat să negocieze cu potențialii dobânditori (a se vedea	SE ACCEPTĂ Prevederile au fost revizuite prin utilizarea exclusivă a hotărârii Guvernului ca act juridic de aprobare a transmiterii dreptului de proprietate sau de folosință asupra activelor cu destinație militară, în concordanță cu legislația aplicabilă.

	<p>pct. 25) sau printr-un singur act normativ (hotărâre de Guvern) vor fi prevăzute toate acțiunile necesare transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de active cu destinație militară. Astfel, la definitivarea proiectului considerăm necesar a atrage atenția asupra dispozițiilor art. 61 al Legii nr. 147/2017 și art. 27 alin. (2) lit. b1) din Legea nr. 345/2003, potrivit cărora transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere se aprobă prin hotărâre de Guvern.</p>	
	<p>Pct. 22 se propune a fi reformulat, or, norma prevăzută este prea generală și nu oferă previzibilitate în partea referitoare la semnificația cuvintelor „scopurile compatibile cu interesele de securitate națională și a angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova”. Totodată, pornind de la prevederile art. 6¹ al Legii nr. 147/2017 și art. 27 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 345/2003, Guvernul „aprobă transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin acte translativ de proprietate sau de folosință”, dar nu adoptă hotărârea privind înstrăinarea acestor active.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>La pct. 23, se propune următoarea redacție a normei: „23. Schimbul activelor se realizează cu respectarea principiului echivalenței economice, astfel încât valoarea reală a activelor oferite să fie cel puțin egală cu valoarea activelor dobândite, stabilită prin evaluarea efectuată în condițiile prezentului Regulament.”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Norma a fost reformulată pentru a stabili expres realizarea schimbului activelor cu respectarea principiului echivalenței economice, determinată prin evaluarea efectuată în condițiile legii.</p>

	<p>În pct. 24 considerăm necesar a stabili cine este cealaltă parte contractantă, alta decât potențialul dobânditor, în contractul de închiriere a unor active cu destinație militară. De asemenea, acest aspect se va concretiza și în cazul contractelor de vânzare-cumpărare, de schimb sau de donație.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare art.12 stabilește principiile și condițiile generale de transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p>
	<p>Potrivit pct. 25, la decizia Guvernului, ministerele și autoritățile administrative publice deținătoare ale activelor care fac parte din excedentul neutilizat și urmează a fi înstrăinate negociază, cu potențialii dobânditori (cumpărători/beneficiari), prețurile și, după caz, alte condiții financiare și contractuale aferente donației, schimbului sau închirierii. Astfel, în scopul evitării contradicțiilor normative, norma citată se va revedea prin prisma pct. 9 lit. h), care prevede competența nemijlocită a comisiei departamentale de a negocia cu potențialii dobânditori, prin negocieri directe, în vederea înstrăinării activelor care fac parte din excedentul neutilizat.</p> <p>Subsecvent, considerăm relevant a indica cine va semna procesele-verbale la care se face referire în pct. 25 și cărei autorități i se vor remite aceste procese-verbale. Totodată, din același punct se vor revedea cuvintele „listele activelor supuse înstrăinării”, or, se poate interpreta că înstrăinarea activelor are loc imediat după emiterea procesului-verbal.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare art.20 stabilește condițiile efective de transmitere excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p>
	<p>Pct. 26, de asemenea, necesită a fi revăzut, în scopul neadmiterii contradicțiilor normative. Or, pct. 9 lit. i) stabilește competența comisiei departamentale de a verifica actele de constituire a persoanelor juridice, a certificatelor consumatorului final a activelor supuse înstrăinării și alte documente relevante. Mai mult, nu este clar în baza căror criterii vor fi verificate actele de constituire ale persoanelor juridice, datele de identificare ale persoanelor fizice care participă la concurs sau la negocieri directe,</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare art.13 alin.(5) stabilește obligația autorităților publice centrale/autoritățile administrative centrale, în cazul transmiterii dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, de a remite spre avizare, Serviciului de Informații și Securitate și Ministerului Afacerilor Externe cererile de ofertă înaintate de participanții la licitație sau de potențialii dobânditori ai activelor</p>

	<p>precum și certificatele de utilizator final al activelor supuse înstrăinării, de către Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Externe și care este raționamentul identificării anume a acestor autorități publice. Competența verificării acestor acte se va revizui inclusiv prin prisma atribuțiilor funcționale a entităților nominalizate, precum și a altor instituții relevante cum ar fi Agenția Servicii Publice sau Ministerul Afacerilor Interne.</p>	<p>care sunt incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară cu care s-au purtat negocieri directe, inclusiv actele de constituire ale persoanelor juridice, datele de identificare ale persoanelor fizice care participă la licitație sau la negocieri directe, precum și certificatele de utilizator final al activelor cu destinație militară supuse transmiterii.</p>
	<p>La pct. 27, nu este clar determinat momentul în care autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară, care cad sub incidența mărfurilor strategice, trebuie să transmită întreaga documentație aferentă tranzacției de înstrăinare Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice, pentru a decide asupra oportunității emiterii autorizației corespunzătoare. Or, se consideră că consultarea opiniei Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice ar trebui să se realizeze înainte de adoptarea de către Guvern a hotărârii privind înstrăinarea activelor. Or, în cazul emiterii opiniei negative a Comisiei respective, în sensul neacceptării autorizării unei asemenea tranzacții, hotărârea Guvernului își pierde din relevanță.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare art.19 stabilește controlul comerțului cu mărfuri strategice pentru a putea fi scoase de pe teritoriul Republicii Moldova. Menționăm, că Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice va aviza setul de acte pentru permisiunea de scoatere a scoatere de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a activelor cu destinație militară.</p>
	<p>Totodată, se va analiza oportunitatea de a specifica în proiect, că în măsura în care activele incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară cad sub incidența mărfurilor strategice, tranzacționarea acestora va fi supusă procedurilor stabilite de Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice. Mai mult, proiectul examinat se va revizui prin prisma legii citate, astfel încât să nu existe contradicții între reglementări.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare art.19 alin.(1) stabilește că în cazul în care activele incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară cad sub incidența mărfurilor strategice, transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a acestora va fi supusă procedurilor stabilite de Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.</p>
	<p>Cu referire la pct. 28, care prevede participarea persoanelor fizice și juridice la</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

	<p>concursurile/licitațiile organizate pentru înstrăinarea activelor care fac parte din Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, atragem atenția asupra lipsei unor norme în proiect care ar determina criteriile și condițiile necesare pe care trebuie să le întrunească solicitantii pentru a putea participa la licitație. Or, nu toate persoanele fizice și juridice pot intra în posesia unor active cu destinație militară. Spre exemplu, persoanele fizice, ar putea intra în posesia doar a unor active cu dublă utilizare (civilă și militară). Chiar și în acest caz, este necesar a fi stabilite criteriile în care persoanele fizice pot intra în posesia activelor cu dublă utilizare. În lipsa acestor criterii pot apărea riscuri ce vizează sănătatea, ordinea publică, precum și securitatea națională și militară.</p>	<p>Art.12 alin.(2) a fost reformulat și va avea următorul cuprins: ”(2) La licitațiilor organizate pentru transmiterea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, pentru selectarea beneficiarilor donației, schimbului ori închirierii acestora, pot participa, <i>în cazul întrunirii criteriilor prevăzute de cadrul normativ</i>, persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state.”</p>
	<p>Referitor la pct. 29, dispozițiile acestuia se vor reformula pentru a evidenția în prim plan că transmiterea are loc doar în urma aprobării de către Guvern a transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra unor active din Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Norma a fost reformulată prin stabilirea expresă că transmiterea dreptului de proprietate sau de folosință asupra activelor din Lista excedentului neutilizat se realizează doar ulterior aprobării Guvernului. (art.20)</p>
	<p>Se remarcă faptul că, dispozițiile capitolului IV nu oferă claritate asupra ordinii în care se desfășoară acțiunile privind procesul de înstrăinare a activelor. Or, nu este clar în ce moment intervine adoptarea hotărârii Guvernului privind aprobarea transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra unor active din Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Capitolul IV a fost restructurat prin stabilirea succesiunii etapelor procedurale și indicarea expresă a momentului adoptării hotărârii Guvernului privind aprobarea transmiterii dreptului de proprietate sau de folosință asupra activelor.</p>
	<p>Complementar, la pct. 29, lit. b) se va reformula prin prisma prevederilor art. 1251 din Codul civil referitoare la contractul de locațiune.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Prevederea a fost reformulată în conformitate cu dispozițiile art. 1251 din Codul civil referitoare la contractul de locațiune. (a se vedea art.17)</p>
	<p>Totodată, atragem atenția că potrivit pct. 29 lit. c), necesitatea obținerii avizelor și autorizațiilor este</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

	<p>prevăzută doar în contextul donării sau schimbului activelor. În acest sens, în ipoteza în care se face referire la avizele indicate la pct. 26, se consideră necesară specificarea expresă aferent necesității obținerii avizelor corespunzătoare pentru toate celelalte modalități de înstrăinare a activelor – vânzarea-cumpărarea și închirierea.</p>	<p>Prevederea a fost completată prin stabilirea obligativității obținerii avizelor și autorizațiilor corespunzătoare pentru toate formele de transmitere a activelor cu destinație militară. (a se vedea art.18)</p>
	<p>La pct. 30 se va indica cine va avea obligația de a informa Guvernul, Președintele Republicii Moldova și Parlamentul despre rezultatele înstrăinării unor active din Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Art.21 va avea următorul cuprins: ”Autoritățile publice centrale/autoritățile administrative centrale deținătoare ale activelor cu destinație militară vor informa rezultatele transmiterii dreptului de proprietate a excedentului neutilizat de active cu destinație militară Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate, conducerii Guvernului și Parlamentului.”</p>
	<p>Denumirea capitolului V urmează a fi reformulată, pornind de la faptul că dispozițiile finale sunt caracteristice actului normativ de bază și nu a anexei la acesta, în cazul dat, a Regulamentului. În conformitate cu art. 47 alin. (1) al Legii nr. 100/2017, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit conceptual și ca urmare Capitolul V a fost reformulat și expus în redacție nouă.</p>
	<p>Totodată, luând în considerare dispozițiile privind gruparea elementelor structurale ale actului normativ, prevăzute în art. 53 al Legii nr. 100/2013, atragem atenția că un capitol nu poate fi compus doar dintr-un singur punct.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost revizuit conceptual, redenumit și va fi expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p>

		Prin urmare, conținutul pct. 33 se va revedea prin prisma celor expuse mai sus și, după caz, se va include la capitolul IV ce vizează nemijlocit operațiunile privind transmiterea drepturilor asupra activelor.	SE ACCEPTĂ Prevederea a fost revizuită și inclusă în capitolul IV, pentru corelarea cu obiectul de reglementare al acestuia și asigurarea unei structuri logice a actului normativ.
		Concluzionând, proiectul necesită a fi revăzut atât conceptual, cât și redacțional, expunerea dispozițiilor de conținut fiind necesar a fi sistematizată într-o succesiune logică, dispozițiile de drept material precedându-le pe cele de ordin procedural. Succesiunea logică se bazează pe o analiză juridică temeinică, pe stabilirea naturii instituțiilor și a relațiilor dintre acestea. Totodată, în textul proiectului se va asigura utilizarea unei terminologii constante și uniforme.	SE ACCEPTĂ Ținând cont de complexitatea domeniului reglementat, de extinderea aplicării asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale, precum și de implicarea mai multor autorități publice în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, proiectul a fost revizuit conceptual, redenumit și este expus în proiectul de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.
		Suplimentar, considerăm relevantă consultarea opiniei Ministerului Afacerilor Externe, Agenției Servicii Publice, precum și a Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice asupra proiectului respectiv.	SE ACCEPTĂ Proiectul a fost remis spre avizare autorităților menționate, în vederea asigurării unei examinări interinstituționale complete. Totodată, reieșind din faptul că se propune un proiect revizuit conceptual va fi remis repetat spre avizare autorităților de resort.
Avizare repetată			
Ministerul Finanțelor Aviz nr. 07/4-04/71 din 18.03.2026	1.	În art. 11 alin. (4) lit. d) din proiectul de lege se propune substituirea sintagmei „valorii contabile” cu textul „valorii de bilanț”. În același timp, la art. 11 alin. (5) se propune excluderea cuvântului „contabile”, întrucât Ordinul Ministerului Finanțelor nr.216/2015 privind aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar utilizează exclusiv termenul „valoare de bilanț”.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.

Serviciul de Informații și Securitate Aviz nr.IE/2545 din 17.03.2026	2.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Serviciul de Protecție și Pază de Stat Aviz nr. 2/496 din 18.03.2026	3.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Agenția Servicii Publice Aviz nr. 01/2460 din 20.03.2026	4.	<p>Deși scopul și intenția proiectului de lege sunt clar definite, vizând asigurarea unui mecanism unitar și transparent pentru gestionarea activelor cu destinație militară, prevederilor art.7 alin. (3) și art. 19 din proiectul de lege riscă să rămână inaplicabile și să constituie un vid legislativ.</p> <p>Atât Legea nr.213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, cât și Hotărârea Guvernului 24/2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice, nu stabilesc în prezent o procedură clară pentru avizarea excedentului de active militare de către Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice. În acest sens emiterea unui astfel de aviz ar exceda atribuțiile actuale ale comisiei în absența unor modificări exprese în actele normative menționate mai sus.</p> <p>Totodată, proiectul nu reglementează procedura de depunere a actelor, nici cerințele de formă sau conținut pentru avizul respectiv.</p> <p>Suplimentar, se constată că articolele sunt numerotate necorespunzător, existând dublări (cum ar fi art. 10, 11), astfel se propune corectarea numerotării în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 privind actele normative.</p> <p>Concluzie: în absența unei corelări exprese cu actele normative menționate, noile prevederi vor constitui un vid legislativ, fiind lipsite de efecte juridice.</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>Prin art.19 din proiectul legii, se imputernicește Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice de a efectua controlul comerțului cu mărfuri strategice, în modul și conform procedurilor similare mărfurilor strategice stabilite de Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice. În acest sens, nu se va crea un vid legislativ, ci se va conforma procedurilor deja stabilite prin legea prenotată, cu specificul normelor stabilite în proiectul de lege.</p> <p>Respectiv, proiectul a fost revizuit și numerotat corespunzător.</p>
Aparatul Președintelui Republicii Moldova Aviz nr.2/2-06-296 din 16.03.2026	5.	Până la această etapă, proiectul a fost elaborat și prezentat sub forma unui proiect de hotărâre a Parlamentului. Însă, în cadrul procedurii de avizare și consultare publică s-a constatat necesitatea reglementării domeniului vizat printr	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>În acest sens, menționăm că în rezultatul avizelor parvenite din cadrul autorităților interesate, proiectul Hotărârii Parlamentului a fost revizuit și expus ca proiect de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație</p>

	<p>un alt tip de act normativ, respectiv prin lege organică, motiv pentru care proiectul urmează a fi considerat supus unei avizări propriu-zise, și nu unei avizări repetate.</p>	<p>militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, care în esență are același obiect de reglementare, conținutul căruia doar a fost îmbunătățit în rezultatul propunerilor înaintate.</p> <p>Cu atât mai mult, în temeiul pct.171 alin.(3) din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, proiectului respectiv i s-a atribuit numărul unic 19/MA/2026, număr cu care urmează a fi menținut până la aprobare.</p> <p>Urmare, în temeiul pct.233 al Hotărârii Guvernului nr.610/2018, care stabilește că ”dacă, în urma efectuării expertizelor, mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ a fost modificat, autorul remite proiectul repetat spre avizare, consultare publică și expertizare, cu aplicarea corespunzătoare a procedurii descrise în pct.222-228, 230-232, informând Cancelaria de Stat”, proiectul a fost remis spre avizare repetată.</p>
	<p>1. Normele proiectului de lege referitoare la implicarea Președintelui Republicii Moldova în procesul de examinare a proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară (în continuare – proiectul Listei) sunt formulate neuniform și ambiguu.</p> <p>Din rezumatul proiectului de lege rezultă că, într-o etapă ulterioară a procedurii de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, este prevăzută coordonarea proiectului Listei cu Președintele Republicii Moldova. Totuși, analiza prevederilor proiectului relevă că această etapă este reglementată diferit în mai multe norme, fără a fi clarificate elemente esențiale ale acesteia.</p> <p>Astfel, în art. 4 alin. (1) lit. i) se prevede „informarea Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate, cu proiectul Listei excedentului neutilizat al</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>activelor cu destinație militară”, în timp ce alte prevederi utilizează formulări distincte referitoare la această etapă procedurală, de exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 4 alin. (2) lit. d) – „informează Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate privind proiectul final al Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”; • art. 7 alin. (2) – „Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate este informat privind proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”; • art. 10 alin. (3)–(5) (număr de ordine incorect), intitulat „Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor”, prevede, între altele: „(3) După avizarea prevăzută la alin. (1), autoritatea publică deținătoare asigură informarea Președintelui Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate cu privire la Listele excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară propuse spre transmitere. (4) Coordonarea cu Președintele Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate are caracter obligatoriu și se realizează în termen de 10 zile lucrătoare de la data prezentării proiectului Listei. (5) Listele excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară propuse spre transmitere, cu avizul Președinției Republicii Moldova se transmit Ministerului Apărării, în vederea centralizării, definitivării și promovării acestora.” În acest context, nu rezultă cu suficientă claritate: 1) forma juridică a coordonării (informare, avizare, coordonare sau altă formă de exprimare a poziției); 2) scopul acestei etape procedurale în cadrul adoptării Listei;	
--	--	--

	<p>3) modalitatea de comunicare a poziției instituției prezidențiale, respectiv dacă aceasta urmează a fi exprimată nemijlocit de către Președintele Republicii Moldova sau poate fi comunicată de către reprezentanții Cabinetului Președintelui Republicii Moldova sau Aparatului Președintelui Republicii Moldova.</p> <p>În vederea asigurării clarității, previzibilității și aplicării uniforme a normei, considerăm necesară revizuirea și uniformizarea acestor prevederi, precum și stabilirea expresă a naturii juridice și a modalității de realizare a coordonării.</p> <p>În acest sens, se propune utilizarea consecventă a noțiunii de „coordonare”, în locul formulărilor de tip „informare” sau „avizare”, precum și reglementarea expresă a faptului că această coordonare se materializează printr-un aviz pozitiv al Președintelui Republicii Moldova. Totodată, se consideră oportună evitarea utilizării sintagmei „avizul Președinției Republicii Moldova”, întrucât actul juridic urmează a fi emis de către Președintele Republicii Moldova, și nu de către Președinție.</p>	
	<p>2. În continuare, atragem atenția asupra utilizării sintagmei „Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate” în cuprinsul proiectului.</p> <p>În cadrul ședinței de consultare publică a proiectului inițial, la întrebarea privind utilizarea exclusivă a sintagmei „Președintele Republicii Moldova” în varianta inițială a proiectului, autorii au menționat că nu a fost indicată calitatea de „Comandant Suprem al Forțelor Armate”, întrucât Președintele Republicii Moldova nu exercită atribuția de comandant suprem asupra tuturor forțelor destinate apărării naționale cărora li se aplică prevederile proiectului. Această argumentare a fost acceptată în cadrul consultărilor publice.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și ca urmare au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>Cu toate acestea, în prezenta variantă a proiectului se utilizează sintagma „Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate”, fără a fi justificată modificarea abordării inițiale.</p> <p>În acest context, se consideră oportună revizuirea și utilizarea uniformă a sintagmei „Președintele Republicii Moldova”, în concordanță cu argumentele prezentate anterior de către autorii proiectului și pentru a evita utilizarea unei formulări complexe, care nu este necesară în contextul reglementării propuse.</p>	
	<p>3. Referitor la termenul de 10 zile lucrătoare stabilit în proiect pentru coordonarea proiectului Listei de către Președintele Republicii Moldova, se consideră că acesta este discutabil, în condițiile în care proiectul Listei urmează a fi consultat direct de către Președintele Republicii Moldova.</p> <p>În acest context, termenul propus ar putea fi insuficient, având în vedere specificul activității și volumul atribuțiilor exercitate de către Președintele Republicii Moldova, precum și faptul că agenda instituțională poate fi suprasolicitată. Stabilirea unui termen rigid de 10 zile lucrătoare ar putea, în anumite situații, restrânge în mod nejustificat exercitarea efectivă a procedurii de coordonare de către Președintele Republicii Moldova.</p> <p>Prin urmare, se consideră oportună reexaminarea termenului propus, fie prin stabilirea unui termen mai rezonabil, fie prin formularea unei reglementări mai flexibile care să permită realizarea procedurii de coordonare în condiții adecvate.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și ca urmare a fost stabilită coordonarea cu Președintele Republicii Moldova în termen de pînă la 20 zile lucrătoare de la data prezentării proiectului Listei.</p>
	<p>II. Obiecții și propuneri asupra prevederilor proiectului</p> <p>1. În forma actuală a proiectului, termenul „lista excedentului neutilizat” este menționat, însă nu este definit conținutul minim obligatoriu al</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost completat cu norme, prin care modelul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, inclusiv Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei</p>

	<p>acesteia și nici nu este anexat vreun model al listei la lege. Această omisiune poate genera inconsistențe în modul de inventariere și raportare a activelor cu destinație militară, precum și în procesul de transmitere a drepturilor de proprietate sau de folosință.</p> <p>Definirea clară a conținutului listei excedentului neutilizat ar asigura gestionarea transparentă și uniformă a activelor militare, ar facilita procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință către alte autorități publice și ar preveni disputele și interpretările divergente privind activele scoase din uz.</p>	<p>pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, componența, funcțiile, drepturile, modul de organizare a activității acesteia, vor fi stabilite prin hotărâre de Guvern.</p>
	<p>2. Proiectul de lege nu prevede un interval de timp după care Lista excedentului neutilizat trebuie reevaluată sau actualizată. Aceasta poate conduce la situații în care unele active rămân incluse pe listă pentru perioade îndelungate, fără a fi valorificate, afectând planificarea și gestionarea eficientă a domeniului militar.</p> <p>Prin urmare, recomandăm stabilirea unei perioade de referință, de exemplu 2 ani, după care, dacă anumite active cu destinație militară din Lista excedentului neutilizat (aprobată de Parlament) nu au fost valorificate, autoritatea publică deținătoare să fie obligată să reia procedura de determinare a excedentului neutilizat și consultarea inter-instituțională, pentru a actualiza lista sa de excedent neutilizat propus pentru transmitere.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost completat cu norme care stabilește perioada de referință de 2 ani în cazul în care excedentul neutilizat care nu a fost valorificat, autoritatea publică deținătoare să fie obligată să reia procedura de determinare a excedentului neutilizat și consultarea inter-instituțională, pentru a actualiza lista sa de excedent neutilizat propus pentru transmitere.</p>
	<p>3. Inițierea procesului de determinare și solicitare a propunerilor de active cu destinație militară care ar putea fi incluse în proiectul Listei nu este însoțită de stabilirea unor termene clare. În prezent, proiectul nu prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> • momentul de începere a solicitării propunerilor de la autoritățile publice deținătoare de active cu destinație militară (ex. la început de an, din momentul recepționării scrisorii Ministerului 	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și ca urmare au fost stabilite termene pentru centralizarea propunerilor excedentului militar, coordonarea și confirmarea propunerilor înaintate. Tot în acest sens, a fost majorat termenul de înaintarea a avizului de către Președintele Republicii Moldova pînă la 20 zile lucrătoare.</p>

	<p>Apărării privind inițierea procesului de determinare și solicitare de propuneri);</p> <ul style="list-style-type: none"> • durata centralizării tuturor propunerilor (ex. până la 3 luni); • termenul în care proiectul Listei este consultat între aceste autorități (ex. 10 zile lucrătoare). <p>Această incertitudine poate conduce la întârzieri în elaborarea proiectului Listei, la incoerențe între propunerile primite și la dificultăți în coordonarea procesului între autorități.</p> <p>De asemenea, proiectul nu prevede termene-limită pentru aceste etape esențiale, în timp ce coordonarea proiectului Listei cu Președintele RM este limitată la un termen de 10 zile lucrătoare. Această diferență evidențiază necesitatea stabilirii unor termene clare și uniforme pentru toate etapele procesului, astfel încât să se asigure eficiența, predictibilitate și responsabilitate în gestionarea propunerilor de active cu destinație militară incluse în proiectul Listei amintite.</p>	
	<p>4. Proiectul de lege prevede că Ministerul Apărării centralizează propunerile tuturor autorităților care dețin active cu destinație militară și elaborează un singur proiect al Listei excedentului neutilizat. Această procedură sugerează existența unei liste unificate (proiect), care să reflecte integral excedentul neutilizat, propus pentru transmitere.</p> <p>Cu toate acestea, în articolele 8 și 9 se face referire la aprobarea Listelor excedentului neutilizat (la plural) prin hotărârea Parlamentului. Această formulare creează o neconcordanță: nu este clar dacă se intenționează aprobarea mai multor liste distincte, separate pe autorități sau categorii de active, sau dacă termenul „liste” este folosit generic pentru o singură listă centralizată.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>5. Numerotarea și titlul articolului 10 „Examinarea, avizarea și transmiterea</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

	<p>propunerilor” urmează a fi modificate, pentru a reflecta clar etapele procesului de determinare a excedentului de active cu destinație militară prevăzute în art. 4 alin. (1).</p> <p>Pentru a clarifica aceste etape ale procesului de determinare încercăm să înțelegem ordinea cronologică a acțiunilor autorităților publice deținătoare de active cu destinație militară.</p> <p>1. Întocmirea listelor de propuneri de excedent neutilizat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comisiile specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară din fiecare autoritate publică întocmesc listele cu propunerile de excedent militar. • Listele cu propunerile de excedent militar se transmit spre avizare colegiilor/organelor colegiale ale autorităților publice (conform art. 4). • Avizarea (pozitivă) se consemnează în procesele-verbale ale colegiilor/organelor colegiale. <p>2. Transmiterea listelor cu propunerile de excedent militar către Ministerul Apărării</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiecare autoritate publică transmite lista sa cu propunerile de excedent militar către Ministerul Apărării pentru centralizarea tuturor propunerilor de excedent militar. <p>3. Întocmirea proiectului unic al Listei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Apărării, după centralizarea tuturor propunerilor, întocmește proiectul unic al Listei excedentului militar. • Proiectul Listei se transmite spre consultare interinstituțională între forțele destinate apărării naționale (informare și verificare). <p>4. Examinarea proiectului Listei de către Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat</p> <ul style="list-style-type: none"> • După consultarea interinstituțională, proiectul Listei se transmite Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.	<p>Articolul 10 a fost expus în redacție nouă, conform propunerilor înaintate.</p>
--	--	--

• Comisia examinează proiectul Listei și formulează recomandările sale pentru Guvern (potrivit art. 10 alin. (2) lit. a) din proiect).

* Propunem ca Președintele RM să coordoneze proiectul Listei după ce Comisia de valorificare formulează recomandările sale, astfel încât acesta să recepționeze proiectul Listei împreună cu observațiile și recomandările Comisiei.

5. Avizarea de către Președintele RM și transmiterea către Ministerul Apărării.

• Proiectul Listei, împreună cu recomandările Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, este examinat și avizat/coordonat de Președintele RM.

• Proiectul Listei avizat se transmite Ministerului Apărării pentru definitivare și promovare ulterioară către Guvern.

Prin urmare propunem următoarea redacție:
“Articolul 10. Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor de excedent neutilizat.

(1) Comisiile specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, constituite la nivelul fiecărei autorități publice, întocmesc listele cu propunerile de excedent militar. Aceste liste se supun avizării de către colegiile sau organele colegiale ale autorităților publice, iar rezultatul avizării pozitive se consemnează în procesele-verbale ale acestora.

(2) Fiecare autoritate publică transmite Ministerului Apărării lista cu propunerile de excedent militar, în vederea centralizării tuturor propunerilor formulate de autoritățile publice deținătoare de active cu destinație militară.

(3) Ministerul Apărării, după centralizarea tuturor propunerilor, întocmește proiectul unic al Listei excedentului militar, care se transmite spre consultare interinstituțională autorităților publice

	<p>implicate, în vederea informării și verificării propunerilor.</p> <p>(4) Ulterior consultării interinstituționale, proiectul Listei se înaintează Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Comisia examinează proiectul Listei și formulează recomandările sale pe care le transmite Președintelui Republicii Moldova.</p> <p>(5) Proiectul Listei, însoțit de recomandările Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat, se supune examinării și coordonării de către Președintele Republicii Moldova. Proiectul Listei avizat se transmite Ministerului Apărării pentru definitivare și promovare ulterioară către Guvern.”</p>	
	<p>III. Obiecții de tehnică legislativă</p> <p>1. La definirea noțiunii de „active cu destinație militară” sunt incluse și „produse cu dublă utilizare”, însă această categorie nu este definită în mod expres în textul actului normativ, ceea ce poate genera incertitudine cu privire la sfera exactă a bunurilor vizate.</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>În acest sens, menționăm că noțiunea de ”produse cu dublă utilizare”, în temeiul Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, semnifică – produse, inclusiv produse software și tehnologii, care pot avea o utilizare atât civilă, cât și militară și care includ produse ce pot fi folosite pentru conceperea, dezvoltarea, producerea sau utilizarea de arme chimice, biologice sau nucleare ori de vectori purtători de asemenea arme, inclusiv toate produsele care pot fi utilizate atât în scopuri neexplozive, cât și să contribuie, în orice mod, la fabricarea armelor nucleare sau a altor dispozitive nucleare explozive;”. Astfel, nu este necesară dublarea definirii noțiunii deja existentă. Cu atât mai mult în proiectul legii se face referire la prevederile Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.</p>
	<p>2. Propunem ca, pe întregul text al proiectului de lege, noțiunea „excedent neutilizat de active cu destinație militară” să fie utilizată uniform, fie în forma extinsă, fie înlocuită uniform cu expresia prescurtată „excedent neutilizat”, conform</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Au fost efectuate modificările de rigoare.</p> <p>În acest sens vor fi utilizate termeni: ca: ”excedent neutilizat al activelor cu destinație militară”, ”active cu destinație militară care fac parte din</p>

	definiției stabilite la art. 3, pentru a asigura coerență terminologică și claritate în aplicarea normelor.	excedentul neutilizat”, ”active cu destinație militară care sunt incluse în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”, etc.
	3. Titlul Capitolului II nu reflectă în mod precis conținutul articolelor pe care le cuprinde. Articolele din acest capitol reglementează în principal etapele și criteriile de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, motiv pentru care se recomandă modificarea titlului în: „Procesul de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”.	SE ACCEPTĂ Capitolul II a fost reformulate și expus cu următorul cuprins: ” Capitolul II PROCESUL DE DETERMINARE A EXCEDENTULUI NEUTILIZAT AL ACTIVELOR CU DESTINAȚIE MILITARĂ”.
	4. Alineatul (2) al art. 4, care reglementează atribuțiile Ministerului Apărării, urmează a fi transferat în Capitolul III „Autorități publice ...”, întrucât conținutul acestuia vizează competențele autorităților publice implicate în procesul de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.	SE ACCEPTĂ Alineatul (2) al art. 4, care reglementează atribuțiile Ministerului Apărării, a fost transferat în Capitolul III „Autorități publice cu atribuții în determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și în transmiterea dreptului de proprietate sau folosință”.
	5. La art. 5: 5.1. titlul urmează a fi modificat, astfel încât să corespundă conținutului normei, după cum urmează: „Criterii de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”. 5.2. se propune includerea pasajului al doilea din art. 11 alin. (4) lit. b), care stabilește criteriile de determinare a uzurii fizice și are următorul cuprins: „La determinarea uzurii fizice reale se va ține cont de capacitatea de funcționare, de starea tehnică, de costurile estimate pentru reparații, precum și de raționalitatea exploatării și utilizării ulterioare.”	SE ACCEPTĂ Art.5 a fost completat cu alin.(2) care va avea următorul cuprins: ”(2) La determinarea uzurii fizice reale, se va ține cont de capacitatea de funcționare, de starea tehnică, de costurile estimate pentru reparații, de raționalitatea exploatării și utilizării ulterioare.”
	6. Se propune includerea conținutului art. 6 în art. 5, sub forma unui alineat distinct, întrucât determinarea excedentului de active cu destinație militară neutilizate se realizează în baza unor criterii de determinare. În acest sens, faptul că un	SE ACCEPTĂ Art.5 a fost completat cu alin.(4) care va avea următorul cuprins: ”(4) Nu pot fi incluse în Lista excedentului neutilizat activele cu destinație militară incluse în

	activ cu destinație militară este inclus în dotarea și în tabelele de echipament ale structurilor forțelor destinate apărării naționale și, respectiv, nu este inclus în lista propunerilor de excedent neutilizat, constituie un element de apreciere în stabilirea regimului/utilitatea acestuia.	dotarea și în tabelele de echipament ale structurilor forțelor destinate apărării naționale.”
	7. Titlul Capitolului III urmează a fi modificat astfel încât să reflecte autoritățile implicate în determinarea excedentului neutilizat și în procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau folosință, după cum urmează: „Autorități publice cu atribuții în determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și în transmiterea dreptului de proprietate sau folosință”.	SE ACCEPTĂ În acest sens, Capitolul III a fost revizuit și expus cu următorul cuprins: ” Capitolul III Autorități publice cu atribuții în determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și în transmiterea dreptului de proprietate sau folosință”.
	8. La art. 9 se propune excluderea numerotării alineatelor, întrucât acesta cuprinde un singur alineat.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.
	9. Referitor la procesul de consultare a proiectului de lege, se consideră necesară consultarea și a Comisiei Naționale de Control al Comerțului cu Mărfuri Strategice, precum și a Ministerului Afacerilor Externe, întrucât prevederile proiectului îi vizează direct și pe acești actori. În conformitate cu art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, „proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare și, după caz, de alte acte, se transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, în funcție de obiectul de reglementare”.	NU SE ACCEPTĂ Menționăm în acest sens, că în temeiul prevederilor pct.2 și 3 al Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.24/2025, care prevede Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice, Comisia se instituie de către MDED, autoritate cu care a fost supusă avizării proiectul respectiv, și reieșind din faptul că aceasta este formată din: 3.1. ministru al dezvoltării economice și digitalizării, președinte al Comisiei; 3.2. șef al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, vicepreședinte al Comisiei; 3.3. șef al Secției autorizare și certificare din cadrul Agenției Servicii Publice, secretar al Comisiei; 3.4. secretar de stat/secretar general al Ministerului Afacerilor Interne;

			<p>3.5. secretar de stat al Ministerului Afacerilor Externe;</p> <p>3.6. șef al Direcției generale din cadrul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova;</p> <p>3.7. șef adjunct al Departamentului venituri și control vamal din cadrul Serviciului Vamal;</p> <p>3.8. director adjunct al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, cu aceste autorități la fel a fost supusă avizării, care în acest proces și-au expus recomandările și propunerile.</p> <p>Cu referire la avizarea proiectului respectiv cu Ministerul Afacerilor Externe, menționăm, că prin scrisoarea Ministerului Apărării nr.11/364 din 04.03.2026 proiectul respectiv a fost înaintat spre avizare inclusiv autorității respective, care se va expune în procesul de avizare.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 15/1- 878 din 13.03.2026</p>	<p>6.</p>	<p>Urmare a examinării repetate a setului de materiale aferent proiectului de lege cu numărul unic 19/MA/2026, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) își reiterează obiecțiile înaintate în avizul cu nr. 15/1-314 din 02.02.2026, cu privire la expresia de „excedent neutilizat”, precum și la procedura de transmitere cu titlu gratuit, inclusiv prin donație, a activelor cu destinație militară.</p> <p>Totodată, la definitivarea proiectului, recomandăm să fie luate în considerare prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice, potrivit cărora din bunurile nepasibile de privatizare fac parte bunurile domeniului public și anume obiectivele care asigură capacitatea de apărare și securitatea statului.</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>Cu referire la obiecțiile înaintate în avizul nr. 15/1-314 din 02.02.2026, menținem argumentele invocate în avizarea inițială.</p> <p>Comunicăm, că elaborarea proiectului de lege rezidă din implementarea și realizarea prevederilor documentelor de planificare strategică în domeniul apărării, inclusiv Strategia militară a Republicii Moldova pentru anii 2025–2035, care prevăd modernizarea și optimizarea resurselor militare, prin înlocuirea treptată a tehnicii învechite, reducerea costurilor de exploatare și utilizarea eficientă a resurselor bugetare. Fără un cadru normativ nou, unitar și corelat cu modificările recente ale Legii nr. 345/2003 și Legii nr. 147/2017, procesul de valorificare a excedentului neutilizat rămâne fragmentat, parțial neadaptat la realitățile actuale și cu riscuri sporite sub aspectul securității, transparenței și eficienței utilizării fondurilor publice.</p> <p>Totodată, menționăm că deși art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și</p>

		<p>deetatizarea proprietății publice, stabilește că din bunurile nepasibile de privatizare fac parte bunurile domeniului public și anume obiectivele care asigură capacitatea de apărare și securitatea statului, menționăm că proiectul de lege înaintat este un act normativ special, respectiv în temeiul art.5 alin.(3) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În acest sens, urmare atingerii scopului reglementat în Nota de fundamentare și a determinării naturii bunurilor existente (armament, muniții, tehnică militară și produse cu dublă utilizare) și impactului asupra securității naționale, reieșind din:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) imposibilitatea reparării sau restabilirii capacității de utilizare potrivit destinației, ca urmare a deteriorării tehnice ori a uzurii fizice sau a învechirii tehnologice; b) nerentabilitatea utilizării, determinată de schimbarea condițiilor de exploatare ori de costuri disproporționate de operare/întreținere raportate la utilitatea activului; c) lipsa perspectivei exploatării ulterioare, inclusiv din cauza imposibilității asigurării mentenanței, pieselor de schimb sau suportului tehnic; d) incompatibilitatea activelor cu destinație militară cu standardele tehnice sau operaționale în vigoare ori depășirea termenului de exploatare stabilit de producător; e) necesitatea substituirii activelor cu destinație militară, ca urmare a modernizării/reechipării sau înlocuirii cu echipamente mai performante, etc. se modifică doar cadrul normativ ce reglementează aceste categorii de bunuri. <p>Cu atît mai mult, proiectul de lege doar substituie, completează și respectiv creează un mecanism clar, transparent și eficient pentru determinarea</p>
--	--	---

			excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, prevăzut la moment prin Hotărârea Parlamentului nr.283/1999 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova.
Centrul Național Anticorupție Aviz nr. 06/2/4761 din 17.03.2026	7.	<p>Potrivit art. 12 alin. (2) din proiectul de lege, la licitațiile organizate pentru transmiterea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, în vederea selectării beneficiarilor donației, schimbului ori închirierii acestora, pot participa, în cazul întrunirii criteriilor prevăzute de cadrul normativ, persoane fizice și persoane juridice din Republica Moldova și din alte state.</p> <p>În acest sens, se propune completarea proiectului de lege cu criteriile pe care trebuie să le întrunească persoanele fizice și persoanele juridice din Republica Moldova și din alte state, ținând cont că acestea pot participa la licitațiile organizate privind transmiterea activelor cu destinație militară.</p> <p>Astfel, în lipsa unor astfel de criterii, există riscul participării unor subiecți care nu oferă garanții privind legalitatea, integritatea sau respectarea regimului special aplicabil bunurilor cu destinație militară, fapt ce poate genera vulnerabilități din perspectiva securității naționale în sensul Legii privind securitatea națională a Republicii Moldova nr.249/2025.</p>	
		De asemenea, potrivit dispoziției stabilite la art.13 alin.(5) din proiectul Regulamentului autoritățile publice, în cazul transmiterii dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, remit spre avizare, Serviciului de Informații și Securitate și Ministerului Afacerilor Externe cererile de ofertă	SE ACCEPTĂ Art.16 alin.(5) a fost revizuit și modificat conform propunerilor înaintate.

	<p>înaintate de participanții la licitație sau de potențialii dobânditori ai activelor care sunt incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară cu care s-au purtat negocieri directe, inclusiv actele de constituire ale persoanelor juridice, datele de identificare ale persoanelor fizice care participă la licitație sau la negocieri directe, precum și certificatele de utilizator final al activelor cu destinație militară supuse transmiterii. Astfel, în prima parte a normei, această obligație vizează cererile de ofertă înaintate de participanții la licitație, iar în cea de-a doua parte se referă la persoanele sau entitățile cu care s-au purtat negocieri directe. Prin urmare, se propune reformularea alin. (5), astfel încât să fie stabilit în mod clar pentru care proceduri este obligatorie solicitarea avizelor SIS și MAE.</p>	
	<p>La art. 14 alin.(3) lit. d) se propune revizuirea termenilor „nevalabilă/eșuată”, ținând cont că Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice nu operează cu astfel de noțiuni.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Art.17 alin.(3) lit.d) a fost revizuit și expus cu următorul cuprins: ”d) procedura de licitație a fost organizată în condițiile legislației, dar a fost anulată din motive temeinice și reluarea acesteia nu este oportună;”</p>
	<p>Totodată, autorul urmează să revizuiască, începând cu art. 10 din proiectul de lege, numerotarea articolelor, în conformitate cu art. 53 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și respectiv au fost efectuate rectificările ce țin de numerotare.</p>
	<p>Urmare celor expuse, după finalizarea procedurii de avizare, întocmirea sintezei și definitivarea proiectului de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, solicităm expedierea acestuia către Centrul Național Anticorupție, pentru a fi supus expertizei anticorupție.</p>	<p>SE IA ACT</p>

Ministerul Justiției Aviz nr.04/2-3071 din 20.03.2026	8. Cu referire la proiectul definitivat de lege privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora (număr unic 19/MA/2026), remarcăm, cu titlul general că, în mare parte observațiile și propunerile prevăzute în avizul precedent al Ministerului Justiției nr. 04/2-1402 din 11 februarie 2026, în special în ceea ce vizează promovarea reglementărilor privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, printr-un proiect de lege, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.	SE IA ACT
	<p>În alin. (1), considerăm relevant a se detalia textul „și alte autorități publice competente, potrivit legii”. În acest sens, nu este clar la ce autorități se face referire, altele decât cele prevăzute în art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova. În măsura în care se face referire la alte entități juridice stabilite de legea examinată, atunci cuvintele „potrivit legii” se vor substitui cu cuvintele „potrivit prezentei legi”.</p> <p>În alin. (2) considerăm oportun a determina obiectul de reglementare a „actelor normative relevante” la care se face referire (observație valabilă și pentru art. 4 alin. (3)).</p>	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare. În acest sens, textul ”altor acte normative relevante” a fost substituit cu textul ”altor acte normative”.
	<p>La art. 3 „Noțiuni”:</p> <p>La pct. 2 și 3 considerăm necesar ca în referința la „autoritățile publice competente/autoritățile administrative centrale” și „autoritatea publică centrală/autoritatea administrativă centrală” să se utilizeze formularea prevăzută la art. 2 alin. (1) din proiectul de lege (observație valabilă în tot textul proiectului). Alternativ, se va analiza oportunitatea ca, după referința la „autoritățile</p>	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.

	<p>publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale, stabilite la art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova” din art. 2 alin. (1), să fie inclus textul „în continuare – autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară). În acest sens, în tot textul proiectului se va opera doar cu această terminologie (observație valabilă și pentru alte formulări, precum „autorități publice”, „autorități publice deținătoare”, „autorități publice deținătoare a activelor”, ș.a.). Definiția dată termenului „închiriere” se recomandă a fi exclusă, întrucât semnificația mai completă a acesteia, în sensul prezentei legi, este prevăzută în art. 17 alin. (1) al proiectului de lege.</p>	
	<p>Denumirea capitolului II urmează a fi reformulată, întrucât capitolul citat nu prevede nemijlocit anumite obiective. De asemenea, cuvântul „sarcini” este lipsit de claritate, în contextul în care nu este determinat subiectul care va realiza aceste sarcini. Mai mult, proiectul prevede inclusiv criteriile de identificare și evaluare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, ceea ce nu se încadrează în obiectul de reglementare stabilit în denumirea capitolului II. Menționăm că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, denumirea reprezintă numirea generică a capitolului, care trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării.</p>	<p>SE ACCEPTĂ În acest sens, Capitolul II a fost revizuit și a fost expus cu următorul cuprins: ”Capitolul II Procesul de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”.</p>
	<p>La art. 4 „Etapile procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”: În alin. (1): - lit. d), după cuvântul „propunerilor” considerăm necesar a fi completată cu textul „prevăzute la lit. c)”, iar cuvintele „decizie al” recomandăm a fi substituite cu cuvintele „emiterea deciziei”; - lit. e), după cuvântul „propunerilor” sugerăm a fi completată cu cuvintele „de includere în</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>proiectul Listei excedentului neutilizat de către autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară”;</p> <p>- lit. f) după cuvântul „propunerilor” recomandăm a fi completată cu cuvintele „remise de către autoritățile publice deținătoare ale activelor cu destinație militară”. Totodată, se va analiza necesitatea determinării în norma prevăzută la această literă, a tipului actului normativ prin care se va aproba Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, cum a fi de ex: proiectul hotărârii Parlamentului privind aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară (observație valabilă și pentru alin. (1) lit. g) - k), alin. (2) lit. c) – g), ș.a.);</p> <p>- lit. i) prevede, ca etapă a procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, „informarea Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate” despre elaborarea proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Acest aspect se va revizui suplimentar prin prisma art. 10 „Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor”, care prevede coordonarea obligatorie a proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară cu Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate. Respectiv, termenul „informarea” nu poate fi echivalat cu termenul „coordonarea”, cu atât mai mult că, potrivit alin. (5) al art. 10 enunțat, Președintele Republicii Moldova emite aviz asupra proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. În cele din urmă se va analiza excluderea lit. i), luând în considerare faptul că, consultarea interinstituțională a proiectului este prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. g).</p>	
--	--	--

	<p>Mai mult, în partea ce vizează informarea Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate asupra proiectului final al Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, menționăm că acest aspect este deja prevăzut în art. 4 alin. (2) lit. d), nefiind necesar a fi identificată ca etapă distinctă a procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p> <p>Dispozițiile alin. (2) și (3) nu țin de obiectul de reglementare a art. 4, fapt pentru care se vor expune în articole distincte. În subsidiar, se recomandă ca dispozițiile alin. (2) să fie prevăzute în capitolul III al proiectului de lege.</p> <p>Referitor la alin. (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - în dispoziția lit. d), nu este clar cum se va proceda în cazul în care Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate va avea obiecții asupra proiectului final al Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară sau observațiile formulate la etapa de coordonare nu au fost luate în considerare; - lit. g) prevede înaintarea de către Ministerul Apărării spre examinare și aprobare Parlamentului Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. În context, aceasta se propune a fi exclusă, luând în considerare faptul că, potrivit art. 6 lit. a) și e) al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, acesta din urmă exercită conducerea generală a administrației publice și are competența de a înainta Parlamentului inițiative legislative. 	
	<p>La art. 5 „Criteriile de identificare și evaluare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”:</p> <p>În dispoziția introductivă a alin. (1), după cuvântul „activelor” se va completa cu cuvintele „cu destinație militară”, respectând astfel</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>terminologia stabilită în art. 3 (observație valabilă în tot textul proiectului).</p> <p>În dispoziția alin. (1) lit. d), considerăm necesar a se face trimitere la actul normativ care stabilește standardele tehnice și operaționale a activelor cu destinație militară/tipul actului normativ și autoritatea competentă cu aprobarea acestor standarde.</p> <p>Dispozițiile alin. (2), în forma expusă, nu se încadrează în obiectul de reglementare stabilit în denumirea art. 5, motiv pentru care se va revedea. Or, acesta nu stabilește cerințe privind criteriile de identificare și evaluare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară care conțin metale prețioase, ci se face referire la evidența, separarea, depozitarea, valorificarea acestor active și alte operațiuni conexe, care se realizează în condițiile legislației speciale aplicabile metalelor prețioase.</p>	
	<p>Denumirea capitolului III necesită a fi reformulată, luând în considerare faptul că, normele prevăzute în acest capitol stabilesc inclusiv reglementări privind autoritățile publice implicate în procesul de determinare și aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și nu numai în procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora (observație similară valabilă și pentru denumirea art. 7).</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>În acest sens, Capitolul III a fost revizuit și a fost expus cu următorul cuprins: ”Capitolul III Autorități publice cu atribuții în determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și transmiterea dreptului de proprietate sau folosință”</p>
	<p>La art. 7:</p> <p>În dispoziția introductivă a alin. (1), se recomandă ca după cuvintele „autoritățile publice” să fie incluse cuvintele „și alte entități juridice”, având în vedere faptul că entitățile prevăzute la lit. c), f) și g) nu au calitatea de autorități publice. Dispozițiile alin. (1) lit. d) și e) se recomandă a fi comasate, întrucât Ministerul Apărării are calitatea de autoritate publică deținătoare de active cu destinație militară și, respectiv, se încadrează în reglementarea prevăzută la lit. e).</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>În subsidiar, la alin. (1) considerăm necesar a include referința și la Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate, precum și la Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice. În cele din urmă, alin. (2) și (3) se vor exclude din acest articol, fiind mai rațional a se detalia aspectele prevăzute din aceste alineate în articole distincte, preluând exemplul prevăzut la art. 8-11 din capitolul III, care detaliază specificul și sarcinile fiecărei entități prevăzute în art. 7 alin. (1) în articole distincte, ca autorități implicate în procesul de determinare și aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. De asemenea, dispozițiile art. 10 „Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor” sugerăm a fi redistribuite în articole distincte ce stabilesc specificul și sarcinile colegiilor autorității publice deținătoare de active cu destinație militară, respectiv, ce stabilesc specificul și sarcinile Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate.</p> <p>Suplimentar, în partea ce vizează dispoziția alin. (2), care prevede informarea Președintelui Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate privind proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, menționăm că această reglementare este deja prevăzută în art. 4 alin. (2) lit. d) din proiect, dublajul normativ fiind inadmisibil.</p> <p>În alin. (3), cuvintele „se va expune în condițiile legii” se recomandă a fi substituite cu textul „își expune opinia, în condițiile Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice”, iar textul „și/sau” recomandăm a fi substituit cu prepoziția „și”.</p>	
	<p>La art. 8: În alin. (1):</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>- referința la „hotărârea Guvernului” urmează a fi revăzută, având în vedere faptul că, potrivit pct. 133 subpct. 1) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, inițiativele legislative ale Guvernului se aprobă de către Guvern prin decizii protocolare. Astfel, se va analiza oportunitatea ca formularea „hotărârea Guvernului privind aprobarea Listelor excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară” să fie substituită cu textul „proiectul hotărârii Parlamentului privind aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, remis de către Guvern” (observație similară valabilă și pentru art. 9);</p> <p>- cuvântul „Listele” se va substitui cu cuvântul „Listei”, având în vedere că, în articolele precedente se menționează despre aprobarea unei singure liste (observație valabilă în tot textul proiectului);</p> <p>- cuvintele „în scopul transmiterii dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință” se vor exclude din acest alineat. Totodată, menționăm că în dispozițiile generale ale proiectului poate fi inclus scopul aprobării Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și nu în dispozițiile de conținut ale acestuia.</p> <p>În alin. (2), cuvintele „legislației privind protecția informațiilor secretizate” recomandăm a fi substituite cu cuvintele „legislației cu privire la secretul de stat” (observație valabilă și pentru art. 11 alin. (3) din capitolul IV).</p>	
	<p>La art. 10 „Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”:</p> <p>Aferent dispozițiilor ce vizează activitatea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară instituită, prin hotărâre de Guvern, considerăm necesar a se determina statutul juridic al acesteia.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Au fost efectuate modificările de rigoare.</p> <p>Consecvent, menționăm că la momentul actual, în temeiul prevederilor Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii</p>

	<p>În context, atestăm că, în conformitate cu prevederile sbp. 3.1, 3.9-3.11 din Regulamentul privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999, o comisie similară are statut de comisie guvernamentală.</p> <p>În alin. (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrivit dispoziției lit. a), Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară examinează proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară prezentate de Ministerul Apărării și înaintează Guvernului recomandările sale. În acest sens, nu este clar dacă Ministerul Apărării va prezenta Comisiei respective proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară concomitent cu remiterea acestuia către Guvern, având în vedere faptul că recomandările vor fi expediate Guvernului și nu Ministerului Apărării. Mai mult, se va examina oportunitatea ca, Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară să remită avizul său Ministerului Apărării, ca acesta din urmă, ulterior să remită întregul set de documente Guvernului (observație valabilă și pentru dispozițiile lit. b) al aceluiași alineat); - dispoziția lit. b) necesită a fi revăzută integral. În acest sens, menționăm că din dispoziție nu este clar dacă Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară va examina din proprie inițiativă sau la solicitarea unei autorități publice (de ex. Ministerului Apărării) Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și va înainta Guvernului propunerile și observațiile sale privind transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora. Or, potrivit	<p>Moldova, aprobat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.283/1999 a fost elaborată Hotărârea Guvernului nr.61/2002 cu privire la Comisia guvernamentală pentru comercializarea activelor Forțelor Armate, norme care sunt deja învechite, fie nu acoperă cadru normativ necesar. Cu atât mai mult, se impune intervenția normativă prin elaborarea și aprobarea unui nou proiect de lege, care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să extindă sfera de aplicare a legii asupra forțelor destinate apărării naționale, stabilite la art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova; - să determine excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora realizat de autoritățile publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale, stabilite la art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova, și de alte autorități publice competente, potrivit legii; - să detalieze procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare; - să extindă reglementarea de la simpla comercializare la întregul spectru de forme de transmitere a drepturilor asupra activelor (vânzare-cumpărare, donație, schimb, închiriere); - să substituie/actualizeze cadrul instituit prin Hotărârea Parlamentului nr.283/1999, în măsura în care acesta este depășit de noile reglementări. <p>În acest sens, în rezultatul aprobării unei noi legi, va fi elaborat proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație</p>
--	---	---

	<p>proiectului, inițierea procedurii și propunerile nemijlocite de transmitere a dreptului de proprietate sau în folosință a excedentului neutilizat de active cu destinație militară fi revin autorității publice deținătoare de active cu destinație militară și nu Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. În partea ce vizează formularea „și înaintează Guvernului spre aprobare propunerile privind transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora”, menționăm că Guvernul nu are competența de a aproba propunerile Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară privind transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora, ci potrivit art. 27 alin. (2) lit. b1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și art. 61 din Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, Guvernul are competența de a aproba transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin acte translativ de proprietate sau de folosință.</p> <p>În vederea evitării dublajului normativ, dispoziția alin. (3) propunem a fi reformulată, în scopul expunerii că „Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și componența acesteia se stabilesc prin hotărâre de Guvern (observație similară valabilă și pentru art. 11 alin. (9), aferent</p>	<p>militară, care va stabili Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, componența acesteia, precum și modelul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, și urmare va abroga Hotărârea Guvernului nr.61/2002.</p>
--	--	--

	<p>aprobării de către conducătorul autorității publice a modului de organizare și funcționare a comisiei specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară).</p>	
	<p>La art. 11 „Comisiile specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”: Denumirea Comisiei prevăzute în acest articol sugerăm a fi revăzută, întrucât aceasta nu are competența numai de a determina excedentul neutilizat al activelor cu destinație militară, ci și alte competente aferente procesului de transmitere a acestor bunuri spre înstrăinare sau folosință. În alin. (2): - cuvintele „al comisiei” se vor exclude, ca fiind excedente; - textul „conducătorul autorității publice sau secretarii de stat/adjunctul acestuia” se va reformula, astfel încât să fie clar cine poate avea calitatea de președinte al Comisiei specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Astfel, în cazul Ministerului Justiției, nu este clar cine va exercita funcția de președinte al comisiei respective – conducătorul autorității publice centrale (ministru/secretarul de stat) sau conducătorul sau adjunctul autorității administrative din subordinea Ministerului Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor). Mai mult, se consideră adecvat ca funcția de președinte al comisiei nominalizate să fie asigurată de conducătorul sau adjunctul autorității administrative din subordinea Ministerului Justiției, care nemijlocit deține active cu destinație militară, cu atât mai mult că, potrivit alin. (1) și (2) al art. 10 „Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor” din proiect, Listele excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, întocmite de comisiile</p>	<p>SE ACCEPTĂ Denumirea ”Comisia specializată pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară” a fost revizuită și expusă cu următorul cuprins: ”Comisia specializată pentru evaluarea și determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”. Totodată, art. ce reglementează Comisia specializată pentru evaluarea și determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară a fost revizuit și modificat conform propunerilor înaintate.</p>

	<p>specializate, se examinează și se avizează de către colegiul autorității publice centrale/alte organe colegiale sau în cazul în care acestea nu există, de către conducătorul autorității administrației publice centrale, care logic ar trebui să ia decizia finală. În context, întru claritatea acțiunilor necesar a fi desfășurate, și dispozițiile art. 10 necesită a fi reformulate pentru a se înțelege clar că decizia finală o ia conducătorul ierarhic superior, în cazul dat, ministru.</p> <p>Referitor la includerea în cadrul Comisiei specializate a reprezentanților subdiviziunilor responsabile de gestionarea activelor, logistică și exploatare/mentenanță, finanțe – contabilitate, menționăm că aceștia, la fel se recomandă a fi reprezentanți ai autorității administrative, care nemijlocit deține active cu destinație militară (în cazul Ministerului Justiției, reprezentanți ai subdiviziunilor structurale ale Administrației Naționale a Penitenciarelor).</p> <p>Mai mult, sugerăm ca funcțiile să se expună la singular, pentru a nu crea confuzii în interpretare, iar cuvintele „adjunctului acestuia” să fie raportate la funcția de conducător al autorității publice și nu la funcția de „secretar de stat”.</p>	
	<p>- la lit. a), cuvintele „propunerile parvenite de la structurile pe specialitate” se vor revedea, deoarece nu este clar dacă structurile de specialitate pot fi și din alte autorități sau doar din cadrul autorității publice în care este creată comisia specializată. În altă ordine de idei, nu este clar cine va efectua inventarierea excedentului neutilizat de active cu destinație militară, în baza căreia comisia specializată va examina rezultatele inventarierii. Totodată, lit. a) se va completa în final cu cuvintele „al activelor cu destinație militară”, pentru precizia normei;</p> <p>- la lit. b), textul „La determinarea uzurii fizice reale, se va ține cont de capacitatea de</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

funcționare, de starea tehnică, de costurile estimate pentru reparații, de raționalitatea exploatarei și utilizării ulterioare” se recomandă a fi exclus și, respectiv, substituit cu referința la art. 5, care prevede criteriile de identificare și evaluare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;

- în dispoziția lit. c), considerăm necesar a detalia cuvintele „transmitere”, or, nu este clar dacă prin „transmitere” se înțelege înstrăinarea activelor cu destinație militară, sau și închirierea acestora. De asemenea, se vor detalia cuvintele „valoarea de bilanț”, întru determinarea entității/modalității prin care s-a stabilit valoarea de bilanț; - similar, din dispoziția lit. d), cuvintele „valorii contabile”, de asemenea necesită a fi detaliate. Totodată, norma se va revizui, întru excluderea paralelismelor legislative, luând în considerare faptul că, determinarea prețului inițial al activelor este stabilit în alin. (5) al aceluiași articol. Suplimentar, referitor la dispoziția lit. d), nu este clar cărei entități Comisia specializată înaintează prețul inițial al activelor cu destinație militară;

- dispozițiile lit. e) și f) se vor revizui, întrucât nu sunt formulate cu suficientă precizie și nu este clar dacă se referă la procesul de determinare a activelor care se propun a fi incluse în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și care urmează a fi aprobată de Parlament sau la transmiterea propriu-zisă a unor active cu destinație militară care este aprobată de Guvern. Subsecvent, nu este clar cine din cadrul autorității publice deținătoare de active cu destinație militară va lua decizia finală privind proiectul Listei respective, care va fi expediat Guvernului pentru aprobarea transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra acestora. În partea ce vizează lit. f), menționăm că, pornind de la prevederile art. 33 al

	<p>Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate (în continuare - Legea nr. 98/2012), colegiul din cadrul autorității publice nu poate aproba de sine stătător proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară care se propun a fi înstrăinate sau date în folosință, ci poate formula recomandări sau propune soluții în acest sens, pe care le prezintă conducerii autorității publice respective pentru adoptarea deciziei corespunzătoare; - dispoziția lit. g) se propune a fi completată cu cuvintele „în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul de organizare și funcționarea a acesteia”.</p>	
	<p>Dispozițiile alin. (5) - (7) sugerăm a fi expuse într-un articol distinct. Subsecvent, la alin. (7) nu este clar dacă Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, va determina exact prețul activelor cu destinație militară sau va determina prețul inițial al acestora.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>De asemenea, dispozițiile alin. (8) nu vizează nemijlocit obiectul de reglementare al acestui articol, motiv pentru care se vor expune separat. Totodată, în acest alineat nu sunt clare cuvintele „aplicării criteriilor și de justificarea propunerilor”, având în vedere că nu se specifică (nu se face trimitere) la ce criterii și propuneri se face referire.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Alin.(8) a fost exclus.</p>
	<p>Suplimentar la art. 10 și 11, aferent atribuțiilor Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și a comisiilor specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, considerăm necesară delimitarea clară a atribuțiilor acestora ce vizează procesul de determinare și aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, de atribuțiile ce vizează procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>folosință asupra acestora. Or, în varianta expusă reglementările sunt neclare și nu respectă succesiunea logică a evenimentelor. Mai mult, trebuie să se facă distincție clară între referința la Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, care se aprobă de către Parlament și lista excedentului neutilizat al activelor care nemijlocit urmează a fi înstrăinate sau date în folosință prin aprobarea de către Guvern a acestor transmițeri (observație valabilă și în alte articole ale proiectului, cum ar fi, de ex., în art. 10 „Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor”, unde nu este clar la ce liste se face referire, respectiv la ce procedură se face referire:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cea de stabilire a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, care ulterior se aprobă de către Parlament sau, 2) cea de stabilire a listei excedentului neutilizat al activelor care nemijlocit urmează a fi înstrăinate sau date în folosință prin aprobarea de către Guvern a acestor transmițeri. <p>Atragem atenția că, numerotarea dispozițiilor cu art. 10 și 11 a fost aplicată în mod repetat. Prin urmare, articolele necesită a fi renumerotate, începând cu ultimul articol cuprins în capitolul III și finalizând cu ultimul articol din proiectul legii.</p>	
	<p>La art. 10 – „Examinarea, avizarea și transmiterea propunerilor”:</p> <p>În alin. (1): - în partea ce vizează consemnarea în procese-verbale a avizelor emise de către colegiul autorității publice deținătoare de active cu destinație militară, remarcăm că în conformitate cu art. 33 alin. (5) al Legii nr. 98/2012, în activitatea sa, colegiul ministerului sau al altei autorități administrative centrale se conduce de regulamentul aprobat de ministru sau de directorul general. Respectiv, în cadrul acestui regulament poate fi reglementată o altă procedură</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>de consemnare a deciziilor luate de către colegiu, decât cea prevăzută în acest alineat;</p> <p>- se va analiza necesitatea substituirii cuvântului „Listele” cu cuvintele „Propunerile de includere în proiectul Listei” (observație valabilă în mai multe articole ale proiectului, având în vedere faptul că referința nemijlocită la Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară se poate face doar în cazul în care referința vizează Lista deja aprobată de către Parlament).</p>	
	<p>La alin. (2):</p> <p>- după cuvântul „colegiul” recomandăm a se completa cu textul „sau după caz, alte organe colegiale”, pentru a se asigura corelarea cu normele prevăzute la alin. (1) al aceluiași articol;</p> <p>- textul „organul de conducere competent” se va revedea, întrucât nu este clar la ce organ de conducere se face referire, cum ar fi, de exemplu, în cazul ministerelor. Aspectul dat, inclusiv se va revedea prin prisma particularităților de organizare și funcționare a ministerelor și structurilor organizaționale din sfera lor de competență, prevăzute în Legea nr. 98/2012;</p> <p>- aferent comisiilor specializate autorității publice deținătoare de active cu destinație militară, atragem atenția că potrivit art. 27 lit. b) al Legii nr. 98/2012, crearea unor asemenea comisii specializate este un drept și nu o obligație a autorității publice. Mai mult, comisiile specializate sunt create anume pentru un anumit scop, în cazul dat, pentru examinarea proiectului Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Este puțin probabil să existe asemenea comisii specializate la momentul actual în autoritățile publice deținătoare de active cu destinație militară. În acest sens, sugerăm ca la alin. (2), textul „/comisiile specializate” să fie substituit cu textul „sau comisiilor specializate,</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	create în acest scop de către autoritățile publice deținătoare de active cu destinație militară”.	
	<p>În alin. (1) lit. a) - d) din art. 11 cuprins în capitolul IV al proiectului de lege, explicațiile incluse între paranteze se recomandă a fi excluse, ca fiind inutile (sugestie valabilă și pentru denumirile art. 13 și 17).</p> <p>La alin. (3), cuvântul „acestora” se va substitui cu textul „proiectului hotărârii Guvernului prevăzut la alin. (2)”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>La art. 12 „Principii și condiții generale de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”:</p> <p>Din denumirea articolului, cuvintele „principii și” se recomandă a fi excluse, deoarece în conținutul articolului nu sunt prevăzute anumite principii.</p> <p>La alin. (1), cuvintele „și a legislației” necesită a fi detaliate, deoarece, în forma expusă, norma este incompletă și neclară.</p> <p>Potrivit alin. (2), „La licitațiile organizate pentru transmiterea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, pentru selectarea beneficiarilor donației, schimbului ori închirierii acestora, pot participa, în cazul întrunirii criteriilor prevăzute de cadrul normativ, persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state”. Norma citată se recomandă a fi revizuită, luând în considerare dispozițiile Codului civil nr. 1107/2002, precum și a altor acte normative în care este prevăzută procedura de desfășurare a licitației (de ex. Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice). Astfel, este de remarcat faptul că, în cazul donației, licitația nu poate fi organizată. Or, potrivit art. 1198 din Codul civil, donația este un contract, în care o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Articolul respectiv a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar). În schimb, licitația este caracteristică în special pentru contractele de vânzare-cumpărare, care prin natura ei, implică o plată/contraprestație, ceea ce contrazice caracterul gratuit al donației. Totodată, se atestă că în acest articol nu este specificat în ce condiții se efectuează vânzarea-cumpărarea activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat, ci doar donația, schimbul sau închirierea acestora.</p>	
	<p>La art.13 „Vânzarea-cumpărarea (comercializarea) excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”: Alin. (3) se recomandă a fi completat cu textul „cu respectarea criteriilor prevăzute la art. 14”. În alin. (4), cuvintele „Autoritățile publice deținătoare ale activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat și urmează a fi transmise” urmează a fi revăzute, deoarece sunt ambigue. Totodată, din ultimul enunț, cuvântul „transmiterii” se recomandă a fi substituit cu cuvintele „procedurii de inițiere a vânzării-cumpărării” (sugestie valabilă și pentru alin. (5)). În alin. (5), cuvintele „în cazul transmiterii dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară care fac parte din excedentul neutilizat” sugerăm a fi substituite cu textul „în urma desfășurării acțiunilor prevăzute la alin. (4)”. În alin. (6), după cuvântul „documentelor” se recomandă a fi inclus textul „și informațiilor prevăzute la alin. (5)”. Totodată, întru asigurarea clarității normei, se va indica cărei entități (ex., autorității publice deținătoare de active cu destinație militară care a inițiat procedura de vânzare-cumpărare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară), trebuie să prezinte Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Externe avizele lor.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>În alin. (7), după cuvântul „proiectul” se va completa cu cuvintele „hotărârii Guvernului”, iar cuvintele „doar cu avizul” sugerăm a fi substituite cu textul „însoțit de toate documentele și informațiile prevăzute la alin. (4) și (5), precum și avizele”.</p>	
	<p>La art. 14 „Criteriile privind transmiterea dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară, fără desfășurarea licitației”: În alin. (2): - din dispoziția lit. b) cuvintele „o justificare temeinică” se va revedea, întru asigurarea previzibilității normei. În măsura în care se face referire la temeiurile prevăzute la alin. (3) al aceluiași articol, considerăm necesar a face trimitere nemijlocită la acest alineat; - din dispoziția lit. d) se vor revizui cuvintele „determinarea condițiilor economice ale tranzacției în condițiile legislației”, deoarece sunt neclare și lipsite de previzibilitate. Astfel, nu este clar ce acte normative stabilesc cerințele de determinare a condițiilor economice ale tranzacției. În alin. (3): - în dispoziția lit. a) se va revedea referința la „informații clasificate”, întrucât nu este clar ce act normativ reglementează aspectele juridice privind informațiile clasificate, or, Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat operează cu termenul „informații atribuite la secret de stat”; - referitor la dispozițiile lit. c), nu este clar de ce nu poate fi organizată licitația, în măsura în care potențialii dobânditori ai activelor cu destinație militară sunt mai mulți (observație similară valabilă și pentru dispoziția lit. f), în măsura în care mai mulți operatori autorizați pot avea calitatea de potențiali dobânditori). Or, în cazul dat, se va analiza oportunitatea ca licitația să se poată organiza pentru un cerc mai restrâns de</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>subiecți, cu indicarea unor criterii concrete stabilite de legislație.</p> <p>Suplimentar, în partea ce vizează dispozițiile art. 13 și 14 aferente vânzării cumpărării excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, nu este specificat în baza căror reglementări se va desfășura procedura de licitație, în contextul în care nu sunt prevăzute de proiectul dat. Mai mult, se recomandă revizuirea dispozițiilor aferente procedurii licitației și a derogărilor de la această procedură (art. 14, care prevede transmiterea dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară, fără desfășurarea licitației), inclusiv prin prisma Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, astfel încât să nu existe neconcordanțe între reglementări.</p>	
	<p>În art. 15 „Donația excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”:</p> <p>La alin. (1), cuvântul „entități” se recomandă a fi detaliat.</p> <p>Cu referire la alin. (2) cuvintele „beneficiarii stabiliți prin hotărârea Guvernului aprobată în acest sens” se vor revizui prin prisma prevederilor art. 27 alin. (2) lit. b1) din Legea nr. 345/2003 și art. 61 din Legea nr. 147/2017, conform cărora Guvernul are competența de a aproba transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin acte translativ de proprietate, dar nu să stabilească beneficiarii donației, cu atât mai mult să înlocuiască un act translativ de proprietate, care poate fi un contract sau un acord (în cazul în care sunt vizate entități din alte state). Observația dată este valabilă și pentru art. 16 alin. (2), art. 17 alin. (4) din proiect.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>La art. 19 alin. (3) se va exclude, întrucât procedurile aferente mărfurilor strategice și</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p>

	<p>competențele Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice sunt stabilite prin Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, fapt prevăzut și la alin. (1) din acest articol.</p>	<p>Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>Dispozițiile art. 20 „Condițiile efective de transmitere excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară” recomandăm a fi revăzute suplimentar, întru asigurarea clarității și previzibilității acestora. Astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în primul rând, se recomandă ca condițiile să fie expuse separat în alineate distincte pentru fiecare tip de înstrăinare a activelor, întrucât condițiile sunt diferite în funcție de tipul înstrăinării. Or, în formatul expus, reglementările sunt ambigue, fără urmărirea unei structuri logice a expunerii reglementărilor. În special, semnalăm asupra formulei „hotărârii de Guvern, aprobate în acest sens”, care este incorectă din punct de vedere juridic, întrucât hotărârile Guvernului se adoptă. Totodată, semnalăm că în cazul dat se are în vedere aprobarea transmierii de către Guvern, astfel cum este stabilit la art. 27 alin. (2) lit. b1) din Legea nr. 345/2003 și art. 61 din Legea nr. 147/2017; - se va analiza cum se va proceda în cazul în care, deși hotărârea de Guvern privind aprobarea transmierii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară fost adoptată, beneficiarul efectiv nu dorește să achite integral prețul lor de vânzare și renunță să intre în posesia acestora; - în dispoziția introductivă a alin. (1), după cuvântul „Transmiterea” recomandăm a fi incluse cuvintele „efectivă a”; - se va evita dublajul normativ, în partea ce vizează cuvintele „transmiterea activelor cu destinație militară”; 	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p> <p>Concomitent, în situația în care beneficiarul efectiv nu va achita integral prețul de vânzare, va refuza să intre în posesia activelor cu destinație militară ori va renunța la preluarea acestora după adoptarea hotărârii Guvernului privind aprobarea transmierii, autoritatea publică deținătoare inițiază proiectul hotărârii Guvernului privind abrogarea acesteia. Litigiile apărute în legătură cu executarea obligațiilor beneficiarului se vor soluționa pe cale amiabilă, iar în caz de nesoluționare, de către instanța de judecată competentă.</p> <p>În acest sens, art.15 a fost completat cu alin.(4), care va avea următorul cuprins:</p> <p>”(4) În situația în care, urmare a adoptării hotărârii Guvernului privind aprobarea transmierii dreptului de proprietate sau a celui de folosință a activelor cu destinație militară, beneficiarul efectiv nu își îndeplinește obligațiile contractuale cu privire la recepționarea, achitarea și/sau oricare alte obligații care fac imposibilă transmiterea activelor cu destinație militară, autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară va iniția și elabora în termen de până la 3 luni proiectul hotărârii de Guvern de abrogare a hotărârii de Guvern, aprobate în acest sens.”.</p>

	<p>- la lit. d), textul „în baza actelor corespunzătoare, după obținerea tuturor avizelor și autorizațiilor prevăzute de prezenta lege și în condițiile legislației” necesită a fi revizuit, întrucât nu este clar la ce acte și autorizații se face referire. Mai mult, în partea ce vizează procedura de avizare, se atestă că aceasta se realizează înainte de adoptarea hotărârii de Guvern și nu după adoptarea ei;</p> <p>- având în vedere că articolul este constituit doar dintr-un singur alineat, acesta nu necesită a fi numerotat.</p>	
	<p>La art. 21 „Informarea autorităților supreme”: În denumire, cuvintele „autorităților supreme” se vor revedea, deoarece sunt inadecvate. În dispoziția prevăzută la acest articol, cuvintele „transmiterii dreptului de proprietate a” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra” (observație valabilă și pentru art. 22 și 23, cu ajustările gramaticale și de conținut corespunzătoare). Suplimentar, în dispoziția prevăzută la acest articol, considerăm necesar a stabili un termen în care autoritățile publice deținătoare ale activelor cu destinație militară vor informa Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate, conducerea Guvernului și Parlamentul despre rezultatele transmiterii dreptului de proprietate a excedentului neutilizat.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>Art. 23 „Răspunderea autorităților publice implicate” urmează a fi analizat suplimentar prin prisma art. 22. În acest sens, nu este clar sub ce aspect pot răspunde autoritățile publice care dețin active cu destinație militară incluse în Lista excedentului neutilizat aprobată de Parlament, pentru mijloacele financiare parvenite ca urmare a înstrăinării activelor, având în vedere că aceste mijloace se virează integral la bugetul de stat și nu în bugetul autorității publice respective.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>La capitolul V, luând în considerare dispozițiile privind gruparea elementelor structurale ale actului normativ, prevăzute în art. 53 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, atragem atenția că un capitol nu poate fi compus doar dintr-un singur articol.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>Concluzionând, proiectul necesită a fi revăzut atât conceptual, cât și redacțional, expunerea dispozițiilor de conținut fiind necesar a fi sistematizată într-o succesiune logică, dispozițiile de drept material precedându-le pe cele de ordin procedural. Succesiunea logică se bazează pe o analiză juridică temeinică, pe stabilirea naturii instituțiilor și a relațiilor dintre acestea.</p> <p>De asemenea, se recomandă ca reglementările privind procesul de determinare și aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și reglementările privind procesul de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora să fie prevăzute în capitole distincte.</p> <p>Totodată, în textul proiectului se va asigura utilizarea unei terminologii constante și uniforme. Aferent Listei excedentului neutilizat aprobată de Parlament, proiectul nu prevede cum se va proceda în cazul în care din această listă se vor exclude anumite active, ca urmare a înstrăinării acestora, conform procedurii stabilite de lege. În măsura în care procedura va fi diferită decât cea prevăzută pentru modificarea actelor normative, acest fapt se va indica în proiectul de lege respectiv.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și urmare efectuate modificările de rigoare.</p> <p>Cu referire la activele cu destinație militară care vor exclude din Lista excedentului neutilizat aprobată de Parlament se va realiza de către fiecare autoritate publică deținătoare a activelor cu destinație militară prin evidența excluderii la nivel de autoritate.</p> <p>Menționăm că la momentul actual un exemplu similar este Hotărârea Parlamentului nr.458/2001 pentru aprobarea Listei activelor Armatei Naționale, propuse pentru comercializare.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne Aviz nr. 38/1065 din 19.03.2026</p>	<p>9. Argumentarea autorului proiectului, reflectată în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, denotă că recomandările formulate la prima etapă de avizare au fost luate în considerare, iar proiectul de lege a fost revizuit și îmbunătățit.</p> <p>Totodată, ca urmare a modificărilor operate asupra conceptului și structurii proiectului, au fost</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>identificate unele aspecte suplimentare care necesită ajustare normativă.</p> <p>Se propune modificarea normei de referință de la art. 2 alin. (1) a proiectului din „art. 9 alin. (2) din Legea nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova” în „art. 9 alin. (3) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională”.</p> <p>Rezonabilitatea modificării derivă din faptul că, prin prevederile art. 23 din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională este reglementat aspectul cu privire la furnizarea armamentului, a tehnicii militare, a pieselor de completare și altor bunuri, pe când în prevederile Legii nr. 249/2025 privind securitatea națională a Republicii Moldova asemenea norme nu se regăsesc.</p>	
	<p>Cu referire la art. 3 pct. 1 din proiect, prin care este definită noțiunea de „active cu destinație militară”, se constată că aceasta include, pe lângă armament, muniții și tehnică militară, și „produse cu dublă utilizare”. În acest context, se prezumă că autorul proiectului a avut în vedere includerea într-o categorie generală a bunurilor care pot avea destinație militară sau civilă.</p> <p>Totuși, produsele cu dublă utilizare fac obiectul unui regim juridic distinct reglementat prin legislația privind controlul comerțului cu mărfuri strategice. În lipsa unei delimitări clare între aceste categorii, există riscul apariției unor dificultăți de interpretare și aplicare a normelor legale, motiv pentru care se consideră oportună clarificarea sau reconsiderarea includerii acestei categorii de bunuri în definiția respectivă.</p> <p>În subsidiar, se atrage atenție că art. 3 al proiectului, așa cum este redactat, folosește o structură bazată pe „puncte” pentru a detalia definițiile și condițiile aplicabile, ceea ce nu respectă condițiile tehnicii legislative din legislația națională. În lege, articolele trebuie</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>Menționăm, că includerea pe lângă armament, muniții și tehnică militară, și „produselor cu dublă utilizare” s-a realizat în temeiul art.6¹ al Legii nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, care prevede expres că transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere se aprobă prin hotărâre de Guvern.</p> <p>Tot în acest sens, art.27 alin.(2) lit.b¹) prevede expres că Guvernul aprobă transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin acte translativ de proprietate sau de folosință,</p>

	<p>împărțite în alineate, nu în puncte numerotate. Această alegere poate crea confuzii juridice, pentru că referințele la „puncte” nu sunt uzuale și nu pot fi citate corect în practică sau în interpretări juridice.</p>	<p><i>conform procedurilor stabilite de actele normative.</i> În acest context, se creează un mecanism unitar, transparent și controlabil de determinare și transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p>
	<p>În ceea ce privește art. 4 alin. (3) din proiect, care stabilește că inventarierea activelor cu destinație militară susceptibile de a fi incluse în Lista excedentului neutilizat se efectuează „la necesitate”, se constată că formularea utilizată are un caracter general și nu stabilește criterii sau intervale temporale clare pentru realizarea acestei proceduri. În acest context, se prezumă că autorul a avut în vedere asigurarea unei flexibilități în gestionarea procesului de inventariere, însă lipsa unor repere normative clare poate genera interpretări diferite în aplicarea prevederilor respective.</p> <p>O formulare expresă propusă pentru înlocuirea sintagmei „la necesitate” ar putea fi: „(3) Inventarierea activelor cu destinație militară se efectuează cel puțin o dată pe an și ori de câte ori apar modificări în structura, dotarea sau utilizarea acestora, conform procedurii stabilite prin regulamentul intern al autorității publice deținătoare.” Alternativ, în condițiile în care acest proces se intenționează a fi descentralizat, s-ar recomanda inclusiv versiunea: „(3) Procedura de inventariere se realizează periodic, conform planului anual aprobat de conducerea autorității publice deținătoare, precum și ori de câte ori există modificări relevante în starea tehnică sau operațională a activelor.”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>
	<p>La art. 5 alin. (2) din proiect se propune ca după sintagma „metale prețioase” să fie completat cu sintagma „și pietrelor prețioase”, în corespundere cu cadrul normativ special (Legea nr. 282/2004</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase).</p> <p>În aceeași ordine de idei, se propune revizuirea normei nominalizate prin prisma evaluării riscurilor de defectare a activelor cu destinație militară, ca urmare a interpretării neuniforme și eronate a prevederilor nominalizate.</p> <p>Astfel, pentru prevenirea acestor situații, se propune completarea art. 5 alin. (2) cu referința la prevederile Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova.</p>	
	<p>Proiectul de lege reglementează detaliat procedurile de determinare și transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și formele de valorificare a acestora (vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere). Totodată, proiectul nu conține prevederi exprese referitoare la situațiile în care activele respective nu pot fi valorificate și necesită neutralizare, demilitarizare sau distrugere.</p> <p>Cu toate că, subpct 4.6. al Notei de fundamentare care însoțește proiectul, face referire la situațiile în care activele cu destinație militară nu pot fi valorificate și urmează a fi distruse, această soluție nu este reflectată normativ în textul proiectului de lege.</p> <p>Astfel, există o necorelare între situația prezentată în Nota de fundamentare și reglementările proiectului.</p> <p>În același timp, potrivit criteriilor prevăzute la art. 5 alin. (1) din proiectul de lege, excedentul neutilizat poate include active care nu mai pot fi utilizate din cauza deteriorării tehnice, uzurii fizice, învechirii tehnologice sau imposibilității</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Menționăm că proiectul de lege are drept scop asigurarea unui mecanism unitar, transparent și controlabil de determinare și transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și reglementează raporturile juridice aferente procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora.</p> <p>În acest sens, de la subpct 4.6. al Notei de fundamentare care însoțește proiectul, au fost excluse referirile la situațiile în care activele cu destinație militară nu pot fi valorificate și urmează a fi distruse.</p>

	<p>asigurării mentenanței. În practică, aceste situații pot viza inclusiv muniții, explozibili, echipamente militare sau alte dispozitive cu potențial periculos, care nu pot fi transmise altor entități și trebuie scoase din uz în condiții speciale de securitate.</p>	
	<p>Art. 7 alin. (1) din proiect prevede că Ministerul Apărării exercită un rol central în procesul de coordonare și centralizare a propunerilor provenite de la alte autorități publice deținătoare de astfel de active. În acest context, se prezumă că autorul proiectului a urmărit instituirea unui mecanism unic de coordonare la nivel central. Totuși, având în vedere că active cu destinație militară pot fi deținute și de alte autorități publice, se consideră oportună clarificarea raporturilor instituționale dintre Ministerul Apărării și celelalte autorități implicate, pentru a evita eventuale suprapuneri de competențe;</p> <p>Un aspect important al proiectului îl constituie reglementarea neclară și incoerentă a rolului Președintelui Republicii Moldova care este și Comandantul Suprem al Forțelor Armate în procesul de determinare și valorificare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Analiza dispozițiilor relevă o dualitate normativă: pe de o parte, Președintele este doar informat cu privire la proiectul Listei excedentului neutilizat, ceea ce sugerează un rol pur pasiv, iar pe de altă parte, se instituie o obligație de coordonare cu caracter obligatoriu, care implică o intervenție activă în procesul decizional. Această terminologie contradictorie generează incertitudine juridică, întrucât „informarea” nu produce efecte juridice, în timp ce „coordonarea” presupune, implicit, o formă de validare sau influență asupra deciziei finale. Dincolo de această contradicție internă, se constată o reglementare neclară și contradictorie a rolului instituției prezidențiale, în raport cu</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Menționăm, că rolul Ministerului Apărării în acest proces este determinat de asumarea responsabilității de inițiere a colectării propunerilor de includere a activelor cu destinație militară în Lista excedentului neutilizat până la promovarea proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p> <p>În aces sens, proiectul instituie un mecanism unic de coordonare la nivel central și detremină raporturile instituționale dintre Ministerul Apărării și celelalte autorități implicate în acest proces.</p> <p>Cu referire la rolul Președintelui Republicii Moldova, acesta a fost revizuit prin prisma avizului Președenției și îmbunătățit în baza propunerilor parvenite în aces sens.</p>

statutul său constituțional. Având în vedere că Președintele exercită funcția de Comandant Suprem al Forțelor Armate, implicarea sa în procese ce vizează scoaterea din uz, transmiterea sau diminuarea patrimoniului militar nu poate fi redusă la o simplă informare formală. Natura acestor decizii, care pot avea implicații directe asupra capacității de apărare și asupra securității naționale, justifică instituirea unui rol mai consistent pentru a evita interferența nejustificată în atribuțiile autorităților executive.

În acest sens, este oportun să fie inclusă o reglementare expresă și distinctă a atribuțiilor Președintelui în cadrul unui articol dedicat, care să clarifice natura juridică a implicării sale. O soluție echilibrată ar consta în recunoașterea unui rol consultativ consolidat, care să permită Președintelui examinarea proiectului Listei excedentului neutilizat, formularea de observații și recomandări motivate, precum și posibilitatea de a propune includerea sau excluderea unor active, în considerarea intereselor de securitate națională. Mai mult ca atât, avizul emis de Președinte ar trebui să fie unul consultativ, dar obligatoriu de solicitat și examinat de către autoritățile competente, cu reflectarea sau motivarea nepreluării acestuia în forma finală a Listei. O asemenea soluție ar permite, pe de o parte, valorificarea rolului constituțional al Președintelui în domeniul apărării, iar pe de altă parte, ar menține echilibrul instituțional, evitând atribuirea unor competențe decizionale directe în materia administrării patrimoniului public, care revine, în principal, Guvernului. În absența unei asemenea clarificări, proiectul riscă să genereze dificultăți de aplicare și potențiale conflicte de competență între autoritățile publice implicate. Totodată, pentru o interpretare uniformă și respectarea unor termeni rezonabili, se propune

	<p>completarea alin. (2) al art. 7 cu un termen maxim fix, de informare a Președintelui Republicii Moldova privind proiectul Listei excedentului neutilizat.</p>	
	<p>Un alt aspect problematic identificat în proiect vizează reglementarea competențelor Guvernului și Parlamentului în procesul de aprobare a Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, care relevă o suprapunere nejustificată de atribuții și un mecanism decizional excesiv de formalizat și redundant. Astfel, potrivit art. 4 alin. (1) lit. j), Guvernul aprobă proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, iar conform lit. k) din același articol, lista este ulterior examinată și aprobată de Parlament. Aceeași logică este reiterată în art. 9 alin. (1), care stabilește că Guvernul aprobă Listele și le transmite Parlamentului spre aprobare, precum și în art. 8 alin. (1), potrivit căruia, Parlamentul aprobă Listele în scopul transmiterii dreptului de proprietate sau de folosință asupra activelor. Prin urmare, proiectul instituie un mecanism de dublă aprobare pentru același act – Lista excedentului neutilizat – fără a delimita natura juridică distinctă a intervenției fiecărei autorități. Această soluție normativă este discutabilă din perspectiva principiilor de organizare a puterilor în stat și a practicii administrative. În mod tradițional, Parlamentul exercită funcția legislativă și de control, stabilind cadrul normativ general, în timp ce Guvernul, în calitate de autoritate executivă, este responsabil de administrarea patrimoniului public și de implementarea politicilor publice. Or, Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară reprezintă, prin natura sa, un act de gestiune concretă a bunurilor publice, care ține de competența executivului.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Textul proiectului a fost revizuit și s-au efectuat modificările de rigoare.</p> <p>Astfel, în text se va opera cu textul ”hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară de către autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară”, prin care se va aproba Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, drept exemplu fiind: Hotărârea Parlamentului nr.458/2001 pentru aprobarea Listei activelor Armatei Naționale, propuse pentru comercializare.</p> <p>Și respectiv, orice act de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară incluse în Lista excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, aprobată de Parlament, se va efectua nemijlocit de către autoritatea deținătoare de active militare prin hotărârea de Guvern aprobată în acest sens.</p>

Mentținerea unei duble aprobări generează mai multe riscuri:

(a) în primul rând, creează un circuit decizional excesiv de formalizat, susceptibil de a conduce la întârzieri semnificative în valorificarea activelor, ceea ce poate atrage costuri suplimentare de depozitare, conservare sau securizare;

(b) în al doilea rând, diluează responsabilitatea instituțională, întrucât nu este clar care autoritate poartă răspunderea finală pentru conținutul Listei;

(c) în al treilea rând, poate conduce la blocaje instituționale în situația în care apar divergențe între Guvern și Parlament asupra unor elemente concrete ale Listei.

În urma celor relatate supra, se impune o delimitare clară a competențelor celor două autorități. O soluție recomandată ar consta în atribuirea competenței de aprobare a Listei excedentului neutilizat exclusiv Guvernului, în calitate sa de autoritate responsabilă de administrarea patrimoniului public și de realizarea politicilor în domeniul apărării. Parlamentul ar urma să-și exercite rolul prin stabilirea cadrului normativ general și, eventual, prin mecanisme de control parlamentar (de exemplu, audierea rapoartelor sau informărilor periodice), fără a interveni în aprobarea concretă a listelor de bunuri.

Alternativ, în cazul în care se dorește mentținerea implicării Parlamentului, aceasta ar trebui recalibrată astfel încât să nu dubleze competența Guvernului, ci să se limiteze la o formă de control sau validare de principiu, clar delimitată juridic, evitându-se instituirea unei proceduri de aprobare repetate pentru același act. În lipsa unei asemenea clarificări, mecanismul propus riscă să fie dificil de aplicat în practică și să afecteze eficiența procesului de gestionare a excedentului de active cu destinație militară.

	<p>La art. 10 alin. (2) se propune de completat cu o literă în următoarea redacție: „c) stabilește prețul activelor cu destinație militară, dacă acesta nu a putut fi determinat în baza unei expertize de specialitate, care nu a putut fi efectuată din motive obiective;”. Corespunzător, în eventualitatea acceptării propunerii înaintate, alin. (7) din art. 11 se va exclude.</p>	<p>SE ACCEPTĂ La atribuțiile Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară a fost completat cu atribuția de stabilire a prețului exact al activelor cu destinație militară, în cazul în care expertiza nu poate fi efectuată din motive obiective (lipsa experților, caracterul special sau secret al activelor cu destinație militară, imposibilitatea evaluării tehnice, etc);</p>
	<p>O altă problemă ce necesită a fi clarificat vizează metoda instituțională instituită pentru procesul de determinare și valorificare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în special în ceea ce privește delimitarea atribuțiilor între diferitele structuri colective implicate. Analiza prevederilor relevante, în special ale art. 4 alin. (1) lit. c), d), art. 7 alin. (1) lit. c), f) și g), precum și art. 10 și art. 11, evidențiază existența mai multor entități cu roluri insuficient delimitate, ceea ce poate crea impresia unor suprapuneri parțiale, și anume: comisiile specializate constituite la nivelul autorităților deținătoare, colegiile autorităților publice sau alte organe colegiale de conducere, precum și Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară instituită la nivel guvernamental. Toate aceste structuri sunt implicate, în diferite etape, în examinarea, evaluarea și formularea de propuneri privind includerea activelor în Lista excedentului neutilizat.</p> <p>Deși instituirea unor mecanisme de verificare succesivă poate contribui la creșterea rigurozității procesului, în forma actuală proiectul nu realizează o delimitare suficient de clară a competențelor fiecărei entități. Astfel, comisiile specializate efectuează evaluarea tehnică și economică a activelor și întocmesc listele, colegiile autorităților publice examinează și</p>	<p>SE ACCEPTĂ Proiectul a fost revizuit și ca rezultat au fost clarificate și delimitate atribuțiile tuturor autorităților publice cu atribuții în determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și transmiterea dreptului de proprietate sau folosință.</p>

	<p>avizează aceste liste, iar Comisia pentru valorificare reexaminează proiectul Listei la nivel central și formulează, la rândul său, recomandări. Această succesiune de etape, fără o diferențiere clară între funcțiile de evaluare, avizare și decizie, poate genera redundanțe procedurale și incertitudine cu privire la rolul efectiv al fiecărei structuri.</p> <p>De asemenea, nu este pe deplin clar în ce măsură concluziile unei structuri sunt obligatorii sau pot fi reconsiderate de către celelalte entități implicate, aspect ce poate genera interpretări divergente și practici neuniforme.</p> <p>În aceste condiții, se impune o clarificare normativă a rolurilor fiecărei structuri, prin stabilirea unei delimitări funcționale precise între:</p> <p>(a) nivelul tehnic de evaluare (comisiile specializate); (b) nivelul instituțional de avizare internă (colegiile sau organele colegiale ale autorităților deținătoare); (c) nivelul de coordonare și validare la nivel central (Comisia pentru valorificare și, ulterior, Guvernul). O asemenea structurare ar contribui la asigurarea unui circuit decizional logic, la evitarea suprapunerilor și la consolidarea responsabilității fiecărei entități implicate în proces.</p>	
	<p>La art. 11:</p> <p>- cu referire la alin. (4) lit. g), care prevede că Comisia specializată exercită „alte atribuții care îi sunt atribuite”, se constată că această formulare are un caracter general și creează un grad ridicat de incertitudine juridică. Normele de acest tip, care trimit generic la atribuții „care îi sunt atribuite”, pot lăsa loc interpretărilor subiective, ceea ce poate conduce la situații în care competențele Comisiei sunt extinse nejustificat sau, dimpotrivă, limitate în mod excesiv de către autorități prin acte subordonate. Din perspectiva principiilor de tehnică legislativă și a clarității</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Prevederile ce țin de Comisia specializată pentru evaluarea și determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară au fost revizuite, completate după caz.</p> <p>Totodată, menționăm că în măsura în care această comisie se instituie la nivelul autorității publice/autorității administrative deținătoare a activelor cu destinație militară, fiecare autoritate va putea în dependență de necesitățile determinării excedentului neutilizat să-și completeze atribuțiile.</p>

	<p>normative, competențele oricărui organ sau instituție publică ar trebui să fie redade exhaustiv în textul legii sau, cel puțin, să fie prevăzute criterii clare care să delimiteze competențele suplimentare care pot fi delegate prin acte normative subordonate. În lipsa unor astfel de delimitări, se creează un vid legislativ care poate afecta responsabilitatea autorităților implicate, predictibilitatea deciziilor comisiei și controlul ulterior al actelor emise;</p> <p>- se menționează că, art. 11 este destinat pentru prevederi ce țin de Comisiile specializate pentru determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, iar alineatele (5), (6) și (8) nu se încadrează în denumirea articolului respectiv. Astfel, se propune formularea unui articol separat, sau înglobarea acestor prevederi în alte articole.</p>	<p>Scopul proiectului este de a institui un cadru normativ cât mai eficient, menit să faciliteze exercitarea dreptului autorităților de a valorifica excedentul neutilizabil sau disponibil din alte motive, cu condiția respectării criteriilor stabilite, nu de a îngreuna acest proces.</p>
	<p>O altă problemă importantă din proiect o constituie modul de determinare a valorii activelor. Conform prevederilor art. 11, comisiile specializate trebuie să stabilească valoarea justă a activelor, pornind de la valoarea de bilanț, ajustată cu gradul de uzură, valoarea estimată și cererea de pe piață. Totodată, în situațiile în care valoarea contabilă este nulă sau nu corespunde valorii reale, proiectul prevede posibilitatea efectuării unei expertize sau stabilirea prețului de către Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat.</p> <p>Această abordare ridică însă mai multe probleme:</p> <p>(a) nu este asigurată o delimitare suficient de clară între conceptele de valoare contabilă și valoare justă, deoarece valoarea justă presupune evaluarea obiectivă a valorii de piață a activului, ținând cont de condițiile reale de tranzacționare și de potențialul economic, în timp ce valoarea de bilanț reflectă strict evidența contabilă, care poate să nu surprindă fidel situația reală;</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL</p> <p>Prevederile respective au fost revizuite și reformulate.</p> <p>Totodată, menționăm că aceste atribuții țin de domeniul economic și financiar, în acest sens prin avizul nr. 07/4-04/71 din 18.03.2026 Ministerul Finanțelor și-a expus poziția și respectiv au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

	<p>(b) lipsa unui mecanism clar de armonizare între valoarea contabilă și valoarea justă lasă loc arbitrarului, deoarece procedura alternativă propusă – expertiza sau stabilirea de către Comisie – rămâne vagă și nu garantează uniformitate sau transparență în aplicare;</p> <p>(c) această situație poate afecta direct interesul public, deoarece transmiterea activelor la prețuri care nu reflectă valoarea reală poate genera pierderi financiare pentru stat și poate diminua încrederea în procesul de valorificare a excedentului militar.</p> <p>În urma identificării aspectelor vizate, se recomandă clarificarea legislativă a criteriilor de evaluare, astfel încât valoarea justă să fie determinată pe baza unei metodologii transparente, care să includă evaluarea tehnică, gradul de uzură și contextul pieței relevante. În același timp, utilizarea valorii contabile ar trebui să fie permisă doar atunci când aceasta corespunde valorii reale sau este validată printr-o expertiză independentă, iar responsabilitățile comisiilor și ale Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat să fie stabilite clar pentru a evita interpretări contradictorii și pentru a proteja interesul financiar al statului.</p>	
	<p>Referitor la art. 12 alin. (2) din proiect, potrivit căruia la licitațiile organizate pentru transmiterea activelor cu destinație militară pot participa persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state, se constată că formularea utilizată este una generală și nu face distincție între diferitele categorii de active cu destinație militară. În acest context, se prezumă că autorul proiectului a avut în vedere aplicarea principiului accesului liber la procedurile de valorificare a bunurilor respective.</p> <p>Cu toate acestea, anumite categorii de active cu destinație militară, precum armamentul sau</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Proiectul a fost completat cu norme prin care se va efectua eligibilitatea persoanelor fizice și juridice, în cazul întrunirii criteriilor prevăzute de Legea nr.25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale.</p> <p>Respectiv au fost modificate normele și impus avizele Serviciului de Informații și Securitate și Ministerului Afacerilor Externe (în cazul în care beneficiarul este un stat străin sau guverne ale statelor străine).</p>

	<p>munițiile, sunt supuse unui regim juridic strict și nu pot fi deținute sau utilizate de persoane fizice, ceea ce impune clarificarea acestei prevederi pentru a evita eventuale contradicții cu legislația privind regimul armelor și munițiilor. Formularea propusă în proiect ridică mai multe semne de întrebare și necesită clarificări suplimentare. În primul rând, participarea persoanelor fizice la achiziția unor active cu destinație militară poate genera riscuri potențiale de securitate națională, în lipsa unor criterii detaliate de eligibilitate și verificare, având în vedere natura sensibilă a acestor bunuri. În al doilea rând, deschiderea licitațiilor către entități străine, chiar dacă acestea respectă criteriile legale, poate ridica probleme privind controlul exportului de bunuri strategice, riscuri de divulgare a informațiilor clasificate sau afectarea intereselor naționale. În al treilea rând, proiectul nu stabilește proceduri specifice de evaluare a eligibilității, verificare a bonității sau a statutului de utilizator final, ceea ce poate conduce la interpretări discreționare și la litigii ulterioare.</p> <p>Recomandarea este ca proiectul de Lege să prevadă clar: participarea la licitațiile pentru active cu destinație militară să fie strict restricționată la entități autorizate și verificate, cu proceduri de securitate și avizare prealabilă de către autoritățile competente (Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Externe), iar persoanele fizice să fie excluse sau să participe doar în condiții foarte stricte, astfel încât să fie protejată atât securitatea națională, cât și interesele economice ale statului.</p>	
	<p>Un aspect critic al proiectului se referă la inconsistența atribuțiilor autorităților implicate în procedura de licitație și transmitere a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Analiza textului evidențiază o</p>	<p>SE ACCEPTĂ Prevederile ce țin de mijlocele de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară au fost revizuite și</p>

	<p>suprapunere și ambiguitate a competențelor între autoritățile publice deținătoare, Guvern, Comisia pentru valorificarea excedentului și instituțiile de avizare, ceea ce poate genera confuzii procedurale și fragmentarea responsabilității.</p> <p>Astfel, conform art. 13 alin. (2), autoritățile publice deținătoare organizează licitațiile pentru transmiterea activelor excedentare, însă transmiterea finală spre aprobare se realizează prin intermediul Guvernului, cu avize obligatorii de la Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Externe (art. 13 alin. (5)–(7)). În practică, nu este clar cine deține decizia finală asupra selectării câștigătorului licitației, în special dacă avizele instituțiilor centrale sunt divergente sau incomplete.</p> <p>Mai mult, articolele 14 alin. (1) și (3) permit transmiterea directă a activelor fără desfășurarea licitației în situații excepționale, însă nu delimitează clar rolul autorității deținătoare, al Comisiei pentru valorificare și al Guvernului. Nu se precizează dacă inițierea și propunerea tranzacției poate fi realizată de autoritatea deținătoare sau dacă este obligatoriu ca Guvernul să aprobe întreg procesul, ceea ce poate conduce la practici neunitare și la pierderea controlului centralizat.</p> <p>În consecință, se recomandă clarificarea atribuțiilor fiecărei autorități: autoritatea deținătoare să organizeze licitația și evaluarea inițială, Comisia pentru valorificare să coordoneze procesul la nivel central, iar Guvernul să dețină rolul de decizie finală, cu termene precise de avizare.</p> <p>Totodată, este necesară instituirea unui procedeu unitar de motivare și raportare pentru situațiile excepționale în care licitația nu se organizează, precum și definirea unei proceduri de rezolvare a eventualelor avize divergente între instituțiile</p>	<p>expuse coerent, pentru a putea fi aplicate corespunzător.</p>
--	--	--

	implicate. Completarea proiectului cu clarificările de rigoare va reduce riscul interpretărilor discreționare și va proteja atât principiile de transparență și concurență, cât și interesele de securitate națională.	
	La art. 13 alin. (3) din proiect, în forma sa actuală, care prevede posibilitatea transmiterii dreptului de proprietate asupra unor active cu destinație militară prin negocieri directe, fără desfășurarea licitațiilor, se prezumă că autorul proiectului a urmărit instituirea unei proceduri excepționale aplicabile în anumite situații speciale. Cu toate acestea, norma respectivă, chiar dacă este completată ulterior prin criteriile stabilite la art. 14, rămâne formulată într-o manieră relativ largă, ceea ce poate genera riscuri privind asigurarea transparenței și concurenței în procesul de valorificare a bunurilor respective.	SE ACCEPTĂ PARȚIAL Menționăm, aplicarea principiilor transparenței și concurenței în procesul de valorificare a bunurilor a activelor cu destinație militară, care în mare parte constituie informații atribuite la secret de stat, nu poate fi aplicată. Din acest considerent, autoritatea publică deținătoare a activelor cu destinație militară, reieșind din acest regim i se instuie dreptul de a negocia direct cu beneficiarul, fără respectarea normelor ce țin de negocieri directe.
	Se propune modificarea sintagmei „informații clasificate”, utilizate în art. 14 alin. (3) lit. a) din proiect, cu expresia „informații atribuite la secret de stat”, care este reglementată prin prevederile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.
	Se propune revizuirea normei de referință din art. 18 a proiectului, reieșind din faptul că în prevederile art. 13 alin. (5) din proiect se analizează aspectul transmiterii dreptului de proprietate, pe când norma analizată conține referire la închirierea activelor cu destinație militară, procedură ce presupune transmiterea doar a dreptului de folosință.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.
	Proiectul abordează corect necesitatea supunerii excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, controlului exporturilor, atunci când acestea intră sub incidența mărfurilor strategice, făcând referire la prevederile Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice (art. 19).	SE ACCEPTĂ PARȚIAL Menționăm, că la elaborarea proiectului s-a ținut cont de prevederile art.55 alin.(1) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, c are stabilește că reglementările de același nivel și avînd același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi

	<p>Totuși, această referire ar putea fi detaliată suplimentar, pentru a evita eventuale ambiguități în aplicare. Legea nr. 213/2024 instituie un regim complex de control, care nu se limitează la simpla scoatere a bunurilor de pe teritoriul vamal, ci cuprinde multiple aspecte esențiale, precum înregistrarea și autorizarea operatorilor economici, verificarea utilizării finale a bunurilor, monitorizarea post-export și rolul Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice în autorizarea și avizarea tranzacțiilor. Prin limitarea proiectului doar la transmiterea actelor pentru avizare și la scoaterea bunurilor de pe teritoriul vamal, se omite clarificarea întregului lanț de responsabilități și proceduri prevăzute de lege. Această abordare restrânsă poate crea confuzii privind modul de verificare a eligibilității participanților, asigurarea securității informațiilor clasificate și respectarea obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>În consecință, pentru a elimina aceste lacune și pentru a garanta aplicarea corectă a cadrului legal, se recomandă ca proiectul să detalieze explicit toate procedurile relevante prevăzute de Legea nr. 213/2024, inclusiv rolul Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice, verificările de securitate, autorizarea operatorilor și monitorizarea post-transfer. Aceasta ar conferi claritate și predictibilitate întregului proces, protejând interesele de securitate națională și respectarea normelor internaționale.</p>	<p>ce se regăesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. În acest sens, expunerea repetată a prevederilor Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice nu sunt fondate, dar în procesul de implementare a legii se va respecta în totalitate procedurile deja stabilite în legea prenotată.</p>
	<p>Cu referire la art. 23 din proiect, prin care se stabilește că responsabilitatea pentru respectarea prevederilor legii revine autorităților publice implicate în procesul de transmitere a activelor cu destinație militară, se constată că norma are un caracter preponderent declarativ, întrucât nu sunt indicate formele concrete de răspundere juridică</p>	<p>SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.</p>

		aplicabile în cazul nerespectării prevederilor legale.	
		În textul proiectului se utilizează în mod neuniform termeni precum „autoritate publică centrală”, „autoritate administrativă centrală” și „autoritate publică”, fără a fi clar stabilită diferența dintre aceste noțiuni sau domeniul de aplicare al fiecăreia. Această lipsă de claritate poate conduce la interpretări divergente în aplicarea normelor și la dificultăți în atribuirea competențelor sau responsabilităților. Se atrage atenția autorului la respectarea consecutivității numerotării articolelor actului normativ.	SE ACCEPTĂ Au fost efectuate modificările de rigoare.
Ministerul Afacerilor Externe Aviz nr. DI/3/041-2982 din 17.03.2026	10.	Art. 14 alin. (3) lit. b) stipulează: ”b) transmiterea dreptului de proprietate se realizează în executarea obligațiilor asumate prin tratate internaționale, acorduri interguvernamentale sau în cadrul cooperării tehnico-militare internaționale”. În cazul în care sintagma ”acorduri interguvernamentale” presupune un alt tip de instrumente juridice decât ”tratate internaționale”, urmează a fi utilizat termenul corespunzător pentru a evita dublări și confuzii normative în privința acordurilor (tratatelor) care sunt guvernate de normele dreptului internațional public. Astfel, ar putea fi utilizat termenul ”contract de stat” la nivel interguvernamental, prevăzut în art. 2 al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. În context, necesită a fi precizat (inclusiv în Notă de fundamentare la proiect) ce se are în vedere în mod practic prin ”transmiterea dreptului de proprietate ... în cadrul cooperării tehnico-militare internaționale”.	SE ACCEPTĂ Prevederile au fost revizuite și reformulate în condițiile propunerilor înaintate.
		Cu referire la art. 13, alin. (5)-(6) din proiectul de lege care prevăd: „(5) Autoritățile publice, în cazul transmiterii dreptului de proprietate a activelor cu destinație militară care fac parte din	SE ACCEPTĂ Prevederile au fost revizuite și respectiv excluse prevederile referitoare la MAE la art.13 alin. (5)-(6).

		<p>excedentul neutilizat, remit spre avizare, Serviciului de Informații și Securitate și Ministerului Afacerilor Externe cererile de ofertă înaintate de participanții la licitație sau de potențialii dobânditori ai activelor ..." și „(6) Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Externe, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la primirea documentelor, prezintă avizele lor, cu concluzii și recomandări argumentate.”, se constată că prevederile respective nu clarifică competențele MAE în procesul de examinare a ofertelor aferente acestor tranzacții. De asemenea, nu sunt precizate criteriile sau natura avizelor ce urmează a fi emise, inclusiv conținutul concluziilor și al recomandărilor argumentate, în condițiile unui termen restrâns de 10 zile lucrătoare.</p>	<p>Respectiv, art.16 alin.(2) a fost reformulat și s-a atribuit Ministerului Afacerilor Externe examinarea oportunității documentului din punctul de vedere al promovării obiectivelor politicii externe a Republicii Moldova, care se pronunță în temeiul prevederilor legislației dacă documentul întrunește sau nu elementele constitutive ale unui tratat internațional.”</p>
Expertizare și avizare repetată			
<p>Ministerul Finanțelor Comentariu legiferare.gov.md din 06.04.2026</p>	1.	Lipsa de obiecții și propuneri.	
<p>Agenția Servicii Publice Aviz nr.01/2894 din 03.04.2026</p>	2.	<p>1. Art. 6 lit. h) și art. 14 din proiect de exclus, avându-se drept scop excluderea Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice din lista autorităților publice și alte entități juridice implicate în procesul de determinare și aprobare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, ținând cont de faptul că aceste prevederi excedează atribuțiile actuale ale Comisiei.</p> <p>2. Art. 24 de expus în următoarea redacție: Articolul 24. Controlul comerțului cu mărfuri strategice „În cazul în care activele incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, în privința cărora s-a dispus transmiterea dreptului de proprietate constituie mărfuri strategice, în sensul Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice</p>	<p>SE ACCEPTĂ Art. 23 va fi expus cu următorul cuprins: Articolul 23. Controlul comerțului cu mărfuri strategice „În cazul în care activele incluse în Lista excedentului neutilizat de active cu destinație militară, în privința cărora s-a dispus transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință constituie mărfuri strategice, în sensul Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, autoritatea publică, deținătoare a acestor active cu destinație militară, va remite în adresa Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice cererea pentru obținerea autorizației corespunzătoare, în vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice.”</p>

	<p>și Hotărârii Guvernului nr. 24/2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice și, urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, autoritatea publică, deținătoare a acestor active cu destinație militară, va remite în adresa Comisiei naționale de control al comerțului cu mărfuri strategice cerere pentru obținerea autorizației corespunzătoare, în vederea efectuării comerțului cu mărfuri strategice.”</p>	<p>Totodată, menționăm că prevederile ce se referă la Hotărârea Guvernului nr. 24/2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice au fost excluse reieșind din normele art.55 alin.(3) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere, precum și trimiterea la un act normativ de nivel inferior.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție Aviz nr.06/2/6196 din 03.04.2026</p>	<p>3. Proiectul de lege a fost elaborat de către Ministerul Apărării și are drept scop instituirea unui cadru normativ unitar și actualizat privind determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora. Potrivit argumentelor autorului, proiectul promovează interesul public prin reglementarea procesului de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și procedurile de transmitere a dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra acestora realizat de autoritățile publice din cadrul forțelor destinate apărării naționale. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă caracterul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 din Legea integrității nr.82/2017. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de</p>	<p>SE IA ACT</p>

		proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general în sensul prevederilor Legii integrității nr. 82/2017.	
Ministerul Justiției Aviz nr.04/2-3794 din 06.04.2026	4.	<p>Remarcăm, cu titlul general că, în mare parte, observațiile și propunerile prevăzute în avizele precedente ale Ministerului Justiției nr. 04/2-1402 din 11 februarie 2026 și nr. 04/2-3071 din 20 martie 2026, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. Totodată, la forma actuală a proiectului se expun următoarele observații de îmbunătățire a calității acestuia.</p> <p>În art. 2, în dispoziția alin. (2) considerăm oportun a determina obiectul de reglementare a „actelor normative” la care se face referire (observație valabilă și pentru alte dispoziții din proiect care fac referire la „alte acte normative”, cum ar fi spre exemplu, art. 5 alin. (3), art. 14, art. 17 alin. (3), art. 18 alin. (2), ș.a.). În caz contrar, cuvintele „și ale altor acte normative” se vor exclude.</p>	<p>NU SE ACCEPTĂ</p> <p>Menționăm, că referirea la textul „alte acte normative” este efectuată în contextul în care legea respectivă va fi și un cadrul normativ de reper pentru elaborarea cadrului normativ secundar, atribuții ce reies din prevederile art.9 al prezentei legi, inclusiv în cazul mărfurilor strategice, care se conduc spre exemplu de Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, acest aspect este reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 24/2025 cu privire la Sistemul național de control al comerțului cu mărfuri strategice și, urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.</p>
		<p>La art. 4:</p> <p>În alin. (1) lit. k) se va analiza necesitatea indicării în proiectul de lege a finalității acțiunii privind reevaluarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație, în cazul în care anumite active cu destinație militară din Lista excedentului neutilizat, aprobată de Parlament, nu au fost valorificate.</p> <p>În alin. (1), dispoziția lit. l) considerăm necesar a fi revăzută, în scopul stabilirii periodicității reluării procedurii de determinare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Or, se va analiza oportunitatea includerii referinței la dispozițiile alin. (2) din același articol.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>A fost precizat art. 4 alin. (1) lit. k) cu finalitatea reevaluării excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în sensul efectuării, după caz, a modificărilor corespunzătoare în hotărârea Parlamentului prin care a fost aprobată Lista excedentului neutilizat.</p> <p>Însă, în scopul sporirii clarității redacționale și al corelării interne a normei, ar putea fi avută în vedere armonizarea expresă a acestor prevederi cu alin. (2) al art. 4.</p>
		<p>La art. 5:</p> <p>În vederea asigurării expunerii verbelor la timpul prezent, în alin. (2) sugerăm ca, cuvintele „se va ține cont de” să fie substituite cu cuvintele „se ia în considerare”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Art. 5 alin. (2) a fost ajustat prin substituirea sintagmei „se va ține cont de” cu „se ia în considerare”, iar alin. (3) a fost revizuit în sensul limitării normei la evaluarea activelor cu destinație militară care conțin metale prețioase și</p>

	<p>Alin. (3) prevede că, „În cazul activelor cu destinație militară care conțin metale prețioase și pietre prețioase, evidența, separarea, depozitarea, valorificarea și alte operațiuni conexe se realizează în condițiile Legii nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova și ale altor acte normative.”. În context, constatăm că evidența, separarea și depozitarea metalelor prețioase, inclusiv a activelor cu destinație militară ce conțin metale și pietre prețioase, excedă obiectul de reglementare a proiectului de lege respectiv. Or, proiectul, în mod special art. 5, prevede criteriile de evaluare a activelor cu destinație militară susceptibile de a fi incluse în Lista excedentului neutilizat a activelor cu destinație militară. Mai mult, legile citate nu conțin reglementări nemijlocite privind evidența, separarea, depozitarea, valorificarea și alte operațiuni conexe aferente activelor cu destinație militară, care conțin metale prețioase și pietre prețioase. Prin urmare, se va revedea oportunitatea ca textul „evidența, separarea, depozitarea, valorificarea și alte operațiuni conexe se realizează în condițiile Legii nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova” să fie substituit cu textul „evaluarea acestora se realizează în conformitate cu prezenta lege, precum și cu Legea</p>	<p>pietre prețioase, în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 282/2004.</p>
--	--	---

	nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase”.	
	Denumirea capitolului III propunem a fi completată cu cuvintele „asupra acestora”. Subsecvent, având în vedere că denumirea capitolului III este identică cu denumirea art. 6, recomandăm ca ultima să fie expusă în următoarea redacție: „Articolul 6. Autorități publice și alte entități juridice implicate în procesul de determinare și aprobare a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”.	SE ACCEPTĂ Denumirea Capitolului III a fost completată cu cuvintele „asupra acestora”, iar art. 6 a fost reformulat pentru evitarea suprapunerii cu titlul capitolului.
	Dispozițiile cuprinse în art. 7 recomandăm a fi excluse, întrucât nu vizează anumite competențe acordate Președintelui Republicii Moldova în determinarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, astfel cum rezultă din denumirea capitolului III. Totodată, raționamentele excluderii dispozițiilor propuse în acest articol, se întemeiază inclusiv, în scopul evitării dublajului normativ. Or, se atestă că dispoziții aferente informării Președintelui Republicii Moldova privind rezultatele transmiterii dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară sunt prevăzute și în art. 25 al proiectului de lege. În contextul celor expuse, recomandăm ca în art. 7 să se prevadă dispoziția potrivit căreia, Președintele Republicii Moldova coordonează proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară în conformitate cu art. 13 alin. (6) al proiectului de lege.	SE ACCEPTĂ Art. 7 a fost revizuit, fiind limitat la competența Președintelui Republicii Moldova de coordonare a proiectului hotărârii Parlamentului privind aprobarea Listei excedentului neutilizat, în conformitate cu art. 13 alin. (6), cu evitarea dublajului normativ.
	La art. 9: În dispoziția lit. b), textul „adoptă în conformitate cu legislația, hotărâri ale autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară de transmitere a dreptului de proprietate sau a	SE ACCEPTĂ Art. 9 lit. b) a fost reformulat în sensul stabilirii corecte a competenței Guvernului de a aproba transmiterea efectivă a dreptului de proprietate sau de folosință asupra excedentului neutilizat, iar

	<p>dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară” este formulat necorespunzător. Or, Guvernul nu poate adopta hotărâri ale autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară. Respectiv, se va analiza substituirea textului citat, cu cuvintele „aprobă transmiterea efectivă a dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, ca urmare a desfășurării procedurilor prevăzute în capitolul IV”.</p> <p>Dispoziția lit. d) este declarativă, lipsită de claritate și previzibilitate normativă. Mai mult, întru asigurarea unei legături logico-juridice între dispozițiile art. 9 și a competențelor atribuite Guvernului în art. 10, se propune ca lit. d) să fie expusă în următoarea redacție: „d) alte atribuții stabilite de prezenta lege.”.</p>	<p>lit. d) a fost expusă în redacția „alte atribuții stabilite de prezenta lege”.</p>
	<p>La art. 10:</p> <p>În dispoziția alin. (1) se va indica expres denumirea Comisiei respective. De asemenea, considerăm necesar a determina statutul juridic al acestei comisii. În context, atestăm că, în conformitate cu prevederile sbp. 3.1, 3.9-3.11 din Regulamentul privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 283/1999, o comisie similară are statut de comisie guvernamentală.</p> <p>În alin. (2), cuvintele „și ale altor acte normative” recomandăm a fi substituite cu cuvintele „și ale Regulamentului său de activitate”.</p> <p>În alin. (3):</p> <p>- lit. a) se recomandă a fi expusă în următoarea redacție: „a) examinează proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, în corespundere cu art. 13 alin. (5);”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Art. 10 a fost revizuit prin indicarea expresă a denumirii Comisiei, clarificarea statutului și reglementarea acestuia de Guvern, substituirea sintagmei din alin. (2) cu „și ale Regulamentului său de activitate”, precum și reformularea alin. (3) lit. a), c) și e), cu excluderea lit. f).</p>

	<p>Totodată, termenul de „10 zile” și momentul începerii curgerii acestui termen, stabilit pentru emiterea recomandărilor Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, aferente proiectului hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, se va indica în art. 13 alin. (5) al proiectului de lege;</p> <p>- la lit. c), cuvintele „asupra autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „asupra gestionării eficiente a activelor cu destinație militară, de către autoritățile publice”;</p> <p>- în dispoziția lit. e), se vor revedea cuvintele „examinează rapoartele privind rezultatele transmiterii dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință a excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”, întrucât în proiectul de lege respectiv nu este prevăzut cine realizează aceste rapoarte, precum și obligativitatea prezentării acestora către Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. Totodată, cuvintele „îmbunătățirea cadrului normativ” se vor detalia, în vederea stabilirii obiectului de reglementare a actelor normative la care se face referire;</p> <p>- dispoziția lit. f) considerăm necesar a fi exclusă, având în vedere redacția propusă pentru alin. (2) al aceluiași articol.</p>	
	<p>La art. 11: Alin. (2) se propune a fi expus în următoarea redacție: „(2) În componența comisiei specializate se includ, în calitate de președinte, conducătorul sau adjunctul autorității publice/autorității administrative din subordinea autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară, inclusiv reprezentanți ai subdiviziunilor</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL Art. 11 a fost revizuit prin reformularea alin. (2) și a alin. (4), fiind clarificate componența și atribuțiile comisiei specializate, inclusiv stabilirea prețului inițial, consemnarea propunerilor prin proces-verbal și transmiterea lor spre aprobare organului colegial competent. Totodată, art. 12 lit. b) a fost completat corespunzător.</p>

	<p>responsabile de gestionarea activelor cu destinație militară, logistică și exploatare/mentenanță, finanțe/contabilitate, precum și ai subdiviziunii responsabile de securitate/informații cu accesibilitate limitată (după caz), din cadrul acestora”.</p> <p>La alin. (4):</p> <ul style="list-style-type: none"> - în vederea corelării dispozițiilor acestui alineat cu cele ale art. 12 lit. a) și b), din dispoziția lit. a), cuvântul „subordonate” sugerăm a fi substituit cu cuvântul „din subordinea autorității publice”, iar cuvintele „pentru a fi incluse în Lista” propunem a fi substituite cu cuvintele „aferele includerii unor active cu destinație militară în proiectul Listei”; - în dispoziția lit. c), nu este clar la ce etapă intervine stabilirea prețului inițial al activelor cu destinație militară. Astfel, în măsura în care prețul inițial se stabilește anterior sau o dată cu întocmirea propunerilor de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, atunci lit. c) va prevedea: „stabilește prețul inițial al activelor cu destinație militară propuse a fi incluse în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”. Totodată, în măsura în care prețul inițial urmează a fi inclus în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, art. 12 lit. b) urmează a fi completat în acest sens; - dispoziția lit. d) se propune a fi expusă în următoarea redacție „d) întocmește propunerile de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, care se consemnează prin proces-verbal;” - dispoziția lit. e), de asemenea, se propune a fi redactată, în vederea expunerii că, comisia	<p>Propunerea a fost valorificată substanțial, dar oțuși, unele elemente de redactare, în special cele aferente alin. (4) lit. a) și corelării cu art. 13 alin. (2), nu au fost preluate întocmai, fiind păstrată o formulare apropiată ca sens, dar diferită de textul propus.</p>
--	---	---

	<p>specializată „înaintează spre aprobare colegiului sau, după caz, altui organ colegial al autorității publice deținătoare a activelor cu destinație militară, propunerile de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”. Având în vedere redacția propusă, se vor reformula inclusiv dispozițiile art. 13 alin. (2).</p>	
	<p>La art. 12: În dispoziția lit. a) și b), cuvântul „Lista” sugerăm a fi substituit cu cuvintele „proiectul Listei”. În dispoziția lit. c), cuvintele „pentru promovare Guvernului” se vor exclude, întru evitarea dublării dispozițiilor lit. e) din același articol. Atribuția prevăzută la lit. g) nu ține de competența Ministerului Apărării, ci a Guvernului, motiv pentru care se va exclude.</p>	<p>SE ACCEPTĂ La art. 12, sintagma „Lista” a fost substituită cu „proiectul Listei”, a fost exclus textul „pentru promovare Guvernului” din lit. c), iar atribuția de la lit. g), necorespunzătoare competenței Ministerului Apărării, a fost exclusă.</p>
	<p>La art. 13: În alin. (1), după cuvintele „de includere” se va completa cu cuvintele „a activelor cu destinație militară”. Dispozițiile alin. (2) se vor completa cu cuvintele „pentru a fi incluse în proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea Listei excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară”. Totodată, nu este indicat în ce termen vor examina organele colegiale ale autorității publice propunerile de includere a activelor cu destinație militară în proiectul Listei de excedent neutilizat al activelor cu destinație militară, întocmite de către comisia specializată, precum și în ce termen organele colegiale vor transmite aceste propuneri Ministerului Apărării. În alin. (3), textul „și transmite spre consultare interinstituțională autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară, care în termen de 10 zile lucrătoare urmează să se expună asupra veridicității și confirmării propunerilor” se recomandă a fi substituit cu textul „și îl transmite</p>	<p>SE ACCEPTĂ PARȚIAL Art. 13 a fost completat la alin. (1), (2) și (6), prin precizarea obiectului propunerilor, includerea referinței la proiectul hotărârii Parlamentului, stabilirea termenului de remiterea propunerilor către Ministerul Apărării și indicarea momentului de la care curge termenul de 20 de zile lucrătoare. Nu a fost preluată integral soluția referitoare la reformularea alin. (3) prin raportare expresă la Legea nr. 100/2017.</p>

	<p>spre consultare interinstituțională autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară, în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative”.</p> <p>În alin. (6), se va indica momentul începerii curgerii termenului de „20 de zile lucrătoare” (observație valabilă și pentru art. 17 alin. (4) și art. 25, aferent stabilirii termenului de 6 luni și, respectiv, a termenului de 30 de zile)”.</p>	
	<p>Art. 15 nu vizează obiectul de reglementare a capitolului III, motiv pentru care se va exclude din acest capitol. Totodată, se constată că dispozițiile alin. (2) dublează reglementările prevăzute în art. 10 alin. (3) lit. b), fapt pentru care se consideră a fi excedente.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Prevederile art.15 parțial au fost incluse la art.11 alin.(2). La fel, dispozițiile alin.(2) ce dublează reglementările prevăzute în art. 10 alin. (3) lit. b) au fost excluse.</p>
	<p>La art. 16 alin. (2) se vor revizui cuvintele „Transmiterea nemijlocită” prin prisma prevederilor art. 27 alin. (2) lit. b1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și art. 61 din Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, potrivit cărora Guvernul are competența de a aproba transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de armament, muniții, dispozitive militare, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin acte translativ de proprietate sau de folosință. Astfel, se recomandă substituția cuvintelor menționate supra cu cuvintele „Aprobarea transmiterii”.</p>	<p>SE ACCEPTĂ Sintagma „Transmiterea nemijlocită” a fost exclusă, iar art. 16 alin. (2) a fost reformulat în concordanță cu competența Guvernului de a aproba transmiterea dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară.</p>
	<p>În acest sens se vor revizui mai multe prevederi din proiectul legii, după cum urmează: la art. 18 alin. (7), prin substituția cuvintelor „aprobare Guvernului proiectul hotărârii Guvernului privind transmiterea” cu cuvintele</p>	<p>SE ACCEPTĂ Prevederile proiectului au fost revizuite în mare parte, prin corelarea formulărilor cu competența Guvernului de aprobare a transmiterii dreptului de proprietate sau a dreptului de folosință asupra</p>

	<p>„adoptare Guvernului proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea transiterii”. În același articol la alin. (8), cuvântul „transiteria” se va substitui cu cuvintele „aprobarea transiterii”;</p> <p>la art. 20 alin. (3), prin substituirea cuvântului „donarea” cu cuvintele „aprobarea donării”;</p> <p>la art. 21 alin. (3), prin substituirea cuvântului „schimbul” cu cuvintele „aprobarea schimbului”;</p> <p>la art. 22 alin. (5), prin substituirea cuvântului „închirierea” cu cuvintele „aprobarea închirierii”.</p> <p>La art. 17, dispoziția alin. (2) se va reformula, astfel încât să se circumscrie obiectului de reglementare al proiectului de lege.</p> <p>Denumirea art. 19, alin. (1), părțile introductive ale alin. (2) și (3), se vor completa după cuvintele „proprietate a” cu cuvintele „excedentului neutilizat al”, pentru corectitudinea și precizia normei (observație valabilă și pentru art. 20).</p> <p>La art. 20 alin. (2), art. 21 alin. (2) și art. 22 alin. (4), cuvintele „se va realiza” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „se realizează”, în vederea respectării art. 54 alin. (1) lit. j) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare - Legea nr. 100/2017), iar textul „alin. (5) – (6) art.18” se va substitui cu textul „art. 18 alin. (5) și (6)”. Totodată, cuvintele „Serviciului de Informații” din alin. (2) al art. 21, se vor completa cu cuvintele „și Securitate”.</p> <p>La art. 22 alin. (5), cuvintele „contractului de închiriere” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „și a contractului de închiriere încheiat în acest sens”.</p> <p>Din dispoziția art. 23, textul „art. 18 alin. (5) – (7)” se va exclude, ca fiind inutil, având în vedere referințele la acest articol incluse în art. 20 alin. (2), art. 21 alin. (2) și art. 22 alin. (4).</p> <p>La art. 25, textul „Președintelui Republicii Moldova, conducerii Guvernului și</p>	<p>excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară. În acest sens, au fost operate ajustări în articolele privind vânzarea-cumpărarea, donația, schimbul și închirierea, inclusiv prin utilizarea formulărilor „aprobarea transiterii”, „aprobarea donării”, „aprobarea schimbului” și „aprobarea închirierii”, precum și prin expunerea verbelor la timpul prezent, completarea denumirii Serviciului de Informații și Securitate, reformularea trimiterilor la art. 17 alin. (5) și (6), excluderea trimiterii inutile din art. 23 și integrarea normelor privind destinația mijloacelor financiare și răspunderea într-un capitol distinct de dispozițiile finale și tranzitorii.</p>
--	--	--

	<p>Parlamentului” urmează a fi revăzut, întru expunerea acestora la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>Art. 26 și 27 se vor integra într-un capitol distinct, având în vedere că acestea nu vizează obiectul de reglementare a dispozițiilor finale. Or, potrivit art. 47 alin. (1) al Legii nr. 100/2017, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ.</p> <p>Aferent redacției art. 26:</p> <ul style="list-style-type: none"> - considerăm necesar a fi detaliate cuvintele „conform cadrului normativ în vigoare”, întrucât nu este stabilit concret ce acte normative prevăd răspunderea autorităților publice deținătoare a activelor cu destinație militară pentru nerespectarea prevederilor respectivei legi, inclusiv pentru transmiterea necorespunzătoare a activelor cu destinație militară beneficiarilor nemijlociți. Totodată, se va analiza necesitatea unei asemenea norme, întrucât proiectul de lege nu prevede modificarea unor acte normative de nivel superior, prin care să se instituie măsurile aplicabile/sanțiunile pentru încălcarea respectivei legi; - referitor la sintagma „cadrului normativ în vigoare” se va reține că cuvintele „în vigoare” cuprinse în această sintagmă sunt inutile. Or, regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment. 	
	<p>La art. 28:</p> <p>În alin. (3), primul enunț se recomandă a fi reformulat, or, în acest alineat, considerăm mai adecvat a se stabili un termen, în care Guvernul:</p>	<p>SE ACCEPTĂ</p> <p>Prevederile au fost revizuite corespunzător. Dispozițiile finale și tranzitorii au fost sistematizate într-un capitol distinct, intitulat „Dispoziții finale și tranzitorii”, iar norma vizată a fost expusă separat, în redacție nouă,</p>

	<p>- va institui Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară;</p> <p>- va aproba Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, precum și componența acesteia.</p> <p>În subsidiar, enunțul al doilea se va expune într-un alineat distinct. Totodată, acest enunț necesită a fi reformulat, deoarece formularea propusă este contrară normelor tehnicii legislative. Astfel, se va reține că, potrivit art. 55 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, în textul legii nu se admite trimiterea la un act normativ de nivel inferior. Mai mult, norma se va reformula, în scopul expunerii clare că, până la instituirea Comisiei pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară, atribuțiile acordate acesteia prin lege vor fi exercitate de către Comisia guvernamentală pentru comercializarea activelor Forțelor Armate. Suplimentar, având în vedere că dispozițiile art. 28 cuprind și dispoziții tranzitorii, denumirea capitolului V se va completa cu cuvintele „și tranzitorii”.</p>	<p>actualmente la art. 27. În acest sens, a fost stabilit expres termenul de 3 luni în care Guvernul urmează să aducă actele sale normative în conformitate cu legea, să instituie Comisia pentru valorificarea excedentului neutilizat al activelor cu destinație militară și să aprobe Regulamentul privind organizarea și funcționarea acesteia, precum și componența acesteia. Totodată, într-un alineat distinct s-a prevăzut clar că, până la instituirea noii comisii, atribuțiile acesteia vor fi exercitate de Comisia guvernamentală pentru comercializarea activelor Forțelor Armate.</p>
--	--	--

Ministru

Anatolie NOSATÎ